

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTÓW „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
I PLANU GOSPODARKI ODPADAMI
DLA GMINY GŁUBCZYCE NA LATA 2009-2012
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2013-2016”**

Głubczyce, kwiecień 2009 r.

ul. Obrońców Stalingradu 66 pok. 208, 218
45-512 Opole
tel./fax. 77/454-07-10, 77/543-09-35
kom. 605-26-24-27, 783-995-101
mail: albeko@poczta.fm, beatapodgorska@poczta.fm

Wykonawcą
Prognozy oddziaływania na środowisko
projektów „Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami
dla Gminy Głubczyce
na lata 2009–2012 z perspektywą na lata 2013-2016”
był zespół
firmy Albeko z siedzibą w Opolu
w składzie:

mgr inż. Beata Podgórska
mgr inż. Marta Janowska
mgr inż. Paweł Synowiec
mgr inż. Jarosław Górniak

SPIS TREŚCI

SPIS TABEL	6
1. WPROWADZENIE	7
2. METODYKA SPORZĄDZENIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA I PLANU GOSPODARKI ODPADAMI NA ŚRODOWISKO	7
3. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA I PLANU GOSPODARKI ODPADAMI ORAZ POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI DOKUMENTAMI	8
4. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNYCH ZMIAN TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANYCH DOKUMENTÓW	9
4.1. Charakterystyka ogólna gminy Głubczyce.....	9
Warunki klimatyczne	9
Obszar gminy Głubczyce charakteryzuje się ostrzejszym niż centralna część województwa opolskiego warunkami klimatycznymi, ale co bardzo istotne są one łagodniejsze niż warunki panujące na zachodzie województwa w nieodległych wyższych partiach Górach Opawskich (Sudety Wschodnie) i na wschodzie na Wyżynie Śląskiej. Większą łagodność warunków klimatycznych powiat zawdzięcza położeniu w obniżeniu Bramy Morawskiej, dokąd podczas ogólnoeuropejskiej cyrkulacji mas powietrza dociera słabo modyfikowane przez wpływy górskie Sudetów i Karpat Wschodnich ciepłe powietrze śródziemnomorskie od południa i łagodne masy atlantyckie z północnego zachodu. Te ostatnie zwłaszcza w okresie zimowym łagodzą warunki pogodowe. Wyraźnie na terenie powiatu wyodrębniają się 2 podobszary o odmiennych warunkach.....	9
Klimat gminy jest mniej korzystny niż średnio w regionie. Jego surowość przejawia się tu m.in. większymi amplitudami temperatur, niższymi temperaturami w okresie letnim, późniejszym okresem nadejścia wiosny i lata, skróconym sezonem wegetacyjnym, niższym promieniowaniem i usłonecznieniem, grubszą pokrywą śniegową i dłuższym okresem jej występowania.	9
Ukształtowanie powierzchni, geomorfologia.....	10
Analiza zagospodarowania przestrzennego gminy.....	11
4.2. Ocena stanu środowiska.....	12
Wody powierzchniowe.....	12
Wody podziemne.....	12
Walory przyrodnicze gminy.....	13
Lasy.....	13
Obszary NATURA 2000.....	15
Rezerwaty przyrody.....	16
Obszary chronionego krajobrazu.....	16
Użytki ekologiczne.....	17
Proponowane formy ochrony przyrody:.....	17
Pomniki przyrody.....	18
Grzyby.....	18
14. Przytulnia wonna Galium odoratum.....	19
Zbiorowiska roślinne.....	20
Wykaz zwierząt chronionych.....	20
Gleby.....	21
Zasoby kopalin.....	22
Pole elektromagnetyczne.....	22
4.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektów	23

5. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	23
5.1. Wody powierzchniowe i podziemne.....	23
5.1.1. Wody powierzchniowe.....	24
5.1.2. Wody podziemne.....	24
5.2. Powietrze atmosferyczne.....	25
5.3. Hałas.....	26
5.4. Pole elektromagnetyczne.....	26
5.5. Zasoby przyrodnicze.....	26
5.6. Powierzchnia ziemi.....	27
6. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGYCH DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE.....	27
6.1. Wody powierzchniowe i podziemne.....	27
6.1.1. Wody powierzchniowe.....	28
6.1.2. Wody podziemne.....	28
6.2. Powietrze atmosferyczne.....	28
6.3. Hałas.....	28
6.4. Pole elektromagnetyczne.....	29
6.5. Zasoby przyrodnicze.....	29
6.6. Powierzchnia ziemi.....	29
6.7. Gospodarka odpadami.....	29
7. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.....	31
7.1. Cele ochrony środowiska określone w POŚ dla Gminy Głubczyce.....	31
7.1.1. Cele wynikające z polityki unijnej.....	31
7.1.2. Cele wynikające z Polityki Ekologicznej Państwa.....	35
7.1.3. Cele wynikające z Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Głubczyckiego.....	39
Kryteria o charakterze organizacyjnym.....	39
Kryteria o charakterze środowiskowym.....	39
Cele ekologiczne dla powiatu głubczyckiego.....	39
7.1.4. Cele wynikające z polityki regionalnej.....	71
7.1.5. Zgodność celów projektu POŚ dla Gminy Głubczyce z celami polityk nadrzędnych i równoległych.....	74
7.2. Cele ochrony środowiska określone w PGO dla Gminy Głubczyce.....	74
7.2.1. Zgodność celów projektu PGO dla Gminy Głubczyce z celami polityk nadrzędnych i równoległych.....	75
Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów.....	75
Działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko.....	75
Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.....	75
Odpady komunalne.....	75
Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych.....	77

Komunalne osady ściekowe.....	78
Odpady opakowaniowe.....	78
Inne odpady.....	78
Działania zmierzające do redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko odpadów.....	78
8. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE.....	80
8.1. Wody podziemne i powierzchniowe	80
8.2. Poprawa jakości powietrza atmosferycznego	81
8.3. Ograniczenie emisji hałasu.....	81
8.4. Utrzymanie obowiązujących standardów w zakresie promieniowania elektromagnetycznego ..	82
8.5. Racjonalne wykorzystanie materiałów i surowców	82
8.6. Ograniczenie wystąpienia poważnych awarii	83
8.7. Ochrona zasobów przyrody	83
8.8. Ochrona ludzi, roślinności oraz zwierząt	84
8.9. Ochrona gleb i powierzchni ziemi przed degradacją	85
8.10. Racjonalna gospodarka odpadami	86
8.10.1 Odpady komunalne.....	86
8.10.2 Odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne	86
8.11. Kształtowanie postaw ekologicznych	87
9. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA I PLANU GOSPODARKI ODPADAMI.....	87
9.1. Ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych	87
9.2. Ograniczenie emisji hałasu.....	88
9.3. Ochrona powietrza	88
9.4. Ochrona zasobów przyrody	88
9.5. Ochrona ludzi, roślinności oraz zwierząt	88
9.6. Racjonalna gospodarka odpadami	89
9.6.1. Intensyfikacja działań na rzecz selektywnej zbiórki na terenie gminy (w tym rozwój zbiórki odpadów biodegradowalnych).....	89
9.5.2. Wydzielenie odpadów wielkogabarytowych ze strumienia odpadów komunalnych.....	90
9.5.3. Zbiórka odpadów remontowo – budowlanych.....	90
9.5.4. Rozbudowa infrastruktury do segregacji odpadów i pozyskiwania surowców wtórnych....	90
9.5.6. Zorganizowanie systemu zbiórki i transportu odpadów zwierzęcych z terenów podlegających Gminie.....	90
9.5.7. Zbiórka odpadów niebezpiecznych pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych ..	90
9.5.8. Dofinansowanie demontażu, transportu i unieszkodliwiania wyrobów azbestowych.....	91
9.5.9. Rekultywacja składowiska	91
10. ODDZIAŁYWANIA TRANSGRANICZNE.....	91
10.1. Oddziaływania transgraniczne ustaleń POŚ dla Gminy Głubczyce.....	91
10.2. Oddziaływanie transgraniczne ustaleń PGO dla Gminy Głubczyce.....	91
11. ANALIZA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAPROPONOWANYCH W PROJEKTACH	92

12. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA I PLANU GOSPODARKI ODPADAMI ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	92
13. PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	93
13.1. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Głubczyce.....	93
13.2. Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Głubczyce.....	94
14. STRESZCZENIE	94
15. LITERATURA.....	96

SPIS TABEL

Tabela 1 Powiązanie celów ochrony środowiska określone w POŚ dla Gminy Głubczyce z VI Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego.....	32
Tabela 2 Powiązanie celów ochrony środowiska określone w POŚ dla Gminy Głubczyce z Polityką Ekologiczną Państwa.....	36
Tabela 3 Powiązanie celów ochrony środowiska określone w POŚ dla Gminy Głubczyce z Programem Ochrony Środowiska Powiatu Głubczyckiego.....	41
Tabela 4 Powiązanie celów ochrony środowiska określone w POŚ dla Gminy Głubczyce ze Strategią Rozwoju Gminy Głubczyce.....	72

1. WPROWADZENIE

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko do projektów dokumentów strategicznych - programów, planów i polityk wynika z ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (DzU z 2008 r. Nr 199 poz. 1227). Przepisy tej ustawy zobowiązują organ opracowujący projekty: Program ochrony środowiska oraz Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Głubczyce na lata 2009-2013 kierunkowo do 2017 do sporządzenia dokumentacji prognozy oddziaływania na środowisko oraz przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko z udziałem społecznym.

Program ochrony środowiska oraz Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Głubczyce na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2016 są dokumentami współzależnymi, wymagającymi zintegrowanych działań realizacyjnych, dlatego dla projektów obu tych dokumentów opracowano wspólną prognozę oddziaływania na środowisko.

Prognoza jest dokumentem wspierającym proces decyzyjny i procedurę konsultacji PGO. Wskazuje na możliwe negatywne skutki realizacji Planu i przedstawia zalecenia dotyczące przeciwdziałania ewentualnym negatywnym skutkom oraz przedstawia sposoby ich minimalizacji.

Program ochrony środowiska oraz Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Głubczyce na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2016 są dokumentami współzależnymi, wymagającymi zintegrowanych działań realizacyjnych, dlatego dla projektów obu tych dokumentów opracowano wspólną prognozę oddziaływania na środowisko.

2. METODYKA SPORZĄDZENIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA I PLANU GOSPODARKI ODPADAMI NA ŚRODOWISKO

Podstawą prawną sporządzenia niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko projektu „Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla gminy Głubczyce na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013-2016” jest art. 46 i 47 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (DzU z 2008 r. Nr 199 poz. 1227). Artykuł ten nakłada na organy administracji opracowujące projekty planów obowiązek przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko jego skutków realizacji.

Zakres Prognozy wynika z art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i w związku z tym powinien:

1) zawierać:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

2) określać, analizować i oceniać:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,

c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,

e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawiać:

a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Analizie poddano aktualny i prognozowany stan środowiska oraz gospodarowania odpadami na terenie gminy Głubczyce oraz proponowane kierunki działań w tym zakresie. Wynikające z przeprowadzonej analizy wnioski odniesiono do stanu środowiska w gminie i przeanalizowano możliwe skutki środowiskowe realizacji Programu oraz Planu.

3. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA I PLANU GOSPODARKI ODPADAMI ORAZ POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI DOKUMENTAMI

Analizując cele sformułowane w Programie Ochrony Środowiska i Planie Gospodarki Odpadami dla Gminy Głubczyce, oprócz analizy ich wpływu na środowisko, należy dokonać odniesienia tych celów do kierunków działań określonych w dokumentach nadrzędnych (krajowym i powiatowym) oraz

równoległych, określonych na szczeblu regionu. Od komplementarności i zharmonizowania tych celów w znacznym stopniu zależy możliwość osiągnięcia sukcesu polityki ekologicznej gminy.

4. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNYCH ZMIAN TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANYCH DOKUMENTÓW

4.1. Charakterystyka ogólna gminy Głubczyce

Głubczyce są siedzibą władz powiatowych i gminnych. Gmina położona jest w południowej części województwa opolskiego, nad rzeką Psiną - dopływem Odry. Leży na starym historycznym szlaku handlowym łączącym Śląsk z Czechami, co sprzyjało rozwojowi gospodarki tego obszaru w ciągu wieków. Część granicy gminy stanowi jednocześnie granicę państwową Polski i Czech. Przez jej teren prowadzą ważne drogi krajowe w kierunku przejść granicznych.

Gmina jest członkiem Związku Gmin Śląska Opolskiego, Stowarzyszenia Gmin Dorzecza Górnej Odry oraz akcjonariuszem Agencji Rozwoju Opolszczyzny S.A. Należy również do Euroregionu Silesia, który jest związkiem dwóch stowarzyszeń: Gmin Dorzecza Górnej Odry i Regionalnego Stowarzyszenia Współpracy Czesko-Polskiej Śląska Opawskiego. Euroregion nie ma osobowości prawnej. Siedzibą Euroregionu jest miasto Racibórz w Rzeczypospolitej Polskiej i miasto Opawa w Republice Czeskiej. Celem współpracy w Euroregionie jest podejmowanie działań dla równomiernego i zrównoważonego rozwoju regionu oraz zbliżenia jego mieszkańców i instytucji po obu stronach granicy, a ponadto wspomaganie na poziomie regionalnym działań prowadzących do aktywizacji współpracy transgranicznej.

Warunki klimatyczne

Obszar gminy Głubczyce charakteryzuje się ostrzejszym niż centralna część województwa opolskiego warunkami klimatycznymi, ale co bardzo istotne są one łagodniejsze niż warunki panujące na zachodzie województwa w nieodległych wyższych partiach Górach Opawskich (Sudety Wschodnie) i na wschodzie na Wyżynie Śląskiej. Większą łagodność warunków klimatycznych powiat zawdzięcza położeniu w obniżeniu Bramy Morawskiej, dokąd podczas ogólnoeuropejskiej cyrkulacji mas powietrza dociera słabo modyfikowane przez wpływy górskie Sudetów i Karpat Wschodnich ciepłe powietrze śródziemnomorskie od południa i łagodne masy atlantyckie z północnego zachodu. Te ostatnie zwłaszcza w okresie zimowym łagodzą warunki pogodowe. Wyraźnie na terenie powiatu wyodrębniają się 2 podobszary o odmiennych warunkach.

Klimat gminy jest mniej korzystny niż średnio w regionie. Jego surowość przejawia się tu m.in. większymi amplitudami temperatur, niższymi temperaturami w okresie letnim, późniejszym okresem nadejścia wiosny i lata, skróconym sezonem wegetacyjnym, niższym promieniowaniem i usłonecznieniem, grubszą pokrywą śniegową i dłuższym okresem jej występowania.

Klimat gminy Głubczyce jest częściowo kształtowany pod wpływem pasma Sudetów i zaznacza się niewielką różnicą charakterystyk klimatycznych w stosunku do centralnej i północnej części województwa opolskiego, gdzie znaczną rolę klimatyczną odgrywa dolina Odry. Pod tym względem gmina odznacza się nieco chłodniejszymi warunkami klimatycznymi, np.: zimniejszym latem, mniejszą sumą usłonecznienia rocznego, późniejszym następstwem wiosny i lata oraz wcześniejszym

następstwem jesieni i zimy (o około 5 dni). Stan taki również wiąże się z geograficznym położeniem gminy w obrębie Płaskowyżu Głubczyckiego i u podnóża gór.

Generalnie można stwierdzić, iż gmina zlokalizowana jest w rejonie przenikania się klimatycznych elementów chłodniejszych z obszarów górskich (Sudety) od strony południowej i zachodniej oraz cieplejszych przemieszczających się wzdłuż doliny Odry i poprzez obniżenie Bramy Morawskiej, dokąd podczas ogólnoeuropejskiej cyrkulacji mas powietrza dociera słabo modyfikowane przez wpływy górskie Sudetów i Karpat Wschodnich ciepłe powietrze śródziemnomorskie od południa i łagodne masy atlantyckie z północnego zachodu. Ciepłe powietrze z południa i ciepłe i wilgotne powietrze atlantyckie powodują względną stabilizację stosunków termicznych, co zwłaszcza w okresie zimowym łagodzi warunki pogodowe

Wyraźnie na terenie gminy wyodrębniają się dwa podobszary o odmiennych warunkach klimatycznych. Podobszar południowo-zachodni obejmuje tereny Gór Opawskich i charakteryzuje się ostrzejszymi warunkami klimatycznymi. Podobszar północno-zachodni i zachodni zlokalizowany w zasięgu Płaskowyżu Głubczyckiego charakteryzuje się natomiast klimatem nieco łagodniejszym.

Ukształtowanie powierzchni, geomorfologia

Według regionalizacji fizyczno - geograficznej J. Kondrackiego gmina Głubczyce leży na granicy dwóch dużych jednostek strukturalnych o znaczeniu europejskim: Masywu czeskiego i Nizin Środkowoeuropejskich. Masyw Czeski jest reprezentowany przez fragment mezoregionu Góry Opawskie wchodzącego w skład makroregionu Sudety Wschodnie, natomiast w skład Nizin Środkowoeuropejskich wchodzi makroregion Nizina Śląska, która z kolei reprezentowana jest przez mezoregion Płaskowyż Głubczycki.

Większość terenu gminy objęta jest zasięgiem Płaskowyżu Głubczyckiego, którego obszar w ujęciu morfologicznym, posiada generalny charakter płaskiej powierzchni, łagodnie nachylonej ku południowemu wschodowi - w ogólności wysoczyzna łagodnie opada w kierunku wschodnim ku osiowej części Bramy Morawskiej w dolinie Odry. Powierzchnia porozcinana jest siecią zróżnicowanych pod względem wielkości dolin. Pokryta jest utworami lessowymi, spod których lokalnie, głównie na zboczach dolinnych, odpreparowane są ostańcowe formy osadów starszych (czwartorzędowych, trzeciorzędowych i karbońskich). Obszar płaskowyżu w granicach gminy wznosi się na wysokość od ok. 220 w części północnej do 320m npm. w części południowej i pod względem wysokościowym powinien być on klasyfikowany jako teren wyżynny. Wysoczyzna jest głęboko rozcinana następującymi, głównymi dolinami rzek: Opawicy, Psiny, Troi, Straduni i Złotnika, powodując znaczne deniwelacje dochodzące do 30 - 60m w stosunku do przyległych wzniesień.

Fragment Gór Opawskich, obejmujący południowo-zachodni obszar gminy Głubczyce, rozciąga się poniżej linii wyznaczonej przez dolinę rzeki Troi. Obszar ten reprezentowany jest przez silnie zdenudowane wzniesienia o kopulastych wierzchołkach i zaokrąglonych grzbietach o wysokościach względnych dochodzących do 150m. Obszar górzysty wznosi się na wysokość 500m npm i zbudowany jest generalnie z utworów fliszu dolnokarbońskiego. Najwyższa koncentracja wzniesień dolnokarbońskich występuje między Radynią, Pielgrzymowem i Dobieszowem, gdzie wysokości dochodzą maksymalnie do 476m npm.

Założenia rzeźby obszaru sięgają okresu mioceńskiego a nawet przedmioceńskiego, gdyż jak wykazuje literatura źródłowa do układu pogrzebanych grzbietów karbońskich nawiązuje przebieg współczesnych form, a obecny układ sieci rzecznej można wiązać ze starymi strukturami tektonicznymi. Rzeźbę podłoża podczwartorzędowego tworzą garby zbudowane ze skał dolnokarbońskich, porozcinane szerokimi i głębokimi obniżeniami o założeniach tektonicznych. W trzeciorzędzie Sudety Wschodnie kształtowane były przez zjawiska tektoniczne oraz wulkaniczne. Później odporne skały karbońskie podlegały częściowemu niszczeniu przy udziale sedymentacji morskiej i lądowej. Przez okres czwartorzędu obniżenia i wyniesienia karbonu dolnego podlegały zasypywaniu w okresach z przewagą akumulacji i częściowo odpreparowywane w okresach z przewagą denudacji, co w konsekwencji spowodowało zamaskowanie starszej, trzeciorzędowej

morfologii. Ostatecznie współczesne rysy rzeźby zostały ukształtowane w plejstocenie [później również w holocenie], w czasie nasunięcia lądolodu, tj. podczas zlodowacenia środkowopolskiego, gdzie nastąpiło nakładanie się na siebie sedimentacji lodowcowej i wodnolodowcowej z akumulacyjną działalnością rzek. Powierzchnia akumulacyjna została już w tym okresie pocięta dolinami. Urozmaicona morfologia została przekształcona [częściowo wyrównana] w wyniku późniejszego, długotrwałego oddziaływania procesów strefy peryglacialnej zlodowacenia północnopolskiego, gdzie oprócz dominującego procesu eolicznej depozycji pyłu [powstanie pokrywy lessowej] zachodziła również jego częściowa denudacja. W holocenie dalej postępowało rozcinanie dolinne oraz procesy erozji i akumulacji fluwialnej. Wobec powyższego rzeźba współczesna ma charakter akumulacyjno-denudacyjny uwarunkowany starszym podłożem o założeniach tektonicznych.

Kotlina Raciborska - stanowi część trzeciorzędowego zapadliska przedkarpackiego i jest najdalej wysuniętą częścią Niziny Śląskiej w górnym biegu rzeki Odry. Kotlina jest obszarem płaskim, o mało urozmaiconej rzeźbie terenu. Jej dno wypełnione piaskami nie przekracza wysokości 200 m. n.p.m. Elementem urozmaicającym monotonną rzeźbę terenu jest stosunkowo gęsta sieć cieków i starorzecza Odry, a także wyraźna krawędź, którą dolina przechodzi w obszar wysoczyzny.

Płaskowyż Głubczycki - to dosyć wysoko wzniesiona równina porozcinana licznymi dolinami. Rzeźba terenu od płasko-równinnej przechodzi w nisko-pagórkowatą i pagórkowatą (południowa i zachodnia część gminy).

Analiza zagospodarowania przestrzennego gminy

Strukturę przestrzenną gminy Głubczyce charakteryzują:

- stosunkowo duże obszary użytków czysto rolnych
- niski stopień zalesienia,
- równomiernie rozmieszczona sieć osadnicza,
- przebieg dróg kolejowych i drogowych o znaczeniu ponadregionalnym i regionalnym.

Charakterystyczną cechą struktury przestrzennej krajobrazu gminy jest zdecydowana dominacja gruntów rolnych, głównie ornych i bardzo niewielka lesistość. Szczególnie uwidacznia się to w zachodniej i północnej części gminy na Płaskowyżu Głubczyckim. Struktura ta jest uwarunkowana bardzo dobrymi warunkami glebowymi do produkcji rolnej i co się z tym wiąże dominacją funkcji rolniczej. Tereny zurbanizowane charakteryzują się znaczną koncentracją zabudowy oraz położeniem w obrębie dolin rzecznych i innych obniżen.

Dominującą dziedziną gospodarki jest rolnictwo. Na terenie gminy oprócz kilku dużych gospodarstw wielkotowarowych kilkunastu gospodarstw przekraczających wielkością 100 ha, a średnia wielkość gospodarstwa rolnego wynosi ok. 10 ha. Na użytkach rolnych z przewagą 2 i 3 klasy uprawiane są głównie: buraki, rzepak i pszenica, prowadzone są także hodowle krów mlecznych i trzody chlewnej.

Przemysł jest związany w dużej części z przetwórstwem rolno-spożywczym (mleczarnie, cukrownie, słodowniczo-browarniany, wytwórnie napoi) oraz w mniejszej z elektromechaniką, ceramiką i przetwórstwem drewna.

Ogólnie gminę cechuje zadbanie o zabudowę, estetyczny wygląd elewacji budynków, porządek wokół zabudowań, zagospodarowanie zielenią: kwiatami krzewami i drzewami ozdobnymi.

Ten pozytywny wizerunek zabudowy psuje w kilku wsiach zły stan dróg; brak chodników przy drogach, stan nawierzchni jezdni itp.

Gmina Głubczyce należy do gmin słabo uprzemysłowionych. Działalność inwestycyjna obejmuje jedynie małe zakłady o charakterze produkcyjno - usługowym nastawione na obsługę najbliższego zaplecza jakim jest gmina. Nie tworzą one na obszarze gminy wyodrębniających się obszarów.

Rozmieszczone są w rozproszeniu przeważnie wśród istniejącej zabudowy mieszkaniowej, zajmują obiekty adaptowane na potrzeby prowadzonej działalności.

4.2. Ocena stanu środowiska

Wody powierzchniowe

Teren gminy Głubczyce w całości położony jest w zlewni Odry, w podrzędnych zlewniach Osobłogi, Straduni, Psiny i Opawy. Największe jest Dorzecze Psiny, obejmuje zlewnie rzeki Troi oraz Psiny ze Złotnikiem. Dorzecze Straduni obejmuje dwa główne ciek Stradunię i Gnojnik wraz z dopływami. Charakterystyczną cechą dorzecza Opawy jest występowanie jednego głównego ciek - Opawicy oraz licznych małych dopływów.

Rzeki badanego obszaru należą do kategorii rzek podgórskich. Pod względem charakterystyk hydrologicznych przepływów, typowa dla tego rodzaju cieków jest bardzo wysoka amplituda między wezbrzeniami i okresami susz. Rzeki, które podczas suszy mogą niemal całkowicie wyschnąć w przeciągu od kilkunastu minut do kilku godzin po gwałtownym opadzie mogą stanowić poważne zagrożenie powodziowe. Na terenie gminy jest ono tym większe, że większość miejscowości, w sposób typowy dla całego Płaskowyżu Głubczyckiego, ulokowana jest w dolinach rzecznych, a zlewnie wszystkich rzek zostały bardzo silnie wylesione i przez to charakteryzują się bardzo małymi właściwościami buforowymi w stosunku do opadów atmosferycznych.

Charakterystyka głównych cieków na terenie gminy:

rzeka Osobłoga - lewobrzeżny dopływ rzeki Odry, II rzędu o powierzchni zlewni 758 km², przepływający przez teren gminy w km 24.3 - 30.8 (stanowiąc odcinek graniczny z gminą Głogówek), na terenie gminy rozpatrywanym odcinku jest ona rzeką niziną,

rzeka Opawica - jest rzeką o charakterze górskim, wpadającą na terenie Czech do rzeki Opawy. Odcinek rzeki na terenie gminy stanowi na jej całej długości granicę państwa (km 3.4 - 13.5),

rzeka Stradunia - lewostronny dopływ Odry III rzędu. Całkowita długość rzeki wynosi 36.9 km, z czego na terenie gminy znajduje się początkowe 12.4 km jej biegu (źródła w rejonie Lasu Głubczyckiego). W zlewni rzeki na terenie gminy znajduje się jej dopływ - Jakubowicki Potok,

rzeka Psina - lewostronny dopływ Odry III rzędu, o długości 49.3 km, mająca swoje źródła na terenie gminy (okolice wsi Równe). Prawostronnym dopływem Psiny jest rzeka Złotnik,

rzeka Troja - rzeka o długości 35.2 km na terenie gminy posiada swoje źródła (okolice Dobieszowa).

Wody podziemne

Układ warstw geologicznych o zróżnicowanej litologii powoduje występowanie piętrowości struktur wodonośnych. Na terenie gminy Głubczyce wody podziemne występują w kilku poziomach w utworach karbonu, kredy, trzeciorzędu i czwartorzędu:

karbońskie piętro wodonośne - piętro tworzą piaskowce i łupki wraz z wietrzelinami, budujące obszar wzgórz Przedgórze Sudetów Wschodnich; wody podziemne zgromadzone są najczęściej w rumoszach, zwietrzelinach i drobnych szczelinach oraz spękaniach skał, nie tworząc trwałego i ciągłego poziomu wodonośnego; poziom karboński występuje w zachodniej i południowej części gminy (wsie Zopowy, Zubrzyce, Równe, Pietrowice Głubczyckie, Krasne Pole, Opawice, Dobieszów),

kredowe piętro wodonośne - piętro tworzą piaskowce górnokredowe, słabo wodonośne (do kilku m³/h), zalegające na głębokościach od kilku do kilkunastu metrów ppt.; poziom kredowy

występuje we wschodniej części gminy (Tarnkowa, Biernacice, Boguchwałów, gmina Baborów),

trzeciorzędowe piętro wodonośne - warstwę wodonośną budują piaski ze żwirem, piaski pylaste i żwiry zaglinione występujące w przewarstwieniach wśród grubej serii ilów trzeciorzędowych; poziom trzeciorzędowy występuje we wschodniej i północnej części gminy; zwierciadło wody ma charakter naporowy i występuje na znacznej głębokości poniżej 20 - 50 m ppt,

czwartorzędowe piętro wodonośne - jest ono powszechne na terenie całej gminy, stanowiąc poziom uzupełniający dla niżej leżących poziomów; na terenach Płaskowyzu Głubczyckiego wykształcone jest w piaskach i żwirach akumulacji wodnolodowcowej, w przewarstwieniach piaszczystych i żwirowych wśród glin morenowych oraz w piaskach i żwirach rzecznych Osobłogi, Psiny, Straduni, Troji i ich dopływów.

Z uwagi na przewodność hydrauliczną, wydajność potencjalną studni oraz ryzyko zagrożenia zasobów wodnych, na obszarze gminy wyodrębnia się - zgodnie z regionalizacją hydrogeologiczną A. Kleczkowskiego Główny Zbiornik Wód Podziemnych - GZWP nr 332 Subniecka Kędzierzyńsko - Głubczycka tzw. Basen Sarmacki. Jest to zbiornik wód podziemnych o ośrodku porowym, obejmujący swym zasięgiem połączone hydraulicznie struktury wodonośne trzeciorzędowe sarmatu i tzw. głębokiego czwartorzędu o szacunkowych zasobach dyspozycyjnych 130000 m³/24 h i średniej głębokości ujęć 80m - 120m. Zbiornik ten rozciąga się na rozległym obszarze od Białej na zachodzie, przez Kędzierzyn-Koźle, do terenów leżących przed Gliwicami na wschodzie. Stanowi podstawowe źródło zasilania w wodę terenów zurbanizowanych rejonu Kędzierzyna - Koźla, a przede wszystkim zakładów przemysłowych Kędzierzyna - Koźla, Blachowni i Zdieszowic. Zbiornik GZWP 332 to rozległa niecka, której dno stanowią łupki i szarogłazy karbonu, zalegające na głębokości około 550 m p.p.t. Lokalnie przykryte są one cienką warstwą wapieni i dolomitów triasu (zalegająca na głębokościach 508 - 550 m p.p.t.), warstwa wapieni i margli kredy (zalegająca do około 390 m p.p.t.) oraz cienka warstwa ilów marglistych i piasków drobnych tortonu. Cała nieckę wypełniają utwory trzeciorzędowe miocenu górnego - sarmatu, o miąższości 150 - 200 m w środkowej części basenu. Zbiornik ten jest zasilany na drodze bezpośredniej infiltracji opadów atmosferycznych i wód powierzchniowych na jego wychodniach.

Wody podziemne zbiornika GZWP 332 są intensywnie eksploatowane przez istniejące na tym terenie zakłady przemysłowe oraz liczne ujęcia komunalne. Nadmierna eksploatacja wód zbiornika doprowadziła do powstania rozległego regionalnego leja depresji w jego centralnej części tj. na obszarze miasta Kędzierzyn - Koźle i Zdieszowice.

Duże zasoby stosunkowo dobrej i łatwo dostępnej wody zbiorników podziemnych sprawiają, że gminie nie grozi deficyt wody. Konieczne jest jednak podjęcie silnych starań, które zapobiegą degradacji tych wód. Podstawowym problemem do rozwiązania w zakresie ochrony wód podziemnych musi być kompleksowe rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej.

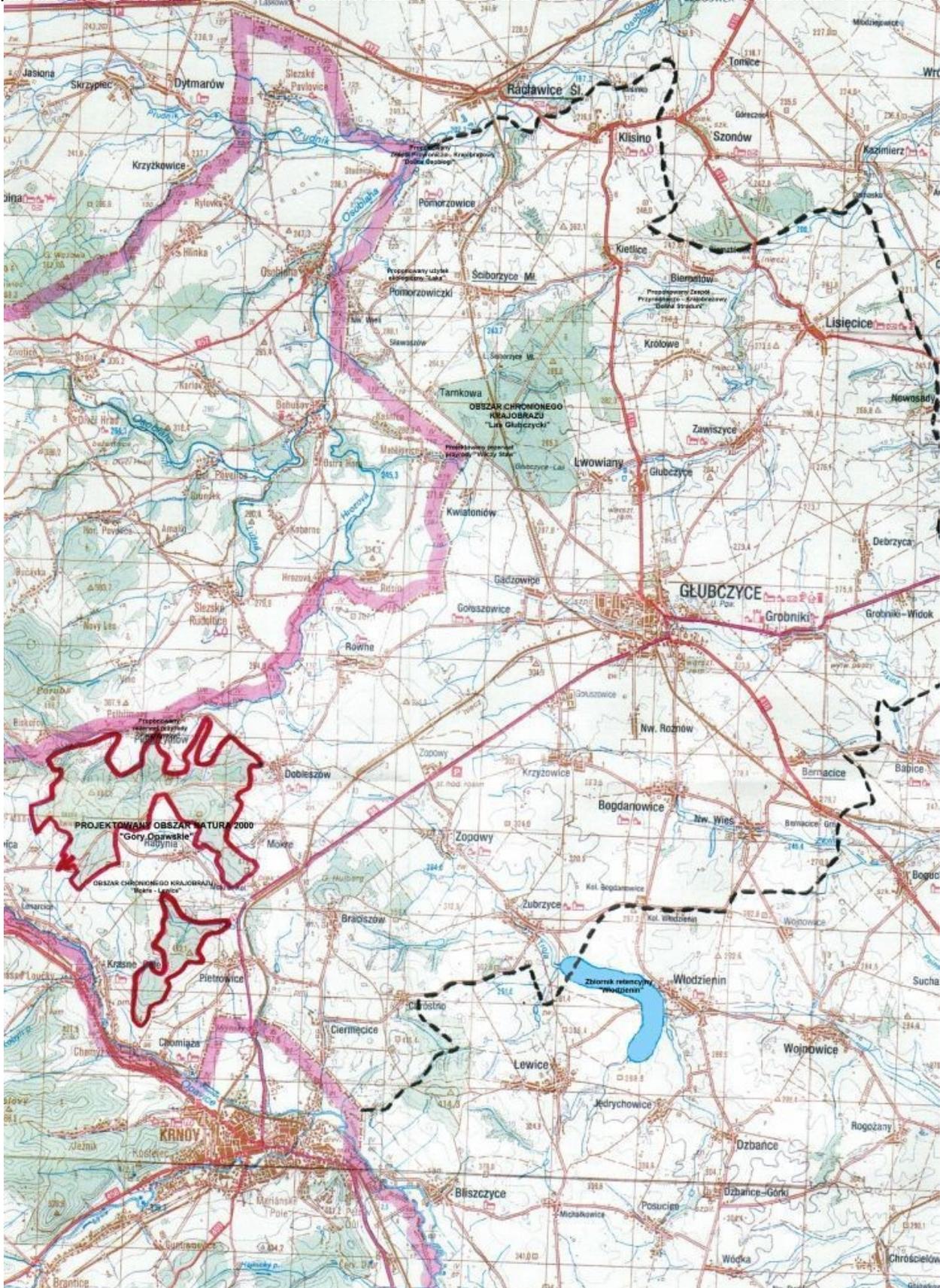
Walory przyrodnicze gminy

Lasy

W gminie Głubczyce lasy zajmują 3 252,8 ha (ok. 11,1 % powierzchni gminy). Wskaźnik lesistości gminy jest niski, wyższy co prawda od przeciętnej lesistości powiatu (6,2%), ale ponad dwukrotnie niższy od wskaźnika dla województwa (25,5%) kraju (27,5%). Taki stan rzeczy jest spowodowany występowaniem na terenie gminy dobrych gleb i wykorzystywaniem ich pod użytki rolne. Lasy występują tu więc przeważnie w postaci silnie rozdrobnionych i rozproszonych powierzchni.

Największe z nich to Las Głubczycki, nieco mniejsze kompleksy znajdują się w południowo zachodniej części gminy, w rejonie Gór Opawskich. Wartości użytkowe drzewostanów stały się

przyczyną ich gospodarczej eksploatacji i dlatego niektóre zbiorniki leśne należą dziś do zanikających. Dotyczy to głównie lasów leśnowych rosnących niedługo w dolinie Osobłoci. Onawicy.

Straduni i Psiny. Także inne typy naturalnych i dobrze zachowanych lasów należą do rzadkości. Większość to przekształcone strukturalnie i funkcyjnie drzewostany gospodarcze.

Według ogólnie przyjętej regionalizacji przyrodniczo - leśnej wykonanej na podstawie badań ekologiczno – fizjograficznych lasy w gminie Głubczyce leżą w zasięgu V Śląskiej krainy przyrodniczo-leśnej, w 3 Dzielnicy Przedgórze Sudeckiego oraz w 3b mezoregionie Płaskowyżu Głubczyckiego. Również fragment górski gminy zaliczony jest pod względem regionalizacji leśnej do mezoregionu Płaskowyż Głubczycki.

W gminie Głubczyce gatunkowo przeważają gleby w postaci lessów i utworów lessowatych ilastych, co predysponuje gminę do funkcji rolniczej. Konsekwencją takiej funkcji jest stosunkowo duże wylesienie obszaru i niski udział powierzchni leśnych.

Zgodnie z rozpoznaniem szkód przemysłowych w 1995 roku, zarówno przylegające lasy Nadleśnictwa Prudnik jak i Las Komunalny miasta Głubczyce zaliczono do II strefy uszkodzenia przemysłowego. Lasy te należą również do III kategorii zagrożenia pożarowego, tj. małego zagrożenia. Ogólnie stwierdza się, iż stan zdrowotny i sanitarny powierzchni leśnej jest zadowalający.

Obszary NATURA 2000

Na terenie gminy występuje projektowany obszar Natura 2000 – **Góry Opawskie** obejmujący swym zasięgiem m.in. gm. **Głubczyce**.

Góry Opawskie są najdalej na wschód wysuniętą częścią Sudetów Wschodnich zapadającą się w obniżenie Bramy Morawskiej. Najwyżej wyniesiony obszar Biskupia Kopa - 889 m n.p.m., najniżej - dolina Białej Głuchołaskiej 270 m n.p.m. Strukturalna rzeźba ma charakter wyspowych masywów górskich o deniwelacjach kilkuset metrów wynurzonych z osadów trzeciorzędowych i czwartorzędowych.

Masywy zbudowane z silnie pofałdowanych, staropaleozoicznych łupków metamorficznych i szarogłazów, miejscami występują proterozoiczne paragnejsy. Skały różnych formacji lokalnie tworzą strome zespoły skałkowe z urwiskami. Masywy górskie rozdzielone są głębokimi dolinami rzecznyymi i przełomami. Profile geologiczne odsłaniają się na naturalnych wychodniach oraz w kamieniołomach.

Wśród obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych dominującymi formami pokrycia terenu są lasy, w większości kwaśne buczyny i świerczyny, a w dolinach rzek i potoków łągi. Na obszarach nieleśnych występują ekstensywnie użytkowane łąki.

Spośród form intensywniejszego zagospodarowania przestrzeni występują niewielkie powierzchnie gruntów ornych oraz rozproszona zabudowa wiejska z ośrodkami wypoczynkowymi.

Obszar obejmuje główną część masywu (między Głuchołazami a Prudnikiem), enklawę k. Prudnika (kwaśne dąbrowy podgórskie!) oraz enklawę obejmującą pd-wsch. część masywu wychodzącą zza granicy czeskiej w rej. Pielgrzymowa i Opawicy.

Względnie niewielki obszar może poszczycić się wieloma bardzo rzadkimi gatunkami roślin i zwierząt. Wśród roślin na uwagę zasługują zaraza żółta i jaskier platanolistny. Rośliny te w Górach Opawskich posiadają jedyne stanowisko w woj. opolskim.

Występuje tu 10 gatunków storczyków, a wśród nich podkolan zielonawy, storczyk męski, czy często spotykane, także przy szlakach, buławnik mieczolistny oraz kukułka Fuchsa. Nad potokami górskimi z krystalicznie czystą wodą spotkać można pióropusznika strusiego, tojeść gajową oraz paprotnika kolczystego. W dobrze zachowanych buczynach rośnie żywiec kremowy, gnieźnik leśny, a w prześwietlonych miejscach pokrzyk wilcza jagoda. W Górach Opawskich występuje także skrzyp olbrzymi oraz podrzeń żebrowiec. Wczesną wiosną rosną tu m. in. smardze stożkowate i wyniosłe zaś jesienią flagowce olbrzymie, mądziaki psie czy też szyszkowce łuskowate. Niewątpliwą osobliwością jest okratek australijski.

Równie bogaty jest świat zwierząt. Występują tutaj kumaki górskie i traszki górskie. Miejscami spotkać można także salamandry plamiste. Z gadów na uwagę zasługuje gniewosz plamisty oraz żmija zygzakowata. Gnieździ się tu wiele rzadkich gatunków ptaków. Należą do nich bocian czarny, pluszcz, pliszka górską czy też zimorodek. Na polach usłyszeć można derkacze, zaś nocą spotkać można puchacza, popielice oraz kilka gatunków nietoperzy. W Górach Opawskich zimują m. in. podkowce małe, mopki, nocki duże oraz mroczyki pozłociste.

Taka różnorodność gatunkowa związana jest m. in. z dobrze zachowanymi fragmentami cennych zbiorowisk roślinnych takich jak podgórski łąg jesionowy, łąg środkowoeuropejski, żyzna buczyna sudecka czy podgórska dąbrowa acydofilna. Dobrze zachowały się tutaj również płaty kwaśnej buczyny górskiej.

Oprócz tego dużą atrakcją turystyczną są pozostałości po kopalnictwie złota z XIII w., nieużytkowane kamieniołomy łupków fylitowych, a także piękne odsłonięcia skalne, z których miejscami rozciągają się przepiękne widoki. Choć Góry Opawskie są niezbyt wysokie z daleka prezentują się bardzo malowniczo, a przy dobrej widoczności z najwyższego szczytu - Biskupiej Kopy 889 m n.p.m. rozciąga się niepowtarzalny widok na okoliczne miejscowości.

Rezerваты przyrody

Na terenie gminy rezerваты przyrody nie występują.

Obszary chronionego krajobrazu

Na terenie gminy lokują się dwa obszary chronionego krajobrazu.

Las Głubczycki - Jest to jeden z nielicznych kompleksów leśnych występujących na prawie całkowicie wylesionym Płaskowyżu Głubczyckim, na północny-zachód od Głubczyc i jest to największy obszar leśny gminy. Na podłożu lessowym rozwinęły się łągi, które miejscami łagodnie przechodzą w łągi. Drzewostan górnego piętra jest zdominowany przez dęby i lipy, natomiast w lasach łągowych występują głównie jesiony. Obejmuje swymi granicami źródłiskową część zlewni Straduni z licznymi okresowymi i stałymi ciekami oraz licznymi wąwozami i parowami. Południowo-zachodni fragment obszaru przynależy do zlewni rzeki Osobłogi. Obszar przecina sieć licznie występujących, drobnych strumieni, które miejscami tworzą malownicze wąwozy i parowy.

Południowa część obszaru chronionego stanowi Las Komunalny miasta Głubczyce, administrowany przez UMiG, w związku z czym ten fragment lasu ma duże znaczenie dla turystyki i wypoczynku mieszkańców Głubczyc. Na terenie chronionym stwierdzono występowanie różnego typu naturalnych zbiorowisk leśnych: łągi jesionowo-olszowe, podgórskie łągi jesionowe oraz łąg subkontynentalny, który występuje na największych powierzchniach. Duże obszary zajmują również bory sosnowe i bory mieszane. Są to zbiorowiska wtórne, powstałe przez sztuczne nasadzenia sosny, świerka i modrzewia na siedliskach łągowych. Spośród chronionych i rzadkich gatunków roślin stwierdza się występowanie m.in.: barwinek pospolity, bluszcz pospolity, ciemiężycyca zielona, lilia złotogłów, listera jajowata, obrazki alpejskie, podkolan biały, śnieżyczka przebiśnieg, wawrzynek wilczełyk, pierwiosnek wyniosły, porzeczka czarna, czerniec gronkowy, czosnek niedźwiedzi, turzyca nibyciborowata. Z rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt, mających swe stanowiska w Lesie Głubczyckim, na uwagę zasługują: padalec, pustułka, turkawka, krętogłów, dzięcioł czarny, muchołówka białoszyja, krzyżodziób świerkowy, wiewiórka.

Mokre Lewice - jest to teren o powierzchni 6 527 ha. Obszar ustanowiono w celu ochrony malowniczego krajobrazowo fragmentu Gór Opawskich położonego w granicach Polski. Szczególnymi walorami obszaru chronionego są: zróżnicowana rzeźba terenu, strome stoki, oraz ciekawe walory przyrodnicze sprawiają, że obszar ten w doskonałym stopniu spełnia funkcje przyrodniczo-rekreacyjne. Ciekawym elementem są porastające stoki drzewostany jodłowe. Obszar

odwadniają trzy rzeki: Osobłoga, Opawica i Troja, w dolinach których znajdują się niewielkie sadzawki i szczytkowe formy starorzeczy.

Obszar znajduje się w zlewni rzeki Opawicy w swej części południowej, zlewni rzeki Osobłogi i rzeki Troi, i przez wykazane rzeki jest odwadniany. W obrębie gminy obszar obejmuje zasięgiem większą część kompleksów leśnych, zlokalizowanych w największych powierzchniach na stokach i wierzchołkach górskich, co powoduje, iż jest to jeden z najbardziej malowniczych terenów gminy.

Na tym terenie występują różnego typu naturalne zbiorowiska leśne: łągi jesionowo-olszowe, podgórskie łągi jesionowe oraz grąd subkontynentalny. Największe powierzchnie zajmują jednak bory sosnowe, świerkowe, modrzewiowe i bory mieszane. Są to najczęściej zbiorowiska wtórne, ze sztucznymi nasadzeniami drzew iglastych na siedliskach łąkowych.

Zgodnie z Inwentaryzacją i waloryzacją przyrodniczą gminy Głubczyce, stwierdzono występowanie szeregu chronionych i rzadkich gatunków roślin, m.in.: buławnik mieczolistny, ciemiężca zielona, dziewięcisz bezłodygowy, kruszczyk szerokolistny, kukułka bzoza, kukułka szerokolistna, lilia złotogłów, podkolan biały, pokrzyk wilcza jagoda, storczyk męski, wawrzynek wilczełyko, pierwiosnek wyniosły, naparstnica zwyczajna, czerniec gronkowy, lepiężnik biały, oman szlachtawo, pięciornik wyprostowany, przytulia okrągłolistna, turzycza obła, ukwap dwupienny, wyka leśna, zanokcica skalna. Jest to również ostoja dla zwierząt zawierająca mozaikę lasów, łąk, muraw kserotermicznych, młak i pól uprawnych.

Na terenie obszaru chronionego znajdują się jedyne znane w gminie stanowiska rzadkich motyli: pazika dębowca, modraszka nausitous, dostojki ino, osadnika kostrzewca. Z innych gatunków zwierząt na uwagę zasługują: chroniony pająk - tygrzyk paskowany, trzmielojad, przepiórka, turkawka, strumieniówka, muchołówka białoszyja i badylarka.

Użytki ekologiczne

Nie występują.

Na terenie gminy znajduje się proponowany użytek ekologiczny **Łąka w Pomorzowiczkach**. Jest to niewielki kompleks podmokłych łąk na północny wschód od Pomorzowiczek z wieloma dobrze wykształconymi zbiorowiskami łąkowymi i turzycowymi. Są to: zespół dominacją ostrożenia warzywnego, zespół sitowia leśnego, zespół turzycy błotnej, zespół turzycy dzióbkwatej, zespół turzycy zaostrojonej oraz zespół turzycy sztywnej. Jest to miejsce występowania kukułki szerokolistnej, nasięźrzała pospolitego i sitowia leśnego. Na tym terenie ma również stanowisko łąkowe derkacz. Celem jego ochrony jest zachowanie unikalnych biotopów łąkowych i turzycowych, walorów krajobrazowych oraz zasobów genowych chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt

Proponowane formy ochrony przyrody:

Proponowane parki krajobrazowe – poszerzenie Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie” o Obszar Chronionego Krajobrazu „Mokre-Lewice”.

Proponowane obszary chronionego krajobrazu:

- Dolina Straduni,
- Dolina Osobłogi.

Proponowane rezerваты przyrody:

- Pielgrzymów – rejon położony w południowo-wschodniej części Gór Opawskich, nad granicznym potokiem Troja, dopływem Osobłogi.

- Wilczy Staw - to nazwa projektowanego rezerwatu leśnego, położonego między Głubzycami i Tarnkową w gminie Głubczyce, w jednej z najpiękniejszych okolic Obszaru Chronionego Krajobrazu Las Głubczycki.

We wszystkich połączeniach międzygminnych, a zwłaszcza regionalnych najważniejszą rolę odgrywają doliny rzek. Pełnią one rolę korytarzy ekologicznych. W krajowym systemie ekologicznym ECONET-PL doliny rzek stanowią często korytarze ekologiczne oznaczeniu międzynarodowym. Pomimo znacznego przekształcenia umożliwiają one w dalszym ciągu rozprzestrzenianie się gatunków i łączność pomiędzy zachowanymi w mało zmienionym stanie ostojami przyrody /tzw. obszarami węzłowymi/.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy Głubczyce znajduje się 5 pomników przyrody:

- wielorzędowa aleja lip drobnolistnych *Tilia cordata* - 334 drzewa - długości około 800 m przy drodze z Klisino – Pomorzowice,
- miłorząb dwuklapowy *Ginkgo biloba* rosnący w Pomorzowicach na terenie zabudowań gospodarstwa,
- miłorząb dwuklapowy *Ginkgo biloba* rosnący w sąsiedztwie dworku w Pomorzowicach,
- dąb błotny *Quercus palustris* rosnący na polu uprawnym w pobliżu nasypu kolejowego pomiędzy Pomorzowicami a Raclawicami Śląskimi,
- wielorzędowa aleja lip drobnolistnych *Tilia mordata*- 1403 drzewa o długości około 5800 m przy drodze z Tarnkowej do Głubzyc.

Grzyby

Na terenie gminy Głubczyce obecnie stwierdzono występowanie 4 gatunków grzybów objętych ochroną ścisłą oraz 1 rzadkiego w skali kraju i regionu, objętego ochroną częściową. Są to:

1. Czarka szkarłatna *Sarcoscypha coccinea*
2. Flagowiec olbrzymi *Meripilus giganteus*
3. Purchawica olbrzymia *Langermannia gigantea*
4. Sromotnik bezwstydy *Phallus impudicus*
5. Szmaciak gałęzisty *Sparassis crispa*.

Rośliny chronione

- chronione ściśle: Barwinek pospolity *Vinca minor*, 2. Bluszcz pospolity *Hedera helix*
3. Buławnik mieczolistny *Cephalanthera longifolia*
 4. Ciemiężyca zielona *Veratrum lobelianum*
 5. Dziewięciśli beztodygowy *Carlina acaulis*
 6. Kruszczyk szerokolistny *Epipactis helleborine*
 7. Kukułka bzowa *Dactylorhiza sambucina*
 8. Kukułka szerokolistna *Dactylorhiza majalis*
 9. Lilia złotogłów *Lilium martagon*
 10. Listera jajowata *Listera ovata*
 11. Obrazki alpejskie *Arum alpinum*
 12. Parzydło leśne *Aruncus sylvestris*
 13. Paprotka zwyczajna *Polypodium vulgare*
 14. Podkolan biały *Platanthera bifolia*
 15. Pokrzyk wilcza jagoda *Atropa belladonna*

16. Storzyczek męski *Orchis mascula*
17. Śnieżyca przebiśnieg *Galanthus nivalis*
18. Wawrzynek wilczczyko *Daphne mezereum*
19. Zimowit jesienny *Colchicum autumnale*
 - chronione częściowo
1. Centuria pospolita *Centaureum erythraea*
2. Goździk kartuzek *Dianthus cartusianorum*
3. Goździk kropkowany *Dianthus deltoides*
4. Kalina koralowa *Viburnum opulus*
5. Kocanki piaskowe *Helichrysum arenarium*
6. Konwalia majowa *Convallaria majalis*
7. Kopytnik pospolity *Asarum europaeum*
8. Kruszyna pospolita *Frangula alnus*
9. Miodownik melisowaty *Mellittis mellisophyllum*
10. Naparstnica zwyczajna *Digitalis grandiflora*
11. Pierwiosnek wyniosły *Primula elatior*
12. Porzeczka czarna *Ribes nigrum*
13. Przyłuszczka pospolita *Hepatica nobilis*
14. Przytulia wonna *Galium odoratum*

Siedliska przyrodnicze podlegające ochronie

Na terenie gminy Głubczyce stwierdzono występowanie 15 siedlisk przyrodniczych podlegających w Polsce ochronie. Są to:

Starorzecza (*Potamion*) – niewielkie powierzchniowo starorzecza występują w dolinie Osobłogi na północ od Klisina.

Zalewane muliste brzegi rzek (*Bidentalia tripartiti*) – występują na krótkich odcinkach w dolinie Osobłogi w północnej części gminy.

Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*) – stwierdzone na niewielkich powierzchniach w Straduni między Biernatowem a Królowymi.

Pionierskie murawy napiaskowe i naskalne (*Sedo-Scleranthetea*) – stwierdzone na niewielkich powierzchniach w piaskowniach w Zopowach i na południe od Zubrzyc.

Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea*) – stwierdzone w okolicach Braciszowa, Mokrych, Ciemięcic i na wschód od Pietrowic.

Wysokogórskie ziołorośla i zarośla liściaste (*Adenostylien alliariae*) – stwierdzone na niewielkich powierzchniach na zachód od Pielgrzymowa.

Mokre łąki użytkowane ekstensywnie (*Cirsio-Polygonetum*) – występują na niewielkich powierzchniach w Pomorzowiczkach (Fot. 30) oraz na południe od Bogdanowic i północny wschód od Królowych.

Torfowiska przejściowe (*Caricion lasiocarpae*) – niewielki płat torfowiska przejściowego stwierdzono między Radynią a Kolonią Mokre.

Źródlika (*Montio-Cardaminetea*) – występują na północny zachód od Piotrowic, na północ od Opawicy oraz na północny zachód od leśniczówki Ściborzyce Małe koło Wilczego Stawu.

Szuwary wielkoturzycowe (*Cicuto-Caricetum pseudocyperi*) – stwierdzone na niewielkich powierzchniach we wschodniej części Wilczego Stawu.

Grąd subkontynentalny (*Tilio cordatae-Carpinetum betuli*) – występuje na stosunkowo dużych powierzchniach w Lesie Głubczyckim, szczególnie w jego południowej części. Mniejsze powierzchnie zajmuje w dolinie Straduni między Królowymi a Biernatowem, na zachód od Kietlic, w okolicach Mokrych, Klisina i Pomorzowiczek.

Acidofilne dąbrowy (*Luzulo luzuloidis-Quercetum petraeae*) – stwierdzone najczęściej na niewielkich powierzchniach w okolicach Pielgrzymowa, Dobieszowa, Chróstna, Radyni, Pietrowic, Krasnego Pola, ChomiąŜy oraz między Dobieszowem a Opawicą.

Łęg jesionowo-olszowy (*Fraxino-Alnetum=Circae-Alnetum*) – występuje na niewielkich powierzchniach w miejscach zabagnionych w Lesie Głubczyckim, w okolicach Klisina, Bogdanowic, Pomorzowiczek, Pietrowic, Grobnik oraz w dolinie Straduni.

Łęg topolowo-wierzbowy (*Salici-Populetum*) – niewielkie powierzchnie tego zespołu stwierdzono w dolinie Osobłogi na północ od Klisina.

Olsy i łożowiska (*Alnetea glutinosae*) – występują na niewielkich powierzchniach miejscami wzdłuż brzegów Osobłogi, Troji, Straduni i Psiny.

Zbiorowiska roślinne

Przeprowadzane na terenie gminy inwentaryzacje przyrodnicze pozwalają na wyodrębnienie szeregu chronionych gatunków grzybów, roślin i zwierząt, a także siedlisk. W przeważającej części chronione elementy świata ożywionego skupiają się w zasięgu występowania obszarów chronionego krajobrazu, bądź też na terenach górskich, w zasięgu większych dolin rzecznych i mniejszych ich dopływów.

W gminie występuje aktualnie 33 gatunki roślin prawnie chronionych na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004r. w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną.

Oprócz chronionych gatunków roślin, w gminie stwierdza się występowanie 15 siedlisk przyrodniczych podlegających w Polsce ochronie na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001r. w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie.

Wykaz zwierząt chronionych

BEZKRĘGOWCE INVERTEBRATA: **Tygrzyk paskowany** *Argyope bruennichii*

KRĘGOWCE VERTEBRATA: **Padalec** *Anguis fragilis*, **Zaskroniec** *Natrix natrix*, **Perkozek** *Tachybaptus ruficollis*, **Perkoz dwuczuby** *Podiceps cristatus*, **Bocian biały** *Ciconia ciconia*, **Łabędź niemy** *Cygnus olor*, **Trzmielojad** *Pernis apivorus*, **Błotniak stawowy** *Circus aeruginosus*, **Krogulec** *Accipiter nisus*, **Myszołów** *Buteo buteo*, **Pustułka** *Falco tinnunculus*, **Przepiórka** *Coturnix coturnix*, **Derkacz** *Crex crex*, **Czajka** *Vanellus vanellus*, **Sierpówka** *Streptopelia decaocto*, **Turkawka** *Streptopelia tortur*, **Kukułka** *Cuculus canorus*, **Płomykówka** *Tyto alba*, **Puchacz** *Bubo Bubo*, **Sóweczka** *Glaucidium passerinum*, **Puszczyk** *Strix Aluto*, **Sowa uszata** *Asio otus*, **Jerzyk** *Apus apus*, **Krętogłów** *Jynx torquilla*, **Dzięcioł czarny** *Dryocopus Martusi*, **Dzięcioł duży** *Dendrocopos major*, **Dzięciołek** *Dendrocopos minor*, **Lerka** *Lullula arborea*, **Skowronek** *Alauda arvensis*, **Brzegówka** *Riparia riparia*, **Dymówka** *Hirundo rustica*, **Oknówka** *Delichon urbica*, **Świergotek drzewny** *Anthus trivialis*, **Pliszka żółta** *Motacilla flava*, **Pliszka siwa** *Motacilla alba*, **Strzyżyk** *Troglodytes troglodytes*, **Pokrzywnica** *Prunella modularis*, **Rudzik** *Erithacus rubecula*, **Słowik rdzawy** *Luscinia megarhynchos*, **Kopciuszek** *Phoenicurus ochruros*, **Pokląskwa** *Saxicola rubetra*, **Kląskawka** *Saxicola torquata*, **Kos** *Turdus merula*, **Kwiczol** *Turdus pilaris*, **Śpiewak** *Turdus philomelos*, **Paszkot** *Turdus viscivorus*, **Świerszczak** *Locustella naevia*, **Strumieniówka** *Locustella fluviatilis*, **Łozówka** *Acrocephalus palustris*, **Trzcinniczek** *Acrocephalus scirpaceus*, **Trzciniak** *Acrocephalus arundinaceus*, **Zaganiacz** *Hippolais icterina*, **Pięgża** *Sylvia curruca*, **Cierniówka** *Sylvia communis*, **Kapturka** *Sylvia atricapilla*, **Gajówka** *Sylvia borin*, **Świstunka** *Phylloscopus sibilatrix*, **Pierwiosnek** *Phylloscopus collybita*, **Piecuszek** *Phylloscopus trochilus*, **Mysikrólik** *Regulus regulus*, **Zniczek** *Regulus ignicapillus*, **Muchołówka szara** *Muscicapa strata*, **Muchołówka białoszyja** *Ficedula albicollis*, **Raniuszek** *Aegithalos caudatus*, **Sikora uboga** *Parus palustris*, **Czarnogłówka** *Parus montanus*, **Czubatka** *Parus cristatus*, **Sosnówka** *Parus ater*, **Modraszka** *Parus caeruleus*,

Bogatka *Parus major*, **Kowalik** *Sitta europaea*, **Pełzacz leśny** *Certhia familiaris*, **Pełzacz ogrodowy** *Certhia brachydactyla*, **Remiz** *Remiz pendulinus*, **Wilga** *Oriolus oriolus*, **Gąsiorek** *Lanius collurio*, **Srokosz** *Lanius excubitor*, **Sójka** *Garrulus glandarius*, **Kawka** *Corvus monedula*, **Gawron** *Corvus frugilegus*, **Kruk** *Corvus corax*, **Szpak** *Sturnus vulgaris*, **Wróbel** *Passer domesticus*, **Mazurek** *Passer montanus*, **Zięba** *Fringilla coelebs*, **Kulczyk** *Serinus serinus*, **Dzwoniec** *Carduelis chloris*, **Szczygieł** *Carduelis carduelis*, **Makolągwa** *Carduelis cannabina*, **Krzyżodziób świerkowy** *Loxia curvirostra*, **Gil** *Pyrrhula pyrrhula*, **Grubodziób** *Coccothraustes coccothraustes*, **Trznadel** *Emberiza citronella*, **Ortolan** *Emberiza hortulana*, **Potrzos** *Emberiza schoeniclus*, **Potrzeszcz** *Miliaria kalandra*

Gleby

Teren gminy charakteryzuje się wysoką bonitacją gruntów. Przeważają gleby bardzo dobre i dobre (głównie pszenno-buraczane). Cecha ta charakteryzuje w szczególności sołectwa położone w środkowej i północnej części gminy, gdzie występują czarnoziemy lessowe kompleksu 1-go i gleby kompleksu 2-go typu brunatnego i pseudobelice. Na południu i południowym zachodzie występują gleby brunatne kompleksu 2-go przy znacznym udziale gleb kompleksu 10-go. Udział gleb klasy I-III stanowi 74% ogólnej powierzchni gruntów ornych.

W gminie Głubczyce, podobnie jak w powiecie głubczyckim dominują głównie gleby klasy I do IV. Występowanie gleb tych klas powoduje, że największą powierzchnie zajmuje uprawa zbóż z dominującą przewagą pszenicy. Na następnych miejscach znajdują się mieszanki zbożowe, żyto i pszenżyto ozime, owies oraz rośliny okopowe.

Wskaźnik bonitacji jakości i przydatności rolniczej gleb całego powiatu głubczyckiego jest najwyższy w całym województwie. Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej gleb jest najwyższa w województwie opolskim.

Na terenie gminy Głubczyce znajdują się gleby podlegające rekultywacji i zagospodarowaniu, stanowiąc powierzchnię 18,65 ha. Pogłębia się erozja powierzchniowa gleby (wodna i wietrzna) zagrażająca ponad 15% gruntów rolnych gminy. Dotyczy ona wszystkich sołectw gminy, a w szczególności wsi Braciszów, Pietrowice, Lisięcice, Grobniki, Klisino, Krasne Pole.

Na obszarze gminy Głubczyce gleby odznaczają się wysoką wartością dla produkcji rolnej. Stan taki wynika z wysokiej jakości produkcyjnej gleb, które powstały w głównej mierze ze skały macierzystej jaką jest less. Dla gminy charakterystyczne jest również, iż w obrębie wysoczyzn przeważa użytkowanie orne, natomiast w zasięgu dolin rzecznych użytkowanie orne współwystępuje z zagospodarowaniem gleb w charakterze użytków zielonych. Największe powierzchniowo obszary, objęte przede wszystkim rolniczym sposobem zagospodarowania, zajmują następujące typy gleb:

Gleby brunatne - zajmują w gminie największe obszarowo powierzchnie, głównie w obrębie zboczy wysoczyzn, często również w rejonie ich kulminacji. Dominującym gatunkiem gleby są lessy i utwory lessowate ilaste. Można przyjąć, iż znaczna większość obecnych gleb brunatnych powstała w wyniku procesu brunatnienia i ługowania gleb pierwotnie występujących jako czarnoziemy.

Czarnoziemy zdegradowane oraz czarnoziemy deluwialne - są glebami wytworzonymi z lessów. Aktualnie zasięgi występowania czarnoziemów ulegają zmniejszaniu w skutek erozji i degradacji, głównie z uwagi na jednostronne użytkowanie w postaci gruntów ornych. Czarnoziemy zdegradowane na terenie gminy występują najczęściej na eksponowanych fragmentach Płaskowyżu Głubczyckiego, w zasięgu występowania lessów.

Gleby pseudobielicowe - pod względem obszarowym są trzecim najczęściej występującym typem gleby w gminie. Występują głównie na wychodniach osadów polodowcowych oraz utworów karbońskich, z których zdarta została pokrywa lessowa.

Mady rzeczne - gleby tego typu występują na zalewowych tarasach rzecznych. Na terenie gminy wyściełają dna dolin większych rzek, a także niektóre z ich mniejszych dopływów.

Gleby inicjalne - zajmują bardzo niewielką powierzchnię w pokrywie glebowej. Występują najczęściej w wierzchołkowych partiach wzniesień w południowo-zachodniej i południowej części gminy. W związku z niewielką przydatnością do uprawy przy niekorzystnych warunkach rzeźby tereny występowania tych gleb zostały w większości zalesione.

Pola nawożone są w sposób prawidłowy i nie stwierdzono znacznej degradacji terenów rolnych.

Zasoby kopalin

Powierzchniowa pokrywa geologiczna terenu gminy Głubczyce, składająca się w większości z podatnych na działania erozyjne utworów lessowych, przy współdziałaniu czynników antropogenicznych w postaci wylesienia Płaskowyżu Głubczyckiego i nieprzerwanego jego użytkowania ornego, stanowi o dużym zagrożeniu obszaru gminy zjawiskami erozji wodnej i wietrznej. Informacje dostępne z literatury wskazują, że jednorazowy nawalny opad deszczu, może wywołać na tym terenie zmyw powierzchniowy osadów lessowych, powodujący ich akumulację u podnóża stoków o miąższości dochodzącej do 30cm.

Na terenie gminy określono występowanie złóż wydobywczych, są to położone złoża kruszyw naturalnych, kamieni drogowych i budowlanych oraz materiałów ilastych. W części z nich wydobywanie już zakończono.

Ponadto na terenie gminy funkcjonuje kilka niewielkich wyrobisk poeksploatacyjnych, z których część obecnie, z punktu widzenia zachowania georóżnorodności gminy, preferuje do ochrony [Kietlice, Ciermięcice, Las Głubczycki]:

kamieniołom dolnokarbońskich łupków zlokalizowany w centralnej części Lasu Głubczyckiego.

wyrobisko kruszywa naturalnego w Kietlicach, gdzie eksploatacji podlegały piaski wodnolodowcowe zlokalizowane na zboczu doliny.

kamieniołom dolnokarbońskich łupków i piaskowców zlokalizowany w Ciermięcicach.

trzy kamieniołomy szarogłazów, piaskowców i łupków ilastych oraz wyrobisko kruszywa naturalnego - piaski i żwiry, zlokalizowane w Gołuszowicach i południowo-zachód od nich, na zboczu doliny Psiny.

Przemysł wydobywczy powoduje szereg oddziaływań, z których najistotniejsze to powstawanie odpadów pogórnich i przeróbczych, przekształcanie powierzchni terenu oraz drenowanie poziomów wodonośnych z potencjalną możliwością ich zanieczyszczenia. Przekształcenie powierzchni terenu następuje przede wszystkim w wyniku składowania odpadów na hałdach oraz powstawania otwartych wyrobisk poeksploatacyjnych, często o dużej powierzchni. Eksploatacja kruszyw naturalnych, surowców ilastych, piasków oraz wapieni i margli jest główną przyczyną degradacji i dewastacji gruntów w województwie.

Pole elektromagnetyczne

Na terenie miasta i gminy Głubczyce występują następujące źródła emitujące pola elektromagnetyczne:

linie energetyczne wysokiego napięcia,

stacje transformatorowe,

stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej,

stacje linii radiowych wraz z nadajnikiem.

4.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektów

Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Głubczyce mają z założenia na celu poprawę stanu środowiska na terenie gminy i tym samym pozytywnie wpływać będą na zdrowie człowieka. W związku z rozwojem gospodarczym regionu, wzrostem inwestycji przemysłowych i poziomu konsumpcji, zwiększającą się presją na obszary cenne przyrodniczo i nieurbanizowane, zwiększeniem zapotrzebowania na surowce brak realizacji zapisów Programu prowadzić będzie do znaczącego pogorszenia wszystkich elementów środowiska.

Potencjalne zmiany Głubczyce:

- pogorszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych w związku ze zwiększonym wytwarzaniem ścieków,
- postępująca degradacja gleb i utrata ich dla rolnictwa,
- utrata różnorodności ekologicznej i cennych przyrodniczo terenów,
- degradacja walorów krajobrazu,
- zwiększającą się liczbą mieszkańców narażonych na ponadnormatywne natężenie hałasu,
- zwiększającą się liczbą mieszkańców narażonych na promieniowane elektromagnetyczne.

W przypadku gdy Program Ochrony Środowiska dla Gminy Głubczyce nie zostanie wdrożony, negatywne trendy będą się pogłębiać, a zanieczyszczenie środowiska wzrastać. Realizacja Programu jest więc konieczna.

Celem projektu Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Głubczyce jest wdrożenie na terenie gminy systemu gospodarki odpadami, który będzie zgodny z KPGO 2010 i innym dokumentami z tego zakresu.

Nie wdrożenie założeń planu spowoduje dalsze pogarszanie się stanu środowiska, pogłębiając istniejące już niekorzystne oddziaływania. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji założeń projektu Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Głubczyce są następujące:

- zwiększona emisja pyłów i gazów do atmosfery, pogorszenie jakości powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, gleby, straty w bioróżnorodności – wynik powstawanie „dzikich wysypiska śmieci”, spalanie odpadów w paleniskach domowych, niewłaściwie postępowanie z odpadami zawierającymi azbest,
- niszczenie zasobów leśnych – występowanie „dzikich wysypisk odpadów”,
- negatywne oddziaływanie na wszystkie komponenty środowiska – niewłaściwe postępowanie z wytwarzanymi odpadami niebezpiecznymi.

Taki stan środowiska będzie negatywnie wpływał na zdrowie i standard życia ludzi.

5. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

5.1. Wody powierzchniowe i podziemne

Jakość wód na obszarach zabudowanych, a szczególnie wiejskich jest niewłaściwa, stanowiąc wynik nieprawidłowości w gospodarce ściekami.

Wody opadowe spływając po zetknięciu z powierzchnią ziemi, stanowią źródło zanieczyszczeń wód powierzchniowych. Spływ substancji z obszarów zlewni obciążonych działalnością człowieka, stanowi zanieczyszczenia obszarowe (główne źródło - mineralne nawożenie gleby, chemiczne środki ochrony roślin, składowanie odpadów).

5.1.1. Wody powierzchniowe

Badania jakości wód powierzchniowych na terenie całego województwa opolskiego, jak również na terenie powiatu głubczyckiego oraz gminy Głubczyce przeprowadza WIOŚ w Opolu.

W 2007 roku na terenie gminy Głubczyce WIOŚ prowadził badania w ramach monitoringu operacyjnego wód powierzchniowych w ppk: Chomiąza na rzece Opawica.

Na podstawie wyników przeprowadzanych przez WIOŚ w Opolu badań, dokonano ogólnej oceny wód powierzchniowych w Gminie Głubczyce kontrolowanych w 2007 roku.

Rzeka Opawica w badanym zakresie zalicza się do wód III klasy (wody zadowalającej jakości - ze względu na wartość pH).

Wody gminy Głubczyce wykazują zanieczyszczenie pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym. Największe przekroczenia dopuszczalnych wartości klasy trzeciej stwierdzono w zakresie substancji biogenych.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne jako eutrofizację rozumie się wzbogacanie wody biogenami, głównie związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Efektem eutrofizacji są tzw. „zakwity” czyli duże skupiska glonów, które znikają po wyczerpaniu się zasobów materii. Zakwity powodują zamieranie fauny wodnej, wskutek odtlenienia wód oraz zanikanie roślinności z powodu niedoboru światła.

Na obszarze powiatu głubczyckiego wody powierzchniowe w większości kontrolowanych przekrojów, wykazywały charakter eutroficzny, ze względu na zawartość związków azotu i fosforu występujące w stężeniach przekraczających dopuszczalne normy. Obecność zarówno fosforu ogólnego, jak i związków azotu, zarejestrowano w wodach Psiny w Rakowie, Ostrej i Troi. Wysoką zawartością jednego wskaźnika, fosforu ogólnego, charakteryzowały się wody Psiny. Zawartość azotanów (normowana jako azot azotanowy i azotany) decydowała o charakterze eutroficznym wód: Psiny w Gadzowicach.

Nie stwierdzono przekroczeń wartości granicznych, przy których następuje eutrofizacja wód w 2 przekrojach zlokalizowanych na rzekach: Opawa i Opawica.

5.1.2. Wody podziemne

W 2007 roku w ramach sieci krajowej monitoringu wód podziemnych kontynuowano badania diagnostyczne w 27 punktach, oraz po raz pierwszy, badania w ramach monitoringu operacyjnego na wodach zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu – w 26 punktach. Część punktów sieci monitoringu diagnostycznego (14) wchodzi także do sieci monitoringu operacyjnego. W województwie opolskim punkty monitoringu operacyjnego zlokalizowane są w jednolitych częściach wód podziemnych, które zostały uznane za potencjalnie zagrożone.

Przy zastosowaniu pięciostopniowej klasyfikacji wód podziemnych w 2007 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu przeprowadzał badania dla punktów pomiarowych GZWP 332.

W latach 2006-2007 badania wód podziemnych przeprowadzano w ramach monitoringu operacyjnego prowadzonych przez PIG.

Dla wód kontrolowanych w badanych punktach dokumentowane są objawy zwiększonego zanieczyszczenia wód podziemnych związkami manganu i żelaza.

Stwarza to konieczność szczególnego zwrócenia uwagi na czynniki mające największy wpływ na zanieczyszczenia wód podziemnych, aby nie dopuścić do dalszego pogorszenia stanu wód w zbiornikach podziemnych.

Według „Raportu Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego na temat jakości wody na terenie powiatu głubczyckiego za IV kwartał 2008 roku z dn 11.02.2009r.” przygotowanego przez Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Głubczycach dotyczącego jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie powiatu głubczyckiego - Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kędzierzynie - Koźlu uwzględniając wyniki przeprowadzonych badań laboratoryjnych i kontroli terenowych przeprowadzonych w IV kwartale 2008 roku informuje, że **jakość wody nie uległa zmianie. Woda rozprowadzana przez monitorowane wodociągi spełnia obowiązujące normy zdrowotne** określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia. W okresie od października do grudnia 2008r. w ramach nadzoru sanitarnego nad jakością wody przeznaczonej do spożycia pobrano 38 próbek do badań fizykochemicznych i 90 próbek do badań mikrobiologicznych. Otrzymane wyniki nie wykazały trwałych zanieczyszczeń. Sporadycznie odnotowywano ponadnormatywne parametry zarówno fizykochemiczne jak i bakteriologiczne. W takich przypadkach natychmiast podejmowano działania zmierzające do ustalenia ich źródła oraz poprawy jakości wody.

5.2. Powietrze atmosferyczne

Na terenie Gminy Głubczyce Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu prowadzi bezpośredni monitoring powietrza poprzez stacje pomiarowe zlokalizowane na terenie gminy. Wyznaczone stacje rejestrują wyznaczone stężenia na terenie gminy, natomiast wszystkie parametry mierzone są w skali powiatu głubczyckiego (strefy głubczycko - prudnickiej).

Bieżąca ocena jakości powietrza za rok 2007 opiera się na wysokiej jakości wynikach pomiarów automatycznych, których uzupełnieniem były pomiary manualne prowadzone przez Wojewódzką Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Opolu (w zakresie SO₂ i NO₂), a także pomiary prowadzone metodami pasywnymi (w zakresie SO₂, NO₂ i benzenu). W wyniku przeprowadzonej oceny jakości powietrza strefę głubczycko - prudnicką dla kryterium oceny zdrowia zakwalifikowano do klasy **A**, natomiast do klasy **C** pod względem zanieczyszczenia ozonem. W związku z tym, dla zanieczyszczeń zaklasyfikowanych do klasy **C** wymagane jest opracowanie „Programu Ochrony Powietrza” dla obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych.

W przypadku kryterium ochrony roślin, strefa głubczycko - prudnicka uzyskała wynikową klasę **C** ze względu na poziom ozonu O₃ i podobnie potrzebę opracowania specjalnego programu w tym zakresie.

Marszałek Województwa Opolskiego w związku z przekroczeniami dopuszczalnego poziomu ozonu zgodnie ustawą Prawo ochrony środowiska jest zobowiązany uchwalić Program Ochrony Powietrza (POP) po wcześniejszym zaopiniowaniu przez Starostę Głubczyckiego.

Celem takiego programu jest opracowanie harmonogramu rzeczowo – finansowo - czasowego, którego wdrożenie pozwoli na realizację ustalonych zadań prowadzących do zmniejszenia poziomu w/w substancji do poziomu dopuszczalnego.

5.3. Hałas

Problemy z hałasem przemysłowym mogą wystąpić w otoczeniu dużych zakładów, lub skupisk zakładów. Wytypowanie zakładów niekorzystnie oddziałujących na klimat akustyczny należy do zadań WIOS. Zakres planowanych kontroli oraz wyniki przeprowadzonych kontroli są zawarte w raportach WIOS.

Hałas przemysłowy w gminie Głubczyce stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym, występuje głównie na terenach sąsiadujących z zakładami przemysłowymi.

Poziom hałas przemysłowego jest kształtowany indywidualnie dla każdego obiektu i zależy od parku maszynowego, zastosowanej izolacji hal produkcyjnych, a także prowadzonych procesów technologicznych oraz funkcji urbanistycznej sąsiadujących z nim terenów. Wewnątrz hal przemysłowych hałas sięga poziomu 80 – 125 dB i w znacznym stopniu przenosi się na tereny sąsiadujące. W sąsiedztwie zakładów przemysłowych poziomy dźwięku osiągają wartości od 50 dB (mało uciążliwe) do 90 dB (bardzo uciążliwe).

Z uwagi na słabo rozwinięty przemysł na terenie gminy, skutki hałasu przemysłowego nie są w szerokim zakresie uciążliwe dla mieszkańców.

Pewną uciążliwość powodują zakłady rzemieślnicze i usługowe zlokalizowane blisko zabudowy o charakterze mieszkalnym. Ich wpływ na ogólny klimat akustyczny gminy Głubczyce nie jest znaczący, jednak są one przyczyną lokalnych negatywnych skutków odczuwalnych przez okolicznych mieszkańców. Do zakładów takich należą najczęściej: warsztaty mechaniki pojazdowej, blacharskie, ślusarskie, stolarskie, kamieniarskie i krawieckie.

Pomiary hałasu komunikacyjnego w otoczeniu drogi krajowej nr 38 wykonane w ramach generalnego pomiaru ruchu w 2005 roku wskazują na jego uciążliwość. Dochodziło do przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu przyjmując tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, jednorodzinnej z usługami i zagrodowej o dopuszczalnym poziomie hałasu dla pory dnia 60 dB i dla pory nocy 50 dB.

Wyniki Generalnego Pomiaru Ruchu prowadzonego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Opolu corocznie wykazują, że dla tego typu dróg - SDR wykazuje wartość systematycznie rosnącą.

5.4. Pole elektromagnetyczne

Na terenie gminy powstało wiele stacji bazowych i przekaźników GSM największych polskich operatorów ERA GSM i Plus GSM.

5.5. Zasoby przyrodnicze

Przeprowadzane na terenie gminy inwentaryzacje przyrodnicze pozwalają na wyodrębnienie szeregu chronionych gatunków grzybów, roślin i zwierząt, a także siedlisk. W przeważającej części chronione elementy świata ożywionego skupiają się w zasięgu występowania obszarów chronionego krajobrazu, bądź też na terenach górskich, w zasięgu większych dolin rzecznych i mniejszych ich dopływów.

W gminie występuje aktualnie 33 gatunki roślin prawnie chronionych na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004r. w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną.

5.6. Powierzchnia ziemi

Na terenie gminy nie ma rozwiniętego przemysłu w związku z powyższym nie należy przewidywać wprowadzania zanieczyszczeń do gleb z terenu gminy, natomiast zanieczyszczenia niewątpliwie migrują z terenu sąsiednich, bardziej uprzemysłowionych oraz z terenu Śląskiego Okręgu Przemysłowego. Gospodarka rolna prowadzona jest na terenie gminy w sposób prawidłowy z "dużą kulturą rolną". Pola nawożone są w sposób prawidłowy i nie stwierdzono znacznej degradacji terenów rolnych.

Zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi mogą wystąpić wzdłuż dróg, zwłaszcza tych po których przemieszczają się największe ilości pojazdów (drogi krajowe i wojewódzkie).

W powiecie głubczyckim przeważająca część gleb użytków rolnych posiada odczyn lekko kwaśny lub kwaśny. Jedną z przyczyn zakwaszenia gleb są kwaśne opady, wprowadzające do gleby jony siarczanowe, azotanowe, chlorkowe i hydronowe oraz inne zanieczyszczenia wymywane z atmosfery. Degradujące działanie kwaśnych opadów na podłoże oraz zwiększonego zakwaszenia gleby polega na rozkładzie minerałów pierwotnych i wtórnych, uwalnianiu z glinokrzemianów glinu, który w formie jonowej ma właściwości toksyczne, wymywaniu składników mineralnych z kompleksu sorpcyjnego oraz na znacznym zmniejszeniu aktywności mikroorganizmów.

Ogólnie, ze względu na wartości średnie, gleby w gminie Głubczyce odznaczają się nie przekraczaniem wartości granicznych, ewentualne lokalnym przekroczeniem, kwalifikującym gleby do I stopnia, co wskazuje, że gleby mogą być przeznaczone pod wszystkie uprawy polowe, z ewentualnym, lokalnym ograniczeniem upraw warzyw przeznaczonych dla dzieci.

6. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGYCH DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE

6.1. Wody powierzchniowe i podziemne

Istotnym elementem, wpływającym na zagrożenie jakości wód podziemnych jest nieprawidłowe prowadzenie hodowli (gnojówka, gnojowica, wody gnojowe, soki kiszonkowe zawierają znaczne ilości materii organicznej, która przy nieprawidłowym ujmowaniu może przedostawać się do potoków lub infiltrować do wód podziemnych).

Nadrzędnym celem ochrony wód podziemnych jest zahamowanie procesów ich zanieczyszczenia, jak również przywrócenie oraz zachowanie ich naturalnej jakości dla obecnych i przyszłych użytkowników, a także zachowanie naturalnych funkcji tych wód w ekosystemach.

Zagrożeniem dla wód może być:

- brak kompleksowej kanalizacji sanitarnej na terenie gminy, przepełnione szamba oraz wylewanie gnojowicy na pola,
- źle prowadzona gospodarka gnojowicą i gnojówką w gospodarstwach rolnych oraz niekontrolowane stosowanie nawozów sztucznych, "dzikie wysypiska".

6.1.1. Wody powierzchniowe

Wpływ na zanieczyszczenie związkami biogennymi ma przede wszystkim stan gospodarki wodno – ściekowej w zlewni rzek. Zauważyć należy, iż wiele miejscowości w zlewni nie posiada kanalizacji. Substancje biogenne dostają się do rzeki głównie poprzez spływy powierzchniowe.

Nieuregulowana gospodarka ściekowa w obszarach miejskich i wiejskich, jak również spływy powierzchniowe z pól uprawnych w znacznym stopniu przyczyniają się do eutrofizacji.

Eutrofizacja wód w województwie opolskim spowodowana jest przedostaniem się niewystarczająco oczyszczonych ścieków komunalnych.

6.1.2. Wody podziemne

Istotnym elementem, wpływającym na zagrożenie jakości wód podziemnych jest nieprawidłowe prowadzenie hodowli (gnojówka, gnojowica, wody gnojowe, soki kiszonkowe zawierają znaczne ilości materii organicznej, która przy nieprawidłowym ujmowaniu może przedostawać się do potoków lub infiltrować do wód podziemnych).

Nadrzędnym celem ochrony wód podziemnych jest zahamowanie procesów ich zanieczyszczania, jak również przywrócenie oraz zachowanie ich naturalnej jakości dla obecnych i przyszłych użytkowników, a także zachowanie naturalnych funkcji tych wód w ekosystemach.

Jakość wód na obszarach zabudowanych, a szczególnie wiejskich jest niewłaściwa, stanowiąc wynik nieprawidłowości w gospodarce ściekami.

Istotnym elementem, wpływającym na zagrożenie jakości wód podziemnych jest nieprawidłowe prowadzenie hodowli (gnojówka, gnojowica, wody gnojowe, soki kiszonkowe zawierają znaczne ilości materii organicznej, która przy nieprawidłowym ujmowaniu może przedostawać się do potoków lub infiltrować do wód podziemnych).

Nadrzędnym celem ochrony wód podziemnych jest zahamowanie procesów ich zanieczyszczania, jak również przywrócenie oraz zachowanie ich naturalnej jakości dla obecnych i przyszłych użytkowników, a także zachowanie naturalnych funkcji tych wód w ekosystemach.

6.2. Powietrze atmosferyczne

Jak wynika z zebranych informacji stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego związany jest przede wszystkim z emisją zanieczyszczeń pochodzących z emitorów zlokalizowanych na terenie gminy Głubczyce.

Podstawowym źródłem emisji jest spalanie energetyczne, głównie paliw stałych: węgla, koksu, stanowiących podstawowe paliwo dla zakładów przemysłowych, większości lokalnych kotłowni grzewczych, obiektów obsługi rolnictwa, warsztatów rzemieślniczych, zakładów usługowych oraz indywidualnej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej.

Zanieczyszczenie atmosfery odnotowywane na terenie badań, w większości z niskich lokalnych emitorów, ma znaczenie dla kształtowania warunków sanitarnych powietrza w obrębie emitora lub ich grup. Dotyczy to zwłaszcza terenów wiejskich.

6.3. Hałas

Z uwagi na słabo rozwinięty przemysł na terenie gminy, skutki hałasu przemysłowego nie są w szerokim zakresie uciążliwe dla mieszkańców.

Pewną uciążliwość powodują zakłady rzemieślnicze i usługowe zlokalizowane blisko zabudowy o charakterze mieszkalnym. Ich wpływ na ogólny klimat akustyczny gminy Głubczyce nie jest znaczący, jednak są one przyczyną lokalnych negatywnych skutków odczuwalnych przez okolicznych

mieszkańców. Do zakładów takich należą najczęściej: warsztaty mechaniki pojazdowej, blacharskie, ślusarskie, stolarskie, kamieniarskie i krawieckie.

Większość hałasów w środowisku (w tym hałas drogowy) charakteryzuje się zmiennymi poziomami w czasie. Pod pojęciem hałasu drogowego rozumie się hałas pochodzący od środków transportu poruszających się po wszelkiego rodzaju drogach nie będących drogami kolejowymi. Jest to hałas typu liniowego. Układ drogowy stanowi o rozwoju danego regionu i powiązaniach z innymi ośrodkami. Przez teren gminy przebiegają będące źródłami hałasu drogowego droga wojewódzka, oraz szereg dróg powiatowych i gminnych, łączących gminę Głubczyce z innymi ośrodkami. Występuje nakładanie się ruchu tranzytowego z ruchem lokalnym, co stwarza znaczne utrudnienia dla uczestników ruchu drogowego i uciążliwości dla terenów otaczających. Ocenia się, że przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu komunikacyjnego występują na terenach zabudowanych, położonych wzdłuż dróg, w tym szczególnie wzdłuż dróg krajowych nr 45, 40 i 38 i drogi wojewódzkiej nr 418.

6.4. Pole elektromagnetyczne

Stan środowiska przyrodniczego według wyników badań wykonywanych na potrzeby inwestorów określany jest jako nieistotny).

6.5. Zasoby przyrodnicze

Oprócz chronionych gatunków roślin, w gminie stwierdza się występowanie 15 siedlisk przyrodniczych podlegających w Polsce ochronie na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001r. w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie.

6.6. Powierzchnia ziemi

Do głównych czynników powodujących degradację chemiczną gleb zalicza się:

- nadmierną zawartość metali ciężkich takich jak: kadm, miedź, nikiel oraz innych substancji chemicznych, np. ropopochodnych,
- zasolenie,
- nadmierną alkalizację,
- zakwaszenie przez związki siarki i azotu,
- skażenie radioaktywne.

Zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi mogą wystąpić wzdłuż dróg, zwłaszcza tych po których przemieszczają się największe ilości pojazdów (drogi krajowe i wojewódzkie).

6.7. Gospodarka odpadami

Zidentyfikowano następujące problemy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi:

- brak objęcia wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem zbiórki odpadów komunalnych, co skutkuje tym, iż część odpadów wytwarzanych przez właścicieli nieruchomości (nieposiadających umów na odbiór odpadów) jest w sposób nielegalny deponowana na tzw. „dzikich wysypiskach”,
- selektywna zbiórka surowców wtórnych na terenie gminy w chwili obecnej nie pozwala w zadowalającym stopniu ograniczyć ich unieszkodliwiania poprzez składowanie,

- brak jest wdrożonej selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji oraz na większą skalę selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych,
- spalanie odpadów w paleniskach domowych,
- brak pełnej inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest występujących na terenie gminy.

7. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Analizując cele sformułowane w POŚ i PGO dla Gminy Głubczyce, oprócz analizy ich wpływu na środowisko, należy dokonać odniesienia tych celów do kierunków działań określonych w dokumentach nadrzędnych (krajowym i powiatowym) oraz równoległych, określonych na szczeblu regionu. Od komplementarności i zharmonizowania tych celów w znacznym stopniu zależy możliwość osiągnięcia sukcesu polityki ekologicznej gminy.

7.1. Cele ochrony środowiska określone w POŚ dla Gminy Głubczyce

7.1.1. Cele wynikające z polityki unijnej

Podstawowym dokumentem określającym cele ochrony środowiska na szczeblu Unii Europejskiej jest VI Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego. VI EAP ustanawia wspólnotowe ramy polityki ochrony środowiska na okres od lipca 2002 r. do lipca 2012 r. Stanowi on środowiskowy wymiar wspólnotowej strategii zrównoważonego rozwoju i wytycza priorytety w dziedzinie ochrony środowiska, w szczególności:

1. zmiany klimatu;
2. przyrodę i różnorodność biologiczną;
3. zdrowie i jakość życia;
4. zasoby naturalne i odpady.

Tabela 1 Powiązanie celów ochrony środowiska określone w POŚ dla Gminy Głubczyce z VI Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego

VI Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego		POŚ dla Gminy Głubczyce		Określenie zgodności
Cele działań	Kierunki działań	Cele działań	Kierunki działań	
Zmiany klimatu	Ograniczenia emisji gazów cieplarnianych o przynajmniej 20 % do roku 2020. Częścią pakietu są zobowiązania dotyczące 2020 roku: 20 % udział energii odnawialnej w ogólnej produkcji energii i 10 % udział biopaliw.	Promocja i wspieranie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych	Upowszechnianie informacji o rozmieszczeniu i możliwościach technicznych wykorzystania potencjału energetycznego poszczególnych rodzajów odnawialnych źródeł energii Prowadzenie działań edukacyjnych oraz popularyzujących odnawialne źródła energii	Całkowita zgodność
Przyroda i różnorodność biologiczna	Zwiększenie ochrony obszarów o znaczeniu wspólnotowym i włączanie cennych obszarów do europejskiej sieci Natura 2000.	Zachowanie bogatej różnorodności biologicznej	Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych Ochrona i zwiększanie różnorodności biologicznej Ochrona terenów przyrodniczo cennych przed niewłaściwym sposobem użytkowania Ochrona starych i nowych pomników przyrody Zachowanie istniejących zbiorników wodnych Ograniczanie inwestycji uciążliwego przemysłu Zachowanie istniejących zbiorników wodnych Ograniczanie inwestycji uciążliwego przemysłu Zachowanie istniejących zbiorników wodnych Ograniczanie inwestycji uciążliwego przemysłu Zachowanie istniejących zbiorników wodnych Ograniczanie inwestycji uciążliwego przemysłu	Całkowita zgodność
Zdrowie i jakość życia	Zapewnienie poprawy jakości zasobów wód powierzchniowych i podziemnych oraz ekosystemów od wody zależnych.	Racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób, aby uchronić gospodarkę od deficytów wody	Wspieranie stosowania zamkniętych obiegów wody w przedsiębiorstwach Promowanie wykorzystania technologii przyjaznych dla środowiska naturalnego Promowanie wprowadzania systemów recyklingu umożliwiających wielokrotne użytkowanie materiałów	Całkowita zgodność

VI Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego		POŚ dla Gminy Głubczyce		Określenie zgodności
Cele działań	Kierunki działań	Cele działań	Kierunki działań	
Zdrowie i jakość życia c.d.	Zapewnienie poprawy jakości zasobów wód powierzchniowych i podziemnych oraz ekosystemów od wody zależnych c.d.	Utrzymanie i osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód	Rozwój współpracy ze wszystkimi instytucjami wpływającymi na jakość wód, wspieranie edukacji ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodami i jej ochrony przed zanieczyszczeniem	Całkowita zgodność
			Współpraca ze środowiskami rolniczymi w zakresie wdrażania dobrych praktyk rolniczych, niezbędnych dla skutecznej ochrony wód przed zanieczyszczeniem obszarowym	
			Rozbudowa istniejącej sieci kanalizacyjnej dla miejscowości dla w których jest to ekonomicznie uzasadnione.	
			Wspieranie budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków w miejscach gdzie jest niemożliwa lub ekonomicznie nieuzasadniona budowa sieci kanalizacyjnej	
			Ochrona wód	
			Ochrona granicznej rzeki Opawicy z polskiej i czeskiej strony	
			Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalnią w Pomorzowicach	
			Opracowanie dokumentacji skanalizowania II etapu dorzecza rzeki Opawica	
			Opracowanie dokumentacji PT kanalizacja Głubczyce Sady (przepompownia)	
			Udziały w spółkach- sanitacja rzeki Troji	
			Dofinansowanie do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków i szczelnych zbiorników bezodpływowych.	

Prognoza oddziaływania na środowisko projektów „Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Głubczyce na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2016”

VI Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego		POŚ dla Gminy Głubczyce		Określenie zgodności
Cele działań	Kierunki działań	Cele działań	Kierunki działań	
Zdrowie i jakość życia c.d.	Zapewnienie poprawy jakości zasobów wód powierzchniowych i podziemnych oraz ekosystemów od wody zależnych c.d.	Zapewnienie 75% redukcji całkowitego ładunku azotu i fosforu w ściekach komunalnych kończąc krajowy program budowy oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnych.	Realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych ujętych w Krajowym programie oczyszczania ścieków komunalnych przewidzianych dla aglomeracji o RLM od 2 000 do 15 000	Całkowita zgodność
	Przeciwdziałanie degradacji środowiska dla zdrowia, szczególnie w miastach (hałas, stres, zanieczyszczenie powietrza i wody leżą u źródeł wielu schorzeń i alergii).	Poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców w wyniku wspólnych działań sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia	<p>Wzmożenie monitoringu jakości wody do spożycia przez ludzi szczególnie w odniesieniu do zawartości w wodzie wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), trihalometanów (THM) oraz metali ciężkich</p> <p>Wzmocnienie nadzoru nad warunkami pracy pracowników ze szczególnym uwzględnieniem narażenia na czynniki biologiczne oraz substancje chemiczne niebezpieczne</p> <p>Promocja zdrowego stylu życia i unikanie zagrożeń oraz profilaktyka chorób cywilizacyjnych i ograniczenie zewnętrznych przyczyn ich powstawania</p>	Całkowita zgodność
Zasoby naturalne i odpady	Stworzenie możliwości mających na celu zmniejszenie marnotrawstwa i szkodliwego dla zdrowia wpływu odpadów. Recykling, utylizacja odpadów winny zostać usprawnione, uwzględniając w większym stopniu cykl życia materiałów.		Nie uwzględniono w Programie Ochrony Środowiska. Temat odpadów zawarty jest w oddzielnym opracowaniu stanowiącym integralną część Programu (Plan Gospodarki Odpadami)	

7.1.2. Cele wynikające z Polityki Ekologicznej Państwa

Cele i instrumenty sformułowane na szczeblu wspólnotowym zostały w przewadze przeniesione do Polityki Ekologicznej Państwa w latach 2009–2012 z perspektywą do roku 2016. Priorytety tego dokumentu obejmują:

- kierunki działań systemowych,
- ochrona zasobów naturalnych,
- poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Tabela 2 Powiązanie celów ochrony środowiska określone w POŚ dla Gminy Głubczyce z Polityką Ekologiczną Państwa

	Polityka Ekologiczna Państwa	POŚ dla Gminy Głubczyce	Określenie zgodności
Priorytety	Cele działań	Cele działań	
KIERUNKI DZIAŁAŃ SYSTEMOWYCH	Uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych	Dążenie aby projekty dokumentów strategicznych były zgodne z obowiązującym prawem	Całkowita zgodność
	Aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska		Brak realizacji – zadanie nie przynależne dla gminy
	Zarządzanie środowiskowe	Upowszechnianie i wspieranie wdrażania systemów zarządzania środowiskowego	Całkowita zgodność
	Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska	Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, zgodnie z zasadą „myśl globalnie, działaj lokalnie”	Całkowita zgodność
	Rozwój badań i postęp techniczny		Brak realizacji – zadanie nie przynależne dla gminy
	Odpowiedzialność za szkody w środowisku	Stworzenie systemu prewencyjnego, mającego na celu zapobieganie szkodom w środowisku i sygnalizacja możliwości wystąpienia szkody	Całkowita zgodność
	Aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym	Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które powinny być podstawą lokalizacji nowych inwestycji	Całkowita zgodność
OCHRONA ZASOBÓW NATURALNYCH	Ochrona przyrody	Zachowanie bogatej różnorodności biologicznej	Całkowita zgodność
	Ochrona i zrównoważony rozwój lasów	Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego	Całkowita zgodność
	Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi	Racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób, aby uchronić gospodarkę od deficytów wody	Całkowita zgodność
		Zabezpieczenie przed skutkami powodzi	
	Ochrona powierzchni ziemi	Rekultywacja gleb zdegradowanych i zdewastowanych oraz przywracanie im funkcji przyrodniczej, rekreacyjnej lub rolniczej	Całkowita zgodność
Gospodarowanie zasobami geologicznymi	Ochrona niezagospodarowanych złóż kopalin w procesie planowania przestrzennego	Całkowita zgodność	

Polityka Ekologiczna Państwa		POŚ dla Gminy Głubczyce	Określenie zgodności
Priorytety	Cele działań	Cele działań	
POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO	Środowisko a zdrowie	Poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców w wyniku wspólnych działań sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia	Całkowita zgodność
	Jakość powietrza	Osiągnięcie jakości powietrza w zakresie dotrzymywania dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu na terenie Gminy Głubczyce oraz utrzymanie jakości powietrza atmosferycznego zgodnie z obowiązującymi standardami jakości środowiska	Całkowita zgodność
	Ochrona wód	Utrzymanie i osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód	Całkowita zgodność
		Zapewnienie 75% redukcji całkowitego ładunku azotu i fosforu w ściekach komunalnych kończąc krajowy program budowy oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnych	Całkowita zgodność
	Gospodarka odpadami	Gospodarka odpadami została omówiona w Planie Gospodarki Odpadami na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2016 stanowiącym oddzielny załącznik.	
	Oddziaływanie hałasu i pól elektromagnetycznych	Dokonanie wiarygodnej oceny narażenia społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe	Całkowita zgodność
		Ochrona mieszkańców Gminy Głubczyce przed szkodliwym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	Całkowita zgodność
	Substancje chemiczne w środowisku		Brak realizacji – zadanie nie przynależne dla gminy
		Zmniejszanie ryzyka wystąpienia poważnej awarii	Zadanie dodatkowe

Prognoza oddziaływania na środowisko projektów „Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Głubczyce na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2016”

		przemysłowej przez nadzór nad wszystkimi instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami takiej awarii	
--	--	---	--

7.1.3. Cele wynikające z Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Głubczyckiego

Kompleksowość zagadnień ochrony środowiska, a także zakres przeobrażeń na terenie powiatu wymusiła wyznaczenie celów średniookresowych i priorytetowych, a także przyjęcie zadań z zakresu wielu sektorów ochrony środowiska. Spośród nich dokonano wyboru najistotniejszych zagadnień, których rozwiązanie przyczyni się w przyszłości do poprawy stanu środowiska na terenie powiatu.

Wyboru priorytetów ekologicznych dokonano w oparciu o diagnozę stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie powiatu głubczyckiego, uwarunkowania zewnętrzne (obowiązujące akty prawne) i wewnętrzne, a także inne wymagania w zakresie jakości środowiska.

Wybór priorytetowych przedsięwzięć ekologicznych na terenie powiatu głubczyckiego na lata 2008-2011 z perspektywą 2012-2014 przeprowadzono przy zastosowaniu następujących kryteriów organizacyjnych i środowiskowych.

Kryteria o charakterze organizacyjnym

- wymiar zadania przedsięwzięcia (ponadlokalny i publiczny),
- konieczność realizacji przedsięwzięcia ze względów prawnych,
- zabezpieczenie środków na realizację lub możliwość uzyskania dodatkowych zewnętrznych środków finansowych (z Unii Europejskiej, z innych źródeł zagranicznych lub krajowych),
- efektywność ekologiczna przedsięwzięcia,
- znaczenie przedsięwzięcia w skali regionalnej,
- spełnianie wymogów zrównoważonego rozwoju - zgodność przedsięwzięcia dla rozwoju gospodarczego powiatu.

Kryteria o charakterze środowiskowym

- możliwość likwidacji lub ograniczenia najpoważniejszych zagrożeń środowiska i zdrowia ludzi,
- zgodność z celami ekologicznymi i zasadniczymi kierunkami zadań wynikających ze Strategii rozwoju województwa opolskiego,
- zgodność z celami i priorytetami ekologicznymi określonymi w „Polityce Ekologicznej Państwa na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2011-2014” i „Programie Ochrony Środowiska Województwa Opolskiego na lata 2007-2010 z perspektywą do roku 2014”,
- zgodność z międzynarodowymi zobowiązaniami Polski w zakresie ochrony środowiska,
- skala dysproporcji pomiędzy aktualnym i prognozowanym stanem środowiska a stanem wymaganym przez prawo,
- skala efektywności ekologicznej przedsięwzięcia (efekt planowany, tempo jego osiągnięcia),
- wieloaspektowość efektów ekologicznych przedsięwzięcia (możliwość jednoczesnego osiągnięcia poprawy stanu środowiska w zakresie kilku elementów środowiska),
- w odniesieniu do gospodarki odpadami istotnym kryterium była zgodność proponowanych zadań z wymogami kształtowania nowoczesnej gospodarki odpadami poprzez priorytetowe traktowanie tworzenia systemów, działań w zakresie zbiórki i transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Cele ekologiczne dla powiatu głubczyckiego

Kierując się podanymi powyżej kryteriami, wyznaczono następujące cele powiatu głubczyckiego z zakresu ochrony środowiska:

- środowisko dla zdrowia – dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego,

- wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem oraz podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa,
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody,
- zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii

Tabela 3 Powiązanie celów ochrony środowiska określone w POŚ dla Gminy Głubczyce z Programem Ochrony Środowiska Powiatu Głubczyckiego

POŚ dla Powiatu Głubczyckiego			POŚ dla Gminy Głubczyce			Określenie zgodności
Priorytety	Cele działań	Kierunki działań	Priorytety	Cele działań	Kierunki działań	
	Zahamowanie powstawania środowiskowych zagrożeń zdrowia	Wzmocnienie monitoringu jakości wody do spożycia przez ludzi szczególnie w odniesieniu do zawartości w wodzie wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), trihalometanów (THM) oraz metali ciężkich	ŚRODOWISKO A ZDROWIE		Wzmocnienie monitoringu jakości wody do spożycia przez ludzi szczególnie w odniesieniu do zawartości w wodzie wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), trihalometanów (THM) oraz metali ciężkich	Całkowita zgodność
		Wzmocnienie nadzoru nad warunkami pracy pracowników ze szczególnym uwzględnieniem narażania na czynniki biologiczne oraz substancje chemiczne niebezpieczne			Wzmocnienie nadzoru nad warunkami pracy pracowników ze szczególnym uwzględnieniem narażania na czynniki biologiczne oraz substancje chemiczne niebezpieczne	Całkowita zgodność
		Promocja zdrowego stylu życia i unikanie zagrożeń oraz profilaktyka chorób cywilizacyjnych i ograniczenie zewnętrznych przyczyn ich powstawania			Promocja zdrowego stylu życia i unikanie zagrożeń oraz profilaktyka chorób cywilizacyjnych i ograniczenie zewnętrznych przyczyn ich powstawania	Całkowita zgodność

ŚRODOWISKO DLA ZDROWIA – DALSZĄ POPRAWĄ JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO				Poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców w wyniku wspólnych działań sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia		
--	--	--	--	---	--	--

Prognoza oddziaływania na środowisko projektów „Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Głubczyce na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2016”

	Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych	intensyfikacja działań kontrolnych mających na celu przeciwdziałanie odprowadzaniu nieoczyszczonych ścieków komunalnych do wód oraz przeciwdziałanie nieprawidłowościom w odprowadzaniu ścieków przemysłowych, w tym weryfikacja pozwoleń wodnoprawnych	Ochrona wód	Utrzymanie i osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód	Rozwój współpracy ze wszystkimi instytucjami wpływającymi na jakość wód, wspieranie edukacji ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodami i jej ochrony przed zanieczyszczeniem	Całkowita zgodność
		współpraca ze środowiskami rolniczymi w zakresie wdrażania dobrych praktyk rolniczych, niezbędnych dla skutecznej ochrony wód przed zanieczyszczeniem obszarowym			Współpraca ze środowiskami rolniczymi w zakresie wdrażania dobrych praktyk rolniczych, niezbędnych dla skutecznej ochrony wód przed zanieczyszczeniem obszarowym	
					Rozbudowa istniejącej sieci kanalizacyjnej dla miejscowości dla w których jest to ekonomicznie uzasadnione.	
					Wspieranie budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków w miejscach gdzie jest niemożliwa lub ekonomicznie nieuzasadniona budowa sieci kanalizacyjnej	

POŚ dla Powiatu Głubczyckiego			POŚ dla Gminy Głubczyce			Określenie zgodności
Priorytet y	Cele działań	Kierunki działań	Priorytety	Cele działań	Kierunki działań	
	Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych	odtworzenie rowów w ciągu dróg powiatowych	Ochrona wód	Utrzymanie i osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód	Ochrona wód	Całkowita zgodność
					Ochrona granicznej rzeki Opawicy z polskiej i czeskiej strony	
					Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalnią w Pomorzowicach	
					Opracowanie dokumentacji skanalizowania II etapu dorzecza rzeki Opawica	
					Opracowanie dokumentacji PT kanalizacja Głubczyce Sady (przepompownia)	
					Udziały w spółkach- sanitacja rzeki Troji	

Prognoza oddziaływania na środowisko projektów „Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Głubczyce na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2016”

					Dofinansowanie do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków i szczelnych zbiorników bezodpływowych.	
		realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych ujętych w Krajowym programie oczyszczania ścieków komunalnych przewidzianych dla aglomeracji o RLM od 2 000 do 15 000			Realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych ujętych w Krajowym programie oczyszczania ścieków komunalnych przewidzianych dla aglomeracji o RLM od 2 000 do 15 000	Całkowita zgodność

<p>EKOLOGICZNEGO c.d.</p>	<p>mów kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków w aglomeracjach o RLM od 2 000 do 15 000</p>	<p>realizacja przedsięwzięć na rzecz wyposażenia aglomeracji poniżej 2 000 RLM w oczyszczalnie ścieków i systemy kanalizacji sanitarnej</p>		<p>ru w ściekach komunalnych kończąc krajowy program budowy oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnych</p>		
---------------------------	--	---	--	--	--	--

POŚ dla Powiatu Głubczyckiego			POŚ dla Gminy Głubczyce			Określenie zgodności
Priorytet y	Cele działań	Kierunki działań	Priorytety	Cele działań	Kierunki działań	
	Utrzymanie jakości powietrza na terenie powiatu głubczyckiego zgodnie z obowiązującymi standardami jakości środowiska	upowszechnianie informacji o rozmieszczeniu i możliwościach technicznych wykorzystania potencjału energetycznego poszczególnych rodzajów odnawialnych źródeł energii	Jakość powietrza	Osiągnięcie jakości powietrza w zakresie dotrzymania dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu na terenie Gminy Głubczyce oraz utrzymanie jakości powietrza atmosferycznego zgodnie z obowiązującymi standardami jakości środowiska	Prowadzenie remontów istniejących dróg m.in. zmiana nawierzchni	Całkowita zgodność
		prowadzenie działań edukacyjnych oraz popularyzujących odnawialne źródła energii			Upowszechnianie informacji o rozmieszczeniu i możliwościach technicznych wykorzystania potencjału energetycznego poszczególnych rodzajów odnawialnych źródeł energii	Całkowita zgodność
		wspieranie rozwiązań pozwalających na unikanie lub zmniejszanie wielkości emisji z transportu – wyprowadzenie ruchu komunikacyjnego z centrum miast - budowa obwodnic			Prowadzenie działań edukacyjnych oraz popularyzujących odnawialne źródła energii Wspieranie rozwiązań pozwalających na unikanie lub zmniejszanie wielkości emisji z transportu	Całkowita zgodność
		prowadzenie remontów istniejących dróg m.in.: granice województwa dolnośląskiego – Baborów – Bernacice, Głubczyce – Lisięcice, Włodzienin – Nowa Cerekiew, Wiechowice – Głubczyce, Włodzienin – Boboluszk, Kietrz – Rozumie, Pietrowice – Opawice, Baborów - Radoszowy				
	realizacja przedsięwzięć termomodernizacyjnych			Realizacja przedsięwzięć termomodernizacyjnych	Całkowita zgodność	

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">SKO DLA ZDROWIA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO c.d.</p>		<p>promocja i wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz technologii zwiększających efektywne wykorzystanie energii i zmniejszających materiałochłonność gospodarki</p>			<p>Promocja i wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz technologii zwiększających efektywne wykorzystanie energii i zmniejszających materiałochłonność gospodarki</p>	Całkowita zgodność
		<p>tworzenie obszarów ograniczonego użytkowania zgodnie z wymaganiami obowiązującego prawa w zakresie ochrony środowiska</p>			<p>Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza, w tym oszczędności energii i stosowania odnawialnych źródeł energii oraz szkodliwości spalania odpadów w gospodarstwach domowych</p>	Całkowita zgodność

POŚ dla Powiatu Głubczyckiego			POŚ dla Gminy Głubczyce			Określenie zgodności
Priorytety	Cele działań	Kierunki działań	Priorytety	Cele działań	Kierunki działań	

Utrzymanie jakości powietrza na terenie powiatu głubczyckiego zgodnie z obowiązującymi standardami jakości środowiska c.d.	wnikliwe prowadzenie postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć	JAKOŚĆ POWIETRZA c.d.	Osiągnięcie jakości powietrza w zakresie dotrzymania dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu na terenie Gminy Głubczyce oraz utrzymanie jakości powietrza atmosferycznego zgodnie z obowiązującymi standardami jakości środowiska c.d.	Szkolenia dla podmiotów gospodarczych w zakresie wymagań dotyczących ochrony środowiska	Całkowita zgodność
	zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza, w tym oszczędności energii i stosowania odnawialnych źródeł energii oraz szkodliwości spalania odpadów w gospodarstwach domowych			Wspieranie działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji ze źródeł komunalnych m.in. wymian kotłów węglowych na paliwo gazowe, olej opałowy, biopaliwa	Całkowita zgodność
	szkolenia dla podmiotów gospodarczych w zakresie wymagań dotyczących ochrony środowiska			Modernizacja budynku Urzędu Gminy Głubczyce	Całkowita zgodność
				Termomodernizacja Szkoły Podstawowej Nr 2 w Głubczycach	Całkowita zgodność
				Termomodernizacja Przedszkola nr 1 w Głubczycach	Całkowita zgodność
				Boisko wielofunkcyjne i termomodernizacja Gimnazjum nr 1 w Głubczycach	Całkowita zgodność
				Przyłączenie kotłowni Gimnazjum Nr 1 do kotłowni przy ul. Olimpijskiej.	Całkowita zgodność
				Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „fermy wiatrowej” Zawiszyce	Całkowita zgodność

A I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO c.d.

odpadami z uwzględnieniem zapobiegania powstawania odpadów, minimalizacji ich ilości, zapewnienia zgodnego z zasadami ochrony środowiska odzysku i bezpiecznego dla środowiska ich unieszkodliwiania

intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej minimalizację powstawania odpadów i właściwego postępowania z nimi oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w tym zakresie

Gospodarka odpadami została omówiona w Planie Gospodarki Odpadami na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2016 stanowiącym oddzielny załącznik.

POŚ dla Powiatu Głubczyckiego			POŚ dla Gminy Głubczyce			Określenie zgodności
Priorytety	Cele działań	Kierunki działań	Priorytety	Cele działań	Kierunki działań	
ŚRODOWISKO DLA ZDROWIA – DALSZĄ POPRAWĄ JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO c.d.	Usunięcie wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu	<p>sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu wg opracowanych harmonogramów</p> <p>pomoc mieszkańcom powiatu w realizacji kosztownej wymiany płyt cementowo-azbestowych zgodnie z przepisami prawa</p>	Gospodarka odpadami została omówiona w Planie Gospodarki Odpadami na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2016 stanowiącym oddzielny załącznik.			
	Ochrona mieszkańców powiatu głubczyckiego przed hałasem zagrażającym zdrowiu lub jakości życia	<p>tworzenie obszarów ograniczonego użytkowania zgodnie z wymogami obowiązujących przepisów prawnych w zakresie ochrony środowiska</p> <p>wspieranie budowy ścieżek rowerowych</p> <p>tworzenie bazy danych na podstawie wyników uzyskanych: z prowadzonego monitoringu przez Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Opolu, od zarządców dróg publicznych z pomiarów emisji oraz zgłoszeń w związku z występującą uciążliwością emisji hałasu</p> <p>ustalenie i egzekwowanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku przez właściwe organy i inspekcje ochrony środowiska</p> <p>wnikliwe prowadzenie postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć</p>	ODDZIAŁYWANIE HAŁASU	Dokonanie wiarygodnej oceny narażenia społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe	<p>Budowa ścieżek rowerowych</p> <p>Wprowadzanie stref wolnych od ruchu samochodowego</p> <p>Modernizacja nawierzchni dróg</p> <p>Usprawnianie organizacji ruchu drogowego</p> <p>Przestrzeganie zasad strefowania w planowaniu przestrzennym m.in. lokalizowania w sąsiedztwie przedsięwzięć o zbliżonej uciążliwości hałasu</p> <p>Przebudowa drogi gminnej - ulicy Kochanowskiego w Głubczycach</p>	<p>Całkowita zgodność</p> <p>Całkowita zgodność</p> <p>Całkowita zgodność</p> <p>Całkowita zgodność</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko projektów „Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Głubczyce na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2016”

		ustalanie i egzekwowanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku przez właściwe organy i inspekcje ochrony środowiska			Remont ulicy Pocztowej i Parkowej w Głubczycach	Zadanie dodatkowe
		wnikliwe prowadzenie postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć			Budowa ulicy Słonecznej	Zadanie dodatkowe

POŚ dla Powiatu Głubczyckiego			POŚ dla Gminy Głubczyce			Określenie zgodności
Priorytety	Cele działań	Kierunki działań	Priorytety	Cele działań	Kierunki działań	
	Ochrona mieszkańców powiatu głubczyckiego przed szkodliwym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	prowadzenie kontroli przez organy i inspekcje ochrony środowiska w zakresie przestrzegania obowiązujących pomiarów prawem dotyczącym ochrony środowiska	ODDZIAŁYWANIE PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH	Ochrona mieszkańców Gminy Głubczyce przed szkodliwym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	Prowadzenie kontroli przez organy i inspekcje ochrony środowiska w zakresie przestrzegania obowiązujących pomiarów prawem dotyczącym ochrony środowiska	Całkowita zgodność
		prowadzenie polityki przestrzennej pozwalającej na ochronę ludzi przed szkodliwymi polami elektromagnetycznymi, prowadzenie kontroli w zakresie przestrzegania przepisów bezpieczeństwa, higieny pracy, prawa budowlanego, zagospodarowania przestrzennego i przepisów sanitarnych w celu ochrony przed polami elektromagnetycznymi			Prowadzenie polityki przestrzennej pozwalającej na ochronę ludzi przed szkodliwymi polami elektromagnetycznymi, prowadzenie kontroli w zakresie przestrzegania przepisów bezpieczeństwa, higieny pracy, prawa budowlanego, zagospodarowania przestrzennego i przepisów sanitarnych w celu ochrony przed polami elektromagnetycznymi	Całkowita zgodność
	monitorowanie i ocena poziomu pól elektromagnetycznych emitowanych na terenach zurbanizowanych i w miejscach przebywania ludzi	Monitorowanie i ocena poziomu pól elektromagnetycznych emitowanych na terenach zurbanizowanych i w miejscach przebywania ludzi			Całkowita zgodność	
	tworzenie obszarów ograniczonego użytkowania zgodnie z wymaganiami przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska	Tworzenie obszarów ograniczonego użytkowania zgodnie z wymaganiami przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska			Całkowita zgodność	

DZIAŁANIE DLA ZDROWIA + DALSZA POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO c.d.	Zakończony dla Powiatu Głubczyckiego przed wykonaniem pól elektromagnetycznych c.d.	skutecznie uniemożliwić dostęp do strefy o podwyższonym poziomie emisji pól elektromagnetycznych oraz informować o jej szkodliwości		Skuteczne uniemożliwianie dostępu do strefy o podwyższonym poziomie emisji pól elektromagnetycznych oraz informowanie o jej szkodliwości	Całkowita zgodność
		modernizowanie sieci przebiegających w obszarach zurbanizowanych		Modernizowanie sieci przebiegających w obszarach zurbanizowanych	Całkowita zgodność
		wnikliwe prowadzenie postępowań w sprawie oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć		Wnikliwe prowadzenie postępowań w sprawie oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć	Całkowita zgodność
		wykonywanie pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku zgodnie z wymogami przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska		Wykonywanie pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku zgodnie z wymogami przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska	Całkowita zgodność

POŚ dla Powiatu Głubczyckiego			POŚ dla Gminy Głubczyce			Określenie zgodności
Priorytety	Cele działań	Kierunki działań	Priorytety	Cele działań	Kierunki działań	
ŚRODOWISKO I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO c.d.	Ochrona przed szkodliwym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	prowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnej dla ogółu społeczeństwa dotyczącej zasad postępowania w razie wystąpienia poważnej awarii, w celu ukształtowania właściwych postaw i zachowań	POWAŻNE AWARIE		prowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnej dla ogółu społeczeństwa dotyczącej zasad postępowania w razie wystąpienia poważnej awarii, w celu ukształtowania właściwych postaw i zachowań	Całkowita zgodność

Prognoza oddziaływania na środowisko projektów „Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Głubczyce na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2016”

		promowanie systemu ubezpieczeń ekologicznych dla obiektów i działań, które w sytuacji awaryjnej będą wymagać sfinansowania działań ratowniczych i naprawczych			promowanie systemu ubezpieczeń ekologicznych dla obiektów i działań, które w sytuacji awaryjnej będą wymagać sfinansowania działań ratowniczych i naprawczych	Całkowita zgodność
		monitoring potencjalnych sprawców poważnych awarii pod kątem spełniania przez nich wymogów bezpieczeństwa i prewencji			monitoring potencjalnych sprawców poważnych awarii pod kątem spełniania przez nich wymogów bezpieczeństwa i prewencji	Całkowita zgodność
		opracowanie programu zapobiegania poważnym awariom			opracowanie programu zapobiegania poważnym awariom	Całkowita zgodność
		opracowanie planu operacyjno – ratowniczego na wypadek zaistnienia poważnej awarii			opracowanie planu operacyjno – ratowniczego na wypadek zaistnienia poważnej awarii	Całkowita zgodność

ŃSTWA EKOLOGICZNEGO c.d.	ncjalnymi źródłami takiej awarii	utrzymywania w gotowości służb ratowniczych na wypadek zaistnienia poważnej awarii		ncjalnymi źródłami takiej awarii	utrzymywania w gotowości służb ratowniczych na wypadek zaistnienia poważnej awarii	Całkowita zgodność
--------------------------	----------------------------------	--	--	----------------------------------	--	--------------------

POŚ dla Powiatu Głubczyckiego			POŚ dla Gminy Głubczyce			Określenie zgodności
Priorytety	Cele działań	Kierunki działań	Priorytety	Cele działań	Kierunki działań	
	Upowszechnianie i wspieranie wdrażania systemów zarządzania środowiskowego	Wdrożenie systemu informowania społeczeństwa o stanie środowiska, udziału społeczeństwa w postępowaniu w sprawie ochrony środowiska	ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKOWE	Upowszechnianie i wspieranie wdrażania systemów zarządzania środowiskowego	Wdrożenie systemu informowania społeczeństwa o stanie środowiska, udziału społeczeństwa w postępowaniu w sprawie ochrony środowiska	Całkowita zgodność
		Współpraca z pozarządowymi organizacjami ekologicznymi			Współpraca z pozarządowymi organizacjami ekologicznymi	Całkowita zgodność
		Prowadzenie w formie elektronicznej publicznie dostępnych wykazów danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie oraz ich udostępniania w Biuletynie Informacji Publicznej			Prowadzenie w formie elektronicznej publicznie dostępnych wykazów danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie oraz ich udostępniania w Biuletynie Informacji Publicznej	Całkowita zgodność
		Zachęcanie organizacji do wzięcia udziału w programach szkoleniowo-informacyjnych dotyczących EMAS			Zachęcanie organizacji do wzięcia udziału w programach szkoleniowo-informacyjnych dotyczących EMAS	Całkowita zgodność
		kontynuacja realizacji programu edukacji ekologicznej			Kontynuacja realizacji programu edukacji ekologicznej	Całkowita zgodność

Prognoza oddziaływania na środowisko projektów „Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Głubczyce na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2016”

Kształtowanie nawyków kultury ekologicznej mieszkańców powiatu głubczyckiego	wspieranie merytoryczne i finansowe aktywnych form edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży np. organizowanie konkursów i sesji popularno-naukowych związanych z tematyką środowiskową czy też włączanie się w akcję „Sprzątanie świata”			Wspieranie merytoryczne i finansowe aktywnych form edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży np. organizowanie konkursów i sesji popularno-naukowych związanych z tematyką środowiskową	
	wsparcie finansowe projektów z zakresu edukacji ekologicznej o zasięgu ponadgminnym			Wsparcie finansowe projektów z zakresu edukacji ekologicznej o zasięgu ponadgminnym	Całkowita zgodność

ŚCI EKOLOGICZNEJ SPOŁECZEŃSTWA					Współdziałanie władz gminnych z mediami w zakresie prezentacji stanu środowiska i działań podejmowanych na rzecz jego ochrony	Całkowita zgodność
--------------------------------	--	--	--	--	---	--------------------

POŚ dla Powiatu Głubczyckiego			POŚ dla Gminy Głubczyce			Określenie zgodności
Priorytety	Cele działań	Kierunki działań	Priorytety	Cele działań	Kierunki działań	
WZMOCNIENIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM ORAZ PODNIESIENIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ SPOŁECZEŃSTWA c.d.			ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKOWE	Upowszechnianie i wspieranie wdrażania systemów zarządzania środowiskowego	Udział przedstawicieli Urzędu Miasta i Gminy w szkoleniach z zakresu publicznego dostępu do informacji o środowisku	Całkowita zgodność
					Doskonalenie metod udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie przez wszystkie instytucje publiczne	Całkowita zgodność
					Edukacja ekologiczna oraz promowanie działalności proekologicznej	Całkowita zgodność
	Zagwarantowanie szerokiego dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie	Współdziałanie władz powiatowych z mediami w zakresie prezentacji stanu środowiska i działań podejmowanych na rzecz jego ochrony	ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA SZKODY W ŚRODOWISKU	Stworzenie systemu prewencyjnego, mającego na celu zapobieganie szkodom w środowisku i sygnalizacja	Stworzenie bazy danych o szkodach w środowisku i działaniach naprawczych	Całkowita zgodność
Udział przedstawicieli Starostwa Powiatowego i władz poszczególnych gmin w szkoleniach z zakresu publicznego dostępu do informacji o środowisku	Prowadzenie szkoleń na temat odpowiedzialności sprawcy za szkody w środowisku dla pracowników administracji, sądownictwa oraz podmiotów gospodarczych	Całkowita zgodność				

Prognoza oddziaływania na środowisko projektów „Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Głubczyce na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2016”

--	--	--	--	--	--	--

możliwości wystąpienia
szkody

POŚ dla Powiatu Głubczyckiego			POŚ dla Gminy Głubczyce			Określenie zgodności
Priorytety	Cele działań	Kierunki działań	Priorytety	Cele działań	Kierunki działań	
		przedsięwzięcia związane z ochroną przyrody, urządzenie i utrzymanie zieleni, zadrzewień, zakrzewień na terenach będących własnością powiatu	OCHRONA PRZYRODY		Przedsięwzięcia związane z ochroną przyrody, urządzenie i utrzymanie zieleni, zadrzewień, zakrzewień na terenach będących własnością gminy	Całkowita zgodność
		realizacja Wojewódzkiego Programu Zwiększenia Lesistości			Realizacja Wojewódzkiego Programu Zwiększenia Lesistości	Całkowita zgodność
		aktualizacja granicy polno-leśnej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego			Aktualizacja granicy polno-leśnej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Całkowita zgodność
		Ochrona przyrody i krajobrazu na terenach użytków rolnych			Renaturalizacja obszarów leśnych	

<p>OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO I RACJONALNE UŻYTKOWANIE ZASOBÓW PRZYRODY</p>	<p>Zwiększanie lesistości gmin predysponowanych do zalesienia w „Krajowym Programie Zwiększania Lesistości” poprzez zalesianie gruntów nieprzydatnych do produkcji rolnej, gruntów zdegradowanych i nieużytków</p>			<p>Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego</p>		
--	--	--	--	---	--	--

Prognoza oddziaływania na środowisko projektów „Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Głubczyce na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2016”

Ochrona zasobów leśnych i poprawa ich stanu	stały nadzór nad gospodarką leśną w lasach prywatnych			Inwentaryzacja i weryfikacja klasyfikacji gruntów pod kątem pełnego uwzględnienia gruntów zalesionych i zadrzewionych oraz ujęcie granicy rolno-leśnej w planach zagospodarowania przestrzennego	Całkowita zgodność
				Zalesianie gatunkami rodzimymi gruntów nieprzydatnych do produkcji rolnej oraz nieużytków i terenów zdegradowanych i przekształconych	Całkowita zgodność
				Stały nadzór nad gospodarką leśną w lasach prywatnych	Całkowita zgodność
				Prowadzenie ciągłej kampanii edukacyjno – informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie celów i korzyści z trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	Całkowita zgodność

POŚ dla Powiatu Głubczyckiego			POŚ dla Gminy Głubczyce			Określenie zgodności
Priorytety	Cele działań	Kierunki działań	Priorytety	Cele działań	Kierunki działań	
		Opracowanie inwentaryzacji przyrodniczej powiatu			Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych	Całkowita zgodność
		zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych			Ochrona i zwiększanie różnorodności biologicznej	Całkowita zgodność
		ochrona i zwiększanie			Ochrona terenów przyrodniczo cennych	Całkowita zgodność

PRZYRODNICZEGO I RACJONALNE UŻYTKOWANIE ZASOBÓW PRZYRODY c.d.	Ukształtowanie i ochrona systemów obszarów chronionych	różnorodności biologicznej	OCHRONA PRZYRODY	Zachowanie bogatej różnorodności biologicznej	przed niewłaściwym sposobem użytkowania	
		ochrona terenów przyrodniczo cennych przed niewłaściwym sposobem użytkowania			Ochrona starych i nowych pomników przyrody	Całkowita zgodność
		zachowanie istniejącej zieleni urządzonej			Zachowanie istniejących zbiorników wodnych	Całkowita zgodność
		utrzymanie istniejących korytarzy ekologicznych wzdłuż dolin i rzek			Ograniczanie inwestycji uciążliwego przemysłu	Całkowita zgodność
		poszerzenie Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie” o Obszar Chronionego Krajobrazu „Mokre-Lewice”			Wzmocnienie roli rekreacyjnej zieleni	Całkowita zgodność
		Utworzenie nowych obszarów chronionego krajobrazu: „Doliny Psiny”, „Doliny Troi” i „Doliny Opawicy”			Rozwój sieci szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych na terenach interesujących przyrodniczo	Całkowita zgodność
		Utworzenie nowych rezerwatów przyrody: Nowy Dwór, Pielgrzymów, Wilczy Staw			Zachowanie istniejącej zieleni urządzonej	Całkowita zgodność
		rozszerzenie i usprawnienie ochrony <i>in situ</i> i <i>ex situ</i> gatunków roślin i zwierząt			Urządzanie i utrzymanie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień i parków	Całkowita zgodność
		zachowanie istniejących zbiorników wodnych			Bieżące utrzymanie oraz odbudowa rowów	Całkowita zgodność

POŚ dla Powiatu Głubczyckiego			POŚ dla Gminy Głubczyce			Określenie zgodności
Priorytety	Cele działań	Kierunki działań	Priorytety	Cele działań	Kierunki działań	
	Ukształtowanie i ochrona systemów obszarów chronionych	Zapobieganie niszczeniu i fragmentacji siedlisk przyrodniczych, w szczególności wodno-błotnych, zarastaniu muraw kserotermicznych oraz zagrożeniom związanym z intensywnym rolnictwem	OCHRONA PRZYRODY	Zachowanie bogatej różnorodności biologicznej	Program „Odnowa wsi”	Całkowita zgodność
		wzmocnienie roli rekreacyjnej zieleni				
		rozwój sieci szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych na terenach interesujących przyrodniczo				
		realizacja programu rekultywacji gleb zdegradowanych na obszarach rolniczego użytkowania, w tym ich zalesianie			Realizacja programu rekultywacji gleb zdegradowanych na obszarach rolniczego użytkowania, w tym ich zalesianie gatunkami rodzimymi.	Całkowita zgodność
					Zrekultywowanie gleb zdegradowanych w kierunku rolnym, leśnym i rekreacyjno-wypoczynkowym	Całkowita zgodność

PRZYRODNICZEGO I RACJONALNE UŻYTKOWANIE ZASOBÓW PRZYRODY c.d.	racjonalne wykorzystanie gleby wraz z jej ochroną i rekultywacją			degradowanych i zdewastowanych oraz przywracanie im funkcji przyrodniczej, rekreacyjnej lub rolniczej	Właściwe kształtowanie ekosystemów rolnych z wykorzystaniem otaczających je systemów naturalnych i ich zdolności do autoregulacji m.in. poprzez wdrażanie programów rolno-środowiskowych	Całkowita zgodność
					Przeciwdziałanie degradacji chemicznej gleb poprzez ochronę powietrza i wód powierzchniowych	Całkowita zgodność

POŚ dla Powiatu Głubczyckiego			POŚ dla Gminy Głubczyce			Określenie zgodności	
Priorytety	Cele działań	Kierunki działań	Priorytety	Cele działań	Kierunki działań		
OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO I RACJONALNE UŻYTKOWANIE ZASOBÓW PRZYRODY c.d.	Zrównoważone użytkowanie zasobów kopalin, zminimalizowane niekorzystnych skutków ich eksploatacji oraz eliminacja nielegalnego wydobycia	kontrola stanu faktycznego w przypadku wydobywania kopalin bez wymaganej koncesji i naliczanie opłat eksploatacyjnych w przypadku nielegalnej działalności	OCHRONA PRZYRODY	Rekultywacja gleb zdegradowanych i zdewastowanych oraz przywracanie im funkcji przyrodniczej, rekreacyjnej lub rolniczej	Rekultywacja terenów po eksploatacji kopalin	Całkowita zgodność	
		gromadzenie, archiwizowanie i przetwarzanie danych geologicznych			Inwentaryzacja wyrobisk po eksploatacji bez koncesji	Całkowita zgodność	
		ograniczenie możliwości wykorzystania kopaliny uzyskanej w innych niż koncesjonowane procesach inwestycyjnych			Stworzenie inwentaryzacji złóż kopalnianych i wyrobisk po eksploatacji bez koncesji	Całkowita zgodność	
		uświadomienie władzom lokalnym o korzyściach finansowych wynikających z przeciwdziałania niekontrolowanej eksploatacji kopalin					
		dążenie do uzyskiwania informacji z jednostek ministerialnych i wojewódzkich o ilości, rodzaju i miejscu prowadzenia wydobycia złóż					
		Inwentaryzacja wyrobisk po eksploatacji bez koncesji					
		Opiniowanie studiów uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego					
		Weryfikacja ustaleń istniejących planów zagospodarowania przestrzennego i studiów uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego					
		Ochrona terenów perspektywicznych					

		pod względem wydobycia kopalin				
	Stworzenie inwentaryzacji złóż kopalnianych i wyrobisk po eksploatacji bez koncesji					

POŚ dla Powiatu Głubczyckiego			POŚ dla Gminy Głubczyce			Określenie zgodności
Priorytety	Cele działań	Kierunki działań	Priorytety	Cele działań	Kierunki działań	

ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE SUROWCÓW, MATERIAŁÓW, WODY I ENERGII c.d.	Zapobieganie i ograniczanie powstawania odpadów u źródła oraz zmniejszenie ich negatywnego oddziaływania na środowisko	Wspieranie zmian technologicznych zapobiegających powstawaniu odpadów oraz zapewniających ich wykorzystanie w procesach produkcji	Nie uwzględniono w Programie Ochrony Środowiska. Temat odpadów zawarty jest w oddzielnym opracowaniu stanowiącym integralną część Programu (Plan Gospodarki Odpadami)			
		Upowszechnianie informacji o rozmieszczeniu i możliwościach technicznych wykorzystania potencjału energetycznego poszczególnych rodzajów odnawialnych źródeł energii			Upowszechnianie informacji o rozmieszczeniu i możliwościach technicznych wykorzystania potencjału energetycznego poszczególnych rodzajów odnawialnych źródeł energii	Całkowita zgodność
	Prowadzenie działań edukacyjnych oraz popularyzujących odnawialne źródła energii			Prowadzenie działań edukacyjnych oraz popularyzujących odnawialne źródła energii	Całkowita zgodność	

Promocja i wspieranie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych			WYKORZYSTANIE ENERGII ODNAWIALNEJ	ocja i wspieranie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych		
		remonty regulacji rzek: Psiny i Troi				Systematyczna konserwacja rzek i cieków
		systematyczna konserwacja rzek i cieków			Przystosowanie terenów międzywala do szybkiego reagowania w przypadku powodzi (wycinanie lasów i zarośli łęgowych, odnowa użytków zielonych, konserwacja rowów melioracyjnych)	Całkowita zgodność

	Zapobieganie zagrożeniom powodziowym	konserwacja wałów przeciwpowodziowych i innych urządzeń ochrony przeciwpowodziowej	OCHRONA PRZED POWODZIĄ	Zabezpieczenie przed skutkami powodzi	Stworzenie systemu szybkiego ostrzegania i reagowania w przypadku zagrożenia powodzią	Całkowita zgodność
		przystosowanie terenów międzywala do szybkiego reagowania w przypadku powodzi (wycinanie lasów i zarośli lęgowych, odnowa użytków zielonych, konserwacja rowów melioracyjnych)			Opracowanie planu awaryjnego na wypadek powodzi, uwzględniającego ochronę obiektów wrażliwych na terenie gminy (np. oczyszczalni ścieków, ujęć wód, terenów zabytkowych i przyrodniczo cennych, składowisk odpadów, itp.)	Całkowita zgodność

POŚ dla Powiatu Głubczyckiego			POŚ dla Gminy Głubczyce			Określenie zgodności
Priorytety	Cele działań	Kierunki działań	Priorytety	Cele działań	Kierunki działań	
		stworzenie systemu szybkiego ostrzegania i reagowania w przypadku zagrożenia powodzią			Ochrona przed powodzią – odbudowa i konserwacja urządzeń przeciwpowodziowych	Całkowita zgodność

LITOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH I OCHRONA PRZED POWODZIĄ

<p>ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE SUROWCÓW, MATERIAŁÓW, WODY I ENERGII c.d.</p>	<p>Zapobieganie zagrożeniom powodziowym</p>	<p>opracowanie planu awaryjnego na wypadek powodzi, uwzględniającego ochronę obiektów wrażliwych na terenie miasta (np. oczyszczalni ścieków, ujęć wód, terenów zabytkowych i przyrodniczo cennych, składowisk odpadów, itp.)</p>	<p>KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH I OCHRONA PRZED POWODZIĄ</p>	<p>Zabezpieczenie przed skutkami powodzi</p>		
--	--	---	--	---	--	--

7.1.4. Cele wynikające z polityki regionalnej

Strategia Rozwoju Gminy Głubczyce to jeden z najważniejszych dokumentów przygotowywanych przez samorząd, określa bowiem cele i priorytety polityki rozwoju, prowadzonej na terenie gminy. Niniejsza strategia jest zapisem świadomych wyborów społeczności lokalnej i pokazuje koncepcję rozwoju zaplanowaną na kilka kolejnych lat, zorientowana jest na rozwiązanie kluczowych problemów z wykorzystaniem pojawiających się szans. Opracowanie niniejszego dokumentu jest wynikiem porozumienia różnych środowisk i dowodem silnego poczucia odpowiedzialności społeczności lokalnej za przyszłość gminy.

Tabela 4 Powiązanie celów ochrony środowiska określone w POŚ dla Gminy Głubczyce ze Strategią Rozwoju Gminy Głubczyce

Strategia Rozwoju Gminy Głubczyce			Program Ochrony Środowiska dla Gminy Głubczyce	Stopień realizacji		
Cel strategiczny	Cel operacyjny	Program działań	Cele			
ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, PRZEMYSŁU I USŁUG	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, PRZEMYSŁU I USŁUG	Budowa i rozbudowa sieci wodociągowej, kanalizacyjnej oraz gazowej	Utrzymanie i osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód	Całkowita zgodność		
			Zapewnienie 75% redukcji całkowitego ładunku azotu i fosforu w ściekach komunalnych kończąc krajowy program budowy oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnych			
			Osiągnięcie jakości powietrza w zakresie dotrzymywania dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu na terenie Gminy Głubczyce oraz utrzymanie jakości powietrza atmosferycznego zgodnie z obowiązującymi standardami jakości środowiska			
			Zachowanie bogatej różnorodności biologicznej		Całkowita zgodność	
			Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego			
		Utrzymanie i osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód				
		Zapewnienie 75% redukcji całkowitego ładunku azotu i fosforu w ściekach komunalnych kończąc krajowy program budowy oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnych				
		Osiągnięcie jakości powietrza w zakresie dotrzymywania dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu na terenie Gminy Głubczyce oraz utrzymanie jakości powietrza atmosferycznego zgodnie z obowiązującymi standardami jakości środowiska				
		Dbałość o stan środowiska naturalnego - ochrona wód, gruntu, powietrza i ochrona przed zanieczyszczeniami i hałasem.				

Strategia Rozwoju Gminy Głubczyce			Program Ochrony Środowiska dla Gminy Głubczyce	Stopień realizacji
Cel strategiczny	Cel operacyjny	Program działań	Cele	
ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, PRZEMYSŁU I USŁUG	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, PRZEMYSŁU I USŁUG	Dbłość o stan środowiska naturalnego - ochrona wód, gruntu, powietrza i ochrona przed zanieczyszczeniami i hałasem.	Dokonanie wiarygodnej oceny narażania społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe	Całkowita zgodność
			Rekultywacja gleb zdegradowanych i zdewastowanych oraz przywracanie im funkcji przyrodniczej, rekreacyjnej lub rolniczej	
		Opracowanie i wdrożenie programu zabezpieczenia przeciwpowodziowego	Zabezpieczenie przed skutkami powodzi	Całkowita zgodność
		Podniesienie standardu infrastruktury komunikacyjnej - budowa obwodnicy miasta Głubczyce w celu połączenia państw południowych z portem w Kedzierzynie-Kozlu i autostrada A4.	Osiągnięcie jakości powietrza w zakresie dotrzymywania dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu na terenie Gminy Głubczyce oraz utrzymanie jakości powietrza atmosferycznego zgodnie z obowiązującymi standardami jakości środowiska	Całkowita zgodność
	Dokonanie wiarygodnej oceny narażania społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe			

7.1.5. Zgodność celów projektu POŚ dla Gminy Głubczyce z celami polityk nadrzędnych i równoległych

Traktat Akcesyjny w obszarze „Środowisko” zawarł warunki transpozycji unijnych dyrektyw do krajowego prawa ochrony środowiska. Stały się one podstawą formułowania celów krótkoterminowych, średnioterminowych (2010) i długoterminowych w II Polityce Ekologicznej Państwa, w zakresie gospodarowania zasobami naturalnymi, poprawy jakości środowiska, wzmocnienia instrumentów zarządzania środowiskiem oraz współpracy międzynarodowej. Łącznie z restrukturyzacją gospodarki działania te przyczyniły się do postępu w wielu dziedzinach (ograniczenie emisji podstawowych zanieczyszczeń do powietrza, pobór wód, zrzut biogenów). Oznacza to konieczność kontynuowania działań, przede wszystkim dotyczących:

- osiągnięcie jakości powietrza w zakresie dotrzymania dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu na terenie Gminy Głubczyce oraz utrzymanie jakości powietrza atmosferycznego zgodnie z obowiązującymi standardami jakości środowiska,
- usprawnienia gospodarki wodno-ściekowej oraz osiągnięcia dobrego stanu wód: powierzchniowych i podziemnych,
- ochrony przyrody i utrzymania różnorodności biologicznej, m.in. poprzez rozwijanie innych form ochrony przyrody i krajobrazu.

Podstawowym dokumentem opracowanym na szczeblu krajowym, który powinien być uwzględniony przy realizacji POŚ dla Gminy Głubczyce jest Polityka Ekologiczna Państwa. W projekcie POŚ podkreślono, że stanowi on przeniesienie polityki krajowej na szczebel regionalny. W niniejszej prognozie dokonano sprawdzenia tej tezy, poprzez zestawienie w macierzy (tabela nr 2) celów projektu PEP w latach 2009-2012 z perspektywą do 2016 i celów projektu POŚ dla Gminy Głubczyce.

Z listy celów PEP nie uwzględniono w POŚ dla Gminy Głubczyce celów zawartych w priorytecie „Ochrona klimatu”, których realizacja zależy głównie od działań na szczeblu centralnym i nie odnoszą się one do regionalnej polityki ekologicznej.

Przeprowadzono również porównanie realizacji POŚ dla Gminy Głubczyce z POŚ Powiatu Głubczyckiego. Przeprowadzona w tabeli nr 3 analiza pozwoliła na potwierdzenie tezy, iż przy konstruowaniu POŚ w znacznym stopniu wykorzystano cele sformułowane na poziomie powiatowym. Większość celów projektu POŚ dla Gminy Głubczyce ma swoje dokładne lub prawie dokładne odpowiedniki w Programie Ochrony Środowiska Powiatu Głubczyckiego (POŚ dla Powiatu Głubczyckiego).

7.2. Cele ochrony środowiska określone w PGO dla Gminy Głubczyce

Celem głównym Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Głubczyce wynikającym z KPGO 2010 i PGO dla Powiatu Głubczyckiego jest stworzenie systemu gospodarki odpadami zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju, w którym realizowane są zasady:

- zapobiegania i minimalizacji ilości wytwarzanych odpadów,
- ograniczania właściwości niebezpiecznych,
- wykorzystania właściwości materiałowych i energetycznych odpadów.

Zgodnie z Polityką Ekologiczną Państwa cele główne to:

- zwiększenie udziału odzysku (w szczególności odzysku energii z odpadów), zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska;
- zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowisko odpadów;
- bieżąca aktualizacja bazy danych o gospodarce odpadami w mieście.

7.2.1. Zgodność celów projektu PGO dla Gminy Głubczyce z celami polityk nadrzędnych i równoległych

Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów

Decyzje o zapobieganiu powstawania odpadów zapadają już na etapie fazy projektowej wyrobu, a także na etapie jego wytwarzania, użytkowania oraz związane są z ostatecznym zagospodarowaniem odpadów powstających z tych wyrobów po zakończonym ich cyklu życia. W związku z tym na szczeblu gminnym będą podejmowane następujące działania:

- intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej minimalizację powstawania odpadów oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w tym zakresie, zarówno wśród społeczności lokalnej jak również u przedsiębiorców z terenu gminy,
- wspieranie działań związanych z procesem tworzenia RCZiUO w Kędzierzynie-Koźlu w ramach Południowo-Wschodniego RGOK.

Działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko

Głównymi kierunkami działań w zakresie gospodarowania odpadami są:

- intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej minimalizację powstawania odpadów oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w tym zakresie, zarówno wśród społeczności lokalnej jak również u przedsiębiorców z terenu gminy,
- wypracowanie i monitorowanie rzeczywistych wskaźników wytwarzania i morfologii odpadów, celem zdiagnozowania potrzeb w zakresie gospodarowania odpadami,
- wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania,
- wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania oraz wytwarzania odpadów,
- wprowadzenie instrumentów finansowych umożliwiających realizację zadań w zakresie gospodarki odpadami przez jednostki samorządu terytorialnego i dyscyplinujących jednostki samorządu w zakresie wykonywania przez nie obowiązków.

Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów

Odpady komunalne

Podstawą planowanego systemu gospodarki odpadami, są następujące działania priorytetowe:

- powszechna edukacja ekologiczna w zakresie gospodarki odpadami, (kampanie informacyjno - reklamowe dotyczące selektywnej zbiórki, konkursy, gry i zabawy dla dzieci o tematyce związanej z gospodarką odpadami oraz ogólnie z ochroną środowiska),
- odzysk i wykorzystanie odpadów podlegających biodegradacji,
- intensyfikacja selektywnej zbiórki surowców wtórnych na terenie gminy,
- wydzielenie odpadów wielkogabarytowych ze strumienia odpadów komunalnych,
- wydzielenie odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych,

- wydzielenie odpadów budowlano-remontowych ze strumienia odpadów komunalnych.

Zbieranie i transport odpadów

Osiągnięcie zakładanych celów w zakresie zbierania odpadów komunalnych wymaga realizacji następujących działań:

- kontrolowania przez gminę stanu zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych,
- kontrolowania przez gminę sposobów i zakresu wypełniania przez podmioty posiadające zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości - ustaleń zawartych w ww. zezwoleniach dotyczących metod oraz miejsc prowadzenia odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- doskonalenie systemów ewidencji wytwarzanych, poddawanych odzyskowi oraz unieszkodliwianiu odpadów komunalnych.

Zgodnie z wytyczonymi celami w zakresie odzysku i recyklingu wymagane jest prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania następujących frakcji odpadów komunalnych:

- odpady zielone z ogrodów i parków,
- papier i tektura (w tym opakowania, gazety, czasopisma, itd.),
- odpady opakowaniowe ze szkła w podziale na szkło bezbarwne i kolorowe,
- tworzywa sztuczne i metale,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- przeterminowane leki,
- chemikalia (farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe, itd.),
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- odpady budowlano-remontowe.

Pozostałe frakcje odpadów komunalnych mogą być zbierane łącznie jako zmieszane odpady komunalne.

Odpady zebrane selektywnie powinny być transportowane w sposób zapobiegający ich zmieszaniu.

Odzysk i unieszkodliwianie odpadów

Maksymalizacja odzysku wymaga:

- zapewnienia, że odpowiednia przepustowość instalacji będzie dostępna, aby przetworzyć wszystkie selektywnie zebrane odpady, poprzez odpowiednie monitorowanie zrealizowanych i planowanych inwestycji,
- konsekwentne egzekwowanie obowiązków w zakresie odzysku i recyklingu,
- promowania produktów wytwarzanych z materiałów odpadowych poprzez odpowiednie działania promocyjne i edukacyjne jak również zamówienia publiczne,
- zachęcania inwestorów publicznych i prywatnych do udziału w realizacji inwestycji strategicznych zgodnie z planami gospodarki odpadami.

Jednym z zasadniczych kierunków działań jest intensywny wzrost zastosowania zarówno biologicznych, jak i termicznych metod przekształcania zmieszanych odpadów komunalnych.

Ograniczenie składowania odpadów ulegających biodegradacji - związane jest z koniecznością budowy linii technologicznych do ich przetwarzania:

- kompostowni odpadów organicznych,
- linii mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych,
- instalacji fermentacji odpadów (organicznych lub zmieszanych).

Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych

Do osiągnięcia założonych celów należy podjąć następujące kierunki działań:

- minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych poddawanych procesom unieszkodliwiania poprzez składowanie,
- organizacja nowych i rozwój istniejących systemów zbierania odpadów niebezpiecznych ze źródeł rozproszonych odpadów komunalnych (gospodarstwa domowe), w oparciu o:
 - funkcjonujące sieci zbierania poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych utworzone przez przedsiębiorców,
 - funkcjonujące placówki handlowe, apteki, zakłady serwisowe oraz punkty zbierania poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych (np. przeterminowane lekarstwa, baterie, akumulatory),
 - stacjonarne lub mobilne punkty zbierania odpadów niebezpiecznych,
 - regularne odbieranie odpadów niebezpiecznych od mieszkańców prowadzących selektywne zbieranie w systemie workowym lub pojemnikowym przez podmioty prowadzące działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Wymagane jest prowadzenie przez przedsiębiorców oraz instytucje selektywne zbieranie odpadów niebezpiecznych i pozostałych - z podziałem na grupy omówione poniżej.

Zużyte baterie i akumulatory

Osiągnięcie założonych celów w zakresie gospodarowania użytymi bateriami i akumulatorami wymaga realizacji następujących działań:

- udoskonalenia i rozwinięcia systemu zbierania małogabarytowych zużytych baterii i akumulatorów ze źródeł rozproszonych,
- rozszerzenia zakresu przeznaczenia środków finansowych pochodzących z opłat produktowych o finansowanie zakupu elementów infrastruktury zbierania (między innymi pojemników).

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Osiągnięcie założonych celów w zakresie gospodarowania użytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym wymaga realizacji następujących działań:

- rozbudowania infrastruktury technicznej w zakresie zbierania i przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- zapewnienie instrumentów i mechanizmów organizacyjnych zapewniających zorganizowanie wtórnego obiegu przestarzałych, lecz sprawnych urządzeń elektrycznych i elektronicznych.

Przeterminowane leki

Osiągnięcie założonych celów w zakresie gospodarowania odpadami z tej grupy wymaga realizacji następujących działań:

- rozbudowa systemu zbierania przeterminowanych lekarstw od ludności.

Przeterminowane pestycydy

Osiągnięcie założonych celów w zakresie gospodarowania odpadami z tej grupy wymaga realizacji następujących działań:

- zwrócenie szczególnej uwagi na powstające na terenie gminy odpady niebezpieczne jakimi są pestycydy i opakowania po tych środkach oraz sposób postępowania z nimi,
- podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy w zakresie prawidłowego i bezpiecznego dla środowiska oraz zdrowia ludności postępowania z w/w odpadami,

- utworzenie i rozwój systemu zbierania środków ochrony roślin (w tym przeterminowanych) oraz opakowań po tych środkach.

Komunalne osady ściekowe

Osiągnięcie założonych celów w zakresie gospodarowania komunalnymi osadami ściekowymi wymaga uwzględnienia zagadnień właściwego zagospodarowania komunalnych osadów ściekowych w trakcie prowadzenia inwestycji w zakresie budowy lub modernizacji oczyszczalni ścieków oraz kontroli jakości i ilości komunalnych osadów ściekowych stosowanych na powierzchni ziemi.

Odpady opakowaniowe

Osiągnięcie założonych celów w zakresie gospodarowania odpadami opakowaniowymi wymaga rozbudowania infrastruktury technicznej w zakresie sortowania i recyklingu odpadów opakowaniowych.

Inne odpady

Odpady zawierające azbest

Osiągnięcie założonych celów w zakresie gospodarowania odpadami zawierającymi azbest wymaga realizacji następujących działań:

- stworzenie pełnej inwentaryzacji budynków, budowli i innych urządzeń i wyposażenia zawierających azbest,
- zapewnienie finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest ze środków krajowych i europejskich.

Zużyte opony

Osiągnięcie założonych celów w zakresie gospodarowania zużytymi oponami wymaga realizacji następujących działań:

- rozbudowy infrastruktury technicznej zbierania zużytych opon,
- kontroli właściwego postępowania ze zużytymi oponami.

Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych

Osiągnięcie założonych celów w zakresie gospodarowania odpadami z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych wymaga realizacji następujących działań:

- rozbudowy infrastruktury technicznej zbierania, przetwarzania oraz odzysku, w tym recyklingu tych odpadów,
- kontroli właściwego postępowania z tymi odpadami.

Działania zmierzające do redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko odpadów

Uwzględniając wymagania określone w art. 5 Dyrektywy Rady 1999/31/EC należy przyjąć, że udział odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania powinien wynosić wagiowo:

- w 2010 roku – 75%,
- w 2013 roku – 50%,
- w 2020 roku – 35%.

Wartością odniesienia dla ustalania udziału procentowego jest całkowita ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995 roku.

W celu osiągnięcia powyższych założeń proponuje się podjąć następujące działania:

- zorganizowanie selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych,
- skierowanie do instalacji kompostowania odpadów ulegających biodegradacji pochodzących z selektywnej zbiórki, utrzymania terenów zielonych oraz ogrodów,
- rozwijanie metod zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji u źródła poprzez wdrażanie do stosowania przez mieszkańców zabudowy jednorodzinnej przydomowych kompostowników.

Zgodnie z Wojewódzkim Planem Depozytowym, poniżej przedstawiono: ilość odpadów komunalnych (ogółem) dopuszczoną do składowania oraz ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji konieczną do zagospodarowania w sposób inny niż składowanie – dla Gminy Głubczyce, w rozbiciu na poszczególne lata prognozy planu.

Ilość odpadów komunalnych (ogółem) dopuszczona do składowania w gminie Głubczyce (wg APGOWO – Wojewódzki Plan Depozytowy):

- 4 039 Mg w 2010 r.,
- 2 692 Mg w 2013 r.,
- 1 885 Mg w 2020 r.

Ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji konieczna do zagospodarowania w sposób inny niż składowanie w gminie Głubczyce (wg APGOWO – Wojewódzki Plan Depozytowy):

- 687 Mg w 2010 r.,
- 1 374 Mg w 2013 r.,
- 1 786 Mg w 2020 r.

W celu osiągnięcia powyższych założeń proponuje się podjąć następujące działania:

- zorganizowanie selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych,
- skierowanie do instalacji kompostowania odpadów ulegających biodegradacji pochodzących z selektywnej zbiórki, utrzymania terenów zielonych oraz ogrodów,
- rozwijanie metod zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji u źródła poprzez wdrażanie do stosowania przez mieszkańców zabudowy jednorodzinnej przydomowych kompostowników.

Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Głubczyce zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach powinien być zgodny z polityką ekologiczną państwa oraz powiatowym planem gospodarki odpadami. Przedstawione powyżej cele projektu Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Głubczyce na lata 2009-2013 z perspektywą na lata 2014-2016 są zgodne z wymienionymi dokumentami.

8. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE

Ocenie możliwych oddziaływań na środowisko poddano zadania inwestycyjne jak i nieinwestycyjne ujęte do realizacji w ramach poszczególnych celów w POŚ i PGO dla Gminy Głubczyce.

Stopień i zakres oddziaływania zależą przede wszystkim od lokalizacji danego przedsięwzięcia, czy będzie ono realizowane na terenach zurbanizowanych, przekształconych antropogenicznie czy obszarach użytkowanych rolniczo lub też na obszarach cennych przyrodniczo i chronionych, gdzie negatywny zakres oddziaływania może być największy.

Określenie zmian stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem w odniesieniu do zadań inwestycyjnych zaplanowanych w POŚ i PGO dla Gminy Głubczyce przy braku informacji o sposobie i dokładnych miejscach realizacji poszczególnych przedsięwzięć jest bardzo trudne. Biorąc jednak pod uwagę, że większość z zamierzeń inwestycyjnych przewidywanych do realizacji w ramach POŚ i PGO dla Gminy Głubczyce wymagać będzie przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych przyjęto, że na tym etapie wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych. W niektórych przypadkach oddziaływanie, w zależności od aspektu jaki się rozważa, może mieć jednocześnie negatywny lub pozytywny wpływ na dany element środowiska.

Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Ponadto ocenę tę dokonano przede wszystkim pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji inwestycji, zakładając, że uciążliwości występujące w fazie budowy z reguły mają charakter przejściowy.

8.1. Wody podziemne i powierzchniowe

Realizacja zadań w ramach priorytetu **utrzymanie i osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód** ma doprowadzić do racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi. Możliwe będzie ograniczenie zużycia wody oraz szczególnie cennych wód podziemnych na cele przemysłowe. Inwestycje w zakresie wodociągów i stacji uzdatniania wody przyczynią się do poprawy jakości wody pitnej oraz przyczynia się do podniesienia standardu życia mieszkańców.

Zadania realizowane w ramach priorytetu **zapewnienie 75% redukcji całkowitego ładunku azotu i fosforu w ściekach komunalnych kończąc krajowy program budowy oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnych** przyczynią się do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Inwestycje takie jak oczyszczalnie ścieków nie stwarzają podczas normalnej eksploatacji znaczących zagrożeń dla środowiska. Z uwagi jednak na znaczące oddziaływania w przypadku awarii lub wypadku, wskazana jest stała kontrola stanu technicznego tych instalacji, jak również opracowanie szczegółowych planów usuwania skutków awarii.

Generalnie realizacja tych zadań i inwestycji spowoduje jednak pozytywny wpływ na środowisko m.in. poprzez zmniejszenie ilości odprowadzanych do środowiska ścieków nieoczyszczonych ze źródeł

komunalnych i przemysłowych oraz ograniczenie wpływu zanieczyszczeń obszarowych. Realizacja tych działań jest niezbędna i w efekcie korzystna dla środowiska.

8.2. Poprawa jakości powietrza atmosferycznego

Zadania ujęte w priorytecie **osiągnięcie jakości powietrza w zakresie dotrzymania dopuszczalnego poziomu pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu na terenie Gminy Głubczyce oraz utrzymanie jakości powietrza atmosferycznego zgodnie z obowiązującymi standardami jakości środowiska** mają na celu poprawę jakości powietrza na terenie gminy. Przedsięwzięcia w tym zakresie mają prowadzić do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery m.in. poprzez eliminację wykorzystania paliw konwencjonalnych w kotłowniach lokalnych i gospodarstwach domowych czy stosowanie urządzeń do oczyszczania spalin i wykorzystywanie nowoczesnych technologii w zakładach przemysłowych. Działania takie pozwolą na wyeliminowanie zagrożenia dla zdrowia ludzi i ograniczą niszczenie fasad budynków w tym także zabytkowych, co związane jest z zanieczyszczeniem powietrza.

W tym zakresie do inwestycji o najbardziej znaczącym negatywnym oddziaływaniu na środowisko należą drogi. Zidentyfikowano znaczące oddziaływania o charakterze lokalnym, związane z zaburzeniem stosunków wodnych (melioracja, budowa systemów odwadniających), przekształceniami powierzchni ziemi, degradacją krajobrazu oraz hałasem. Emisja substancji z silników pojazdów jest znaczna i oddziałuje na stan czystości powietrza szczególnie w najbliższym otoczeniu dróg, jednak ich wpływ maleje wraz z odległością. Oprócz tego, zarówno podczas budowy jak i eksploatacji. Ponadto w bezpośrednim sąsiedztwie drogi mogą wystąpić zmiany w ekosystemach co jest spowodowane zanieczyszczeniami gleb i wód, gdzie głównym źródłem zanieczyszczeń są spływy z drogi substancji chemicznych stosowanych przy ich utrzymaniu, wycieki z pojazdów, a także wytwarzane odpady (remonty dróg, ale też ich eksploatacja, np. zmiotki z oczyszczania ulic, odpady z koszy przy miejscach postojowych lecz także „dzikie śmietniki” oraz odpady powstałe w wyniku zdarzeń losowych, w tym wypadków i kolizji drogowych). Poprawa parametrów istniejących tras komunikacyjnych spowoduje wzrost natężenia ruchu, któremu towarzyszy wzrost emisji spalin i hałasu. Korzystnym środowiskowo efektem budowy obwodnic dla miast będzie wyprowadzenie części ruchu samochodowego (głównie tranzytu) z centrów, co przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz w dłuższej perspektywie czasowej do złagodzenia problemów związanych z emisjami zanieczyszczeń atmosferycznych i poziomem hałasu komunikacyjnego. Poprawa infrastruktury transportowej powoduje poprawę płynności ruchu, przyspieszenie przejazdów, co wiąże się także ze zmniejszeniem emisji spalin i oszczędnością w zużyciu paliw. Rozwój infrastruktury transportowej ma także wpływ na dziedzictwo kulturowe w tym zabytki. Z jednej strony wyprowadzenie transportu poza centra miast korzystnie wpływa na budynki, ponieważ ograniczona zostaje emisja zanieczyszczeń do powietrza oraz hałas. Z drugiej strony nowe drogi na nowych obszarach mogą powodować zmiany krajobrazu kulturowego poprzez wyburzenia, czy zmiany w istniejącym układzie urbanistycznym.

Kolejnym kierunkiem działania jest wzrost udziału energii z odnawialnych źródeł. Różnorodność postaci energii odnawialnej przekłada się na różnorodność oddziaływań na środowisko. Generalnie, poza wykorzystaniem biomasy, zaletą energii odnawialnej jest eliminacja wytwarzania odpadów i emisji do powietrza na etapie eksploatacji systemu. Wielkość oddziaływania zależy przede wszystkim od rodzaju wykorzystywanego paliwa, którym mogą być słoma, zrębki, brykiet drewna.

8.3. Ograniczenie emisji hałasu

Na terenie gminy głównym problemem nie jest hałas ze źródeł przemysłowych ale hałas komunikacyjny co wiąże się ze stałym wzrostem natężenia ruchu i rozwojem sieci transportowej.

Zadania zaproponowane w ramach priorytetu **dokonanie wiarygodnej oceny narażenia społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe** mają na celu ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego i jego negatywnego oddziaływania na człowieka oraz budynki w tym zabytki. W tym kontekście należy wskazać, że wszelkiego rodzaju inwestycje zwiększające płynność ruchu, zwłaszcza na obszarach zwartej zabudowy, a także wyprowadzające ruch tranzytowy z centrów miast przyczyniają do istotnego zmniejszenia ryzyka zdrowotnego powodowanego przez hałas. Korzystne jest to także dla budynków, ponieważ zmniejszają się drgania i wibracje, które mogą powodować ich uszkodzenie. Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego można uzyskać poprzez poprawę stanu nawierzchni drogi, a także poprawę płynności ruchu.

Szczególne znaczenie mają także działania, które prowadzą do zidentyfikowania i zinwentaryzowania terenów, na których występują przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu, ponieważ dzięki temu można prowadzić efektywne działania ograniczającego jego skutki np. poprzez wymianę okien na dźwiękoszczelne i modernizację dróg.

8.4. Utrzymanie obowiązujących standardów w zakresie promieniowania elektromagnetycznego

Zagrożenie promieniowaniem elektromagnetycznym występuje przede wszystkim w bezpośrednim otoczeniu jego źródła, takie jak stacje elektroenergetyczne, linie elektroenergetyczne, stacje bazowe telefonii komórkowej itp.. Dlatego, aby ograniczyć negatywne oddziaływanie promieniowania elektromagnetycznego na ludzi i środowisko, konieczne jest prowadzenie monitoringu jego natężenia, a także zidentyfikowanie obszarów narażenia na to promieniowanie. Ze względu na występowanie tego promieniowania konieczne jest więc wyznaczanie obszarów bez zabudowy i uwzględnianie takich obszarów, i wynikających z tego ograniczeń, w planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach lokalizacyjnych. W ramach priorytetu **ochrona mieszkańców gminy Głubczyce przed szkodliwym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych** realizowane będą zadania, które umożliwią ograniczenie narażenia organizmów na promieniowanie elektromagnetyczne.

8.5. Racjonalne wykorzystanie materiałów i surowców

Ograniczenie wpływu na środowisko można uzyskać także poprzez wzrost efektywności i wykorzystywania surowców i zasobów wodnych w przemyśle, co zmniejsza emisje do środowiska. Wszelkie działania na rzecz ograniczenia całkowitej ilości zużywanej energii i surowców przyczyniają się do wolniejszego zużywania nieodnawialnych zasobów i ograniczania presji na środowisko. Realizowane to będzie poprzez wdrażanie ekoinnowacyjnych, czystych technologii i systemów zarządzania środowiskiem w przedsiębiorstwach. W zakresie wytwarzania odpadów pochodzenia przemysłowego działania te winny być ukierunkowane na zminimalizowanie ich powstawania u źródła. Należy także wprowadzać zamknięte obiegi wody oraz ograniczać w procesach technologicznych wykorzystanie wód podziemnych. Ochrona zasobów kopalni możliwa jest też poprzez ograniczanie wydobycia do wielkości gospodarczo uzasadnionych. Realizacja takich zadań w ramach POŚ dla Gminy Głubczyce będzie więc korzystnie wpływać na wszystkie elementy środowiska poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza i wytwarzania opadów, ograniczenie odprowadzania ścieków do wód i zużycia surowców naturalnych, dzięki czemu ograniczone będą też niekorzystne przekształcenia w krajobrazie.

8.6. Ograniczenie wystąpienia poważnych awarii

Wszelkie działania mające na celu ograniczanie i zwalczanie skutków zagrożeń naturalnych oraz przeciwdziałanie skutkom poważnych awarii przemysłowych, wypadkom związanym z przewozem substancji niebezpiecznych, są bardzo korzystne dla środowiska i zdrowia człowieka. Wdrażanie systemów ratowniczo-gaśniczych, doposażenie jednostek we właściwy sprzęt pozwala na stworzenie jednolitego i spójnego układu podmiotów ratowniczych, tak aby można było podjąć skuteczne działania ratownicze w sytuacjach zagrożeń życia, zdrowia lub środowiska. Plany operacyjno-ratownicze powinny też opracowywać zakłady o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii, ponieważ w razie wystąpienia awarii pozwalają one na zminimalizowanie negatywnych oddziaływań na środowisko i zdrowie ludzi.

Jednym z kierunków działań, mających na celu ograniczenie ryzyka wypadku przy transporcie substancji niebezpiecznych jest właściwa organizacja ich przewozu i dobór trasy oraz pory przejazdu. Wyprowadzenie tej kategorii ruchu poza obszar zabudowy dzięki budowie nowych obwodnic służy poprawie bezpieczeństwa. Służy jej również dbałość o stan dróg, którymi odbywa się transport substancji o dużym potencjale zagrożenia, o prawidłowe ich oznakowanie, utrzymanie w zimie itp.

8.7. Ochrona zasobów przyrody

Projektowany obszar Natura 2000 – Góry Opawskie - nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania ustaleń zmiany studium na projektowany obszar Natura 2000 ponieważ na tym obszarze nie są planowane żadne działania ani inwestycje.

Różnorodność biologiczna – działanie bezpośrednie i pośrednie oraz możliwe wtórne, długoterminowe, stałe – nie przewiduje się istotnych zmian w zakresie występujących gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych.

Zadania zaplanowane do realizacji w związku z priorytetami:

zachowanie bogatej różnorodności biologicznej,
racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego,
mają na celu zwiększenie bioróżnorodności oraz ochronę siedlisk, walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy. Przedsięwzięcia te pozwolą na ograniczenie niszczenia walorów przyrodniczo-krajobrazowych, fragmentacji ekosystemów i utraty bioróżnorodności, co obecnie wiąże się z rozwojem sieci transportowej, przemysłu i przeznaczaniem terenów na cele mieszkaniowe. Szczególną rolę w ochronie różnorodności biologicznej spełniają lasy, ponieważ pomimo znaczących przekształceń nadal zachowują duży stopień naturalności, cechują się znacznym zróżnicowaniem siedlisk i są ostoją wielu gatunków roślin i zwierząt, a także stanowią ważne ogniwo spajające inne ekosystemy i znacząco wpływają na ich stan. Działanie te korzystnie wpływają także na takie elementy środowiska jak powietrze, zasoby wodne czy glebowe, pośrednio na zdrowie ludzi, ponieważ lasy pełnią wiele funkcji w środowisku.

Działania te korzystnie wpływają także na takie elementy środowiska jak powietrze, zasoby wodne czy glebowe, pośrednio na zdrowie ludzi, ponieważ lasy pełnią wiele funkcji w środowisku.

Zgodnie ze stanowiskiem Rady ochrony Przyrody w Opolu z dnia 1 października 2008 roku w sprawie ochrony krajobrazu w procesie lokalizacji farm elektrowni wiatrowych na terenie województwa opolskiego dla każdej projektowanej farmy wiatrowej należy opracować oceną wpływu elektrowni wiatrowej na krajobraz, która składać będzie się z:

1. Wstępnej analizy na etapie poprzedzającym zmiany studium gminy i uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,

- określenie charakteru krajobrazu na danym terenie i występujące w nim typów krajobrazu
 - wykonanie wstępnej analizy uwarunkowań lokalizacji elektrowni wiatrowej i wybór obszarów na terenie gminy, gdzie będą one najmniej konfliktowe
 - wykonanie opracowania ekofizjograficznego dla potrzeb zmiany w studium i miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
 - opracowanie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
 - przeprowadzenie postępowania ocen oddziaływania na środowisko w trybie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia na etapie poprzedzającym uzyskanie pozwolenia budowlanego
2. Analizy szczegółowej na etapie opracowania ekofizjograficznego
- określenie kluczowych punktów i ciągów widokowych oraz obserwatorów, na których może mieć wpływ widok inwestycji,
 - wizualizacja fotograficzna projektowanej inwestycji wkomponowanej w panoramy krajobrazowe z dostępnych punktów i ciągów widokowych, ocena wpływu i optymalizacja lokalizacji.

Projektowane farmy wiatrowe nie będą lokalizowane na terenie rezerwatów przyrody, na obszarach parków krajobrazowych, ich otulin i obszarów chronionego krajobrazu.

8.8. Ochrona ludzi, roślinności oraz zwierząt

Istotnym elementem w zakresie oceny ryzyka środowiskowego jest ocena wpływu farm elektrowni wiatrowych na zdrowie i życie ludzi, w szczególności w zakresie oceny zagrożenia hałasowego i promieniowaniem elektromagnetycznym. Ocena taka powinna być przeprowadzona w trybie wydawania decyzji środowiskowej (obecnie planowana farma wiatrowa w Zopowych posiada opracowaną ocenę oddziaływania na środowisko)

Podczas pracy elektrowni wiatrowej istnieje niebezpieczeństwo, że lecący ptak mając na kursie lotu turbinę, uderzy w nią. W kilku opracowaniach podano różne statystyki, ale ogólnie wszystkie wskazują na minimalny wpływ turbin na ptactwo. American Wind Energy Association w artykule "Fakty na temat energetyki wiatrowej & ptaków" (ang. "Facts about wind energy & birds") podała, "że ptak średnio wejdzie w kolizję z turbiną raz na 8 do 15 lat. Wyższa śmiertelność jest zauważana w przypadku niektórych grup turbin umieszczonych na terenach morskich w pobliżu dużych skupisk ptactwa"

Okazuje się, że dużo większym zagrożeniem dla ptactwa są energetyczne linie napowietrzne. Wyniki badań wykonanych przez U.S. Fish and Wildlife Service podają, że w wyniku kolizji ptaków z napowietrznymi liniami energetycznymi rocznie ginie aż do 174 milionów ptaków. Elektrownie wiatrowe w przeciwieństwie do elektrowni konwencjonalnych nie produkują sztucznej zasłony dymnej, która może doprowadzić do zmniejszenia widoczności i zasłonięcia przeszkody. Podczas montażu linii przyłączeniowych między parkiem wiatrowym a stacją energetyczną zalecane są zazwyczaj instalacje podziemne, a to likwiduje zagrożenie kolizji ptaków z liniami napowietrznymi.

Elektrownie wiatrowe wywierają wpływ na krajobraz. Projektowana siłownia wiatrowa to konstrukcja o wysokości 30 m. Nie powinno się ich lokalizować w parkach narodowych i terenach atrakcyjnych krajobrazowo. Powinny być lokalizowane z dala od zamieszkałych budynków, aby nie wpływały niekorzystnie na psychikę pobliskich mieszkańców.

Zjawiska stroboskopowe wynikają z tzw. bezwładności wzroku, tj. zdolności łączenia kolejno oglądanych obrazów w jeden obraz ciągły.

Dzięki owej bezwładności można też obserwować wybraną fazę szybkozmiennego ruchu periodycznego (lub obrotowego) dowolnego układu mechanicznego - dany układ oświetla się krótkimi błyskami światła (z tzw. lampy stroboskopowej), o okresie zsynchronizowanym z okresem drgań badanego układu, co prowadzi do powstania statycznego (lub wolnozmiennego) obrazu układu w wybranej fazie drgań (wykorzystuje się to np. w regulatorach prędkości obrotowej).

Efekt stroboskopowy obserwuje się w momencie, kiedy częstotliwość f obrotów wiatraka jest równa stosunkowi częstotliwości tętnień źródła światła F (np. 100 Hz) do liczby skrzydeł wiatraka n ($f=F/n$).

Jeśli chodzi o tętnienie światła, występujące w pomieszczeniach, to jest ono zaliczane jedynie do czynników uciążliwych, niemniej jednak wymaga ograniczenia, ponieważ może niekorzystnie wpływać na samopoczucie człowieka.

Usytuowanie elektrowni z dala od zabudowy mieszkaniowej nie powinno wpływać negatywnie na ludzi.

Elektrownie wiatrowe będą lokalizowane w miejscach, w których nie wykazano znaczącego negatywnego wpływu na awifaunę.

8.9. Ochrona gleb i powierzchni ziemi przed degradacją

Degradację gleb powodują m.in. złe wykorzystywanie nawozów i środków ochrony roślin czy niewłaściwie zabiegi agrotechniczne. Korzystne oddziaływanie na gleby będą miały przedsięwzięcia podejmowane w obrębie działania **rekultywacja gleb zdegradowanych i zdewastowanych oraz przywracanie im funkcji przyrodniczej, rekreacyjnej lub rolniczej**. Przede wszystkim przyczynią się do zachowania właściwego chemizmu gleb i zapobiegają będą ich degradacji. Wapnowanie gleb pozwala utrzymać właściwy odczyn gleby co zmniejsza ryzyko pobierania metali ciężkich przez rośliny i tym samym włączenie ich w łańcuch pokarmowy oraz zmniejsza ich migrację do wód gruntowych. Właściwe postępowanie z środkami ochrony roślin i nawozami pozwoli także ograniczyć przedostawanie się pierwiastków biogennych do wód podziemnych i powierzchniowych. Wprowadzenie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych wpłynie korzystnie na gleby i zachowanie różnorodności biologicznej, ponieważ stanowią one ostoje i ułatwiają migrację wielu organizmów, które w nieróżnorodnym krajobrazie rolniczym nie mogły by bytować. Stanowią one element krajobrazowy i biotyczny.

W ramach działania prowadzone będzie zagospodarowanie terenów zdegradowanych. Rekultywacja terenów zdegradowanych pozwala przywrócić teren do produkcji rolniczej, leśnej czy na cele rekreacyjne. Należy także dążyć do likwidacji i rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych. Szczególnie korzystne jest ponowne zagospodarowanie terenów zdegradowanych na cele gospodarcze i przemysłowe, ponieważ w ten sposób nie jest potrzebne przeznaczanie terenów rolniczych czy leśnych na taką działalność. Działania rekultywacyjne powinny być prowadzone w kierunku najbardziej optymalnym dla środowiska.

8.10. Racjonalna gospodarka odpadami

8.10.1 Odpady komunalne

Podstawowym elementem poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi jest podniesienie sprawności systemów zbierania odpadów z jednoczesnym zapewnieniem ich odzysku i unieszkodliwiania w instalacjach spełniających wymagania ochrony środowiska.

Wprowadzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów, w tym odpadów ulegających biodegradacji i niebezpiecznych, występujących w strumieniu odpadów komunalnych bardzo korzystnie wpłynie na stan środowiska w gminie. Przyczyni się to do zmniejszenia ilości odpadów kierowanych bezpośrednio na składowiska poprzez poddawanie ich w pierwszej kolejności procesom odzysku. Ponadto objęcie wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym zbieraniem odpadów wyeliminuje zjawisko niekontrolowanego pozbywania się odpadów, przeciwdziałać będzie powstawaniu dzikich „wysypisk śmieci”. Jednakże powodzenie tych działań wymaga wdrożenia odpowiednich instrumentów finansowych, właściwej kontroli i nadzoru nad jednostkami odpowiedzialnymi za realizację tych zadań a także wykonanie działań zgodnie z określonymi terminami. Nie bez znaczenia jest tutaj przeprowadzenie szeroko zakrojonej akcji edukacyjno – informacyjnej wśród społeczeństwa. Wzrost ilości zbiórki odpadów, które można ponownie wykorzystać, będzie pozytywnie wpływał na ograniczenie degradacji gleb i zasobów leśnych.

W projekcie PGO dla Gminy Głubczyce przedstawiono działania, z określeniem terminu ich realizacji, które mają na celu poprawę sytuacji w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. Zaproponowany system gospodarki odpadami komunalnymi obejmuje rozbudowę infrastruktury do segregacji odpadów i pozyskiwania surowców wtórnych.

Realizacja zadań powinna korzystnie wpłynąć na stan środowiska i jednocześnie zdrowie ludzi. Tworzenie zaproponowanej rozbudowy infrastruktury do segregacji odpadów i pozyskiwania surowców wtórnych odbywać się będzie w ramach istniejących instalacji dla której już wcześniej ustalono warunki lokalizacyjne.

8.10.2 Odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne

Jednym z głównych problemów związanych z gospodarką odpadami niebezpiecznymi na terenie gminy są odpady zawierające azbest. Niezbędnym działaniem do realizacji w tym zakresie jest wdrożenie mechanizmów finansowych umożliwiających dofinansowanie zadań związanych z usuwaniem i unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest. Działania zaproponowane w tym zakresie w projekcie Planu wpłyną korzystnie na stan środowiska w gminie. W przypadku braku realizacji w/w zadań może nastąpić sytuacja składowania tego rodzaju odpadów w miejscach na ten cel nie przeznaczonych – zanieczyszczenie środowiska oraz zagrożenie dla zdrowia ludzi poprzez niewłaściwe usuwanie azbestu.

W celu poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami medycznymi i weterynaryjnymi konieczne jest podniesienie efektywności selektywnego zbierania tych odpadów (również z gospodarstw domowych) a także poprawa wiarygodności danych dotyczących ilości poszczególnych rodzajów odpadów wytwarzanych na terenie placówek służby zdrowia (zamkniętych i otwartych) oraz weterynaryjnych. Wśród w/w rodzajów odpadów występują odpady zakaźne, których jedyną metodą unieszkodliwiania jest spalanie. Wdrożenie zaproponowanych w projekcie PGO dla Gminy Głubczyce działań wpłynie nie tylko na poprawę stanu gospodarowania odpadami medycznymi i weterynaryjnymi, a tym samym na środowisko, ale również na zdrowie ludzi.

Z uwagi na jakość osadów, promocja metod biologicznych przetwarzania tych odpadów jest jak najbardziej wskazana i celowa.

Potencjalnym zagrożeniem dla środowiska są odpady niebezpieczne występujące w strumieniu odpadów komunalnych, które dziś w większości trafiają na składowiska odpadów. Prowadzenie stałej edukacji i informacji dotyczącej konieczności selektywnego zbierania tych odpadów ze wskazaniem miejsc ich odbioru, a także pokazującej szkodliwość ich oddziaływania na zdrowie i środowisko w przypadku niewłaściwego postępowania, oprócz funkcjonowania instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych, powinny w rezultacie przyczynić się do znaczącej poprawy stanu środowiska w gminie.

Stosowanie określonych metod i technologii zagospodarowania zużytych opon t.j. bieżnikowanie, wytwarzanie granulatu gumowego czy odzysk energii poprzez współspalanie w cementowniach pozwoli wyeliminować zjawisko spalania zużytych opon w instalacjach nieprzystosowanych do tego celu i mieszania tych odpadów z odpadami komunalnymi i składowania ich na składowiskach.

W zakresie gospodarki odpadami opakowaniowymi rozbudowa systemu zbiórki i postępowania z tymi odpadami w celu osiągnięcia określonych rocznych poziomów odzysku i recyklingu pozwoli zmniejszyć ilość odpadów deponowanych na składowiskach odpadów, zużycie surowców do produkcji nowych opakowań i ograniczy zaśmiecanie lasów, rzek i jezior.

Zaproponowane w projekcie PGO dla Gminy Głubczyce działania w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi i innymi niż niebezpieczne powinny ograniczyć ich negatywne oddziaływanie na środowisko pod warunkiem wprowadzenia i realizacji systemu gospodarki zgodnie z założeniami projektu Planu.

8.11. Kształtowanie postaw ekologicznych

Działania związane z edukacją ekologiczną i zwiększeniem dostępu do informacji o środowisku mają pośrednie pozytywne oddziaływanie na środowisko, ponieważ zwiększają wiedzę społeczeństwa o tym, jakie zagrożenia niesie ze sobą działalność człowieka i jakie są tego konsekwencje dla środowiska i zdrowia człowieka. Zwiększenie świadomości ekologicznej jest koniecznym warunkiem realizacji priorytetu **Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, zgodnie z zasadą „myśl globalnie, działaj lokalnie”** ponieważ ochrona środowiska wymaga podejmowania świadomych decyzji przez administrację oraz uzyskania dla tych decyzji akceptacji i poparcia mieszkańców. Niezbędnym elementem zwiększającym świadomość ekologiczną jest także swobodny dostęp do informacji o środowisku. Stworzenie elektronicznych baz danych umożliwia podejmowanie właściwych decyzji administracyjnych mających wpływ na stan środowiska, ponieważ zawsze dostępna jest informacja o aktualnym stanie środowiska. Kształtowanie postaw proekologicznych jest więc bardzo istotną działalnością w ramach ochrony przyrody i zapobiegania degradacji środowiska.

9. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA I PLANU GOSPODARKI ODPADAMI

9.1. Ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych

W ramach ochrony zasobów wód powierzchniowych i podziemnych na terenie gminy Głubczyce planuje się szereg zadań związanych z budową kanalizacji sanitarnej, co w znacznym stopniu ograniczy wprowadzanie ścieków sanitarnych do wód. Wprowadzane ścieki do wód wpływały w

znacznym stopniu na pogorszenie stanu ich jakości. W związku z powyższym kontynuowane są działania w ramach „Ochrona granicznej rzeki Opawicy z polskiej i czeskiej strony” w ramach której m.in. planowane jest dokończenie kanalizowania terenów pogranicza przy rzece Opawica, budowa kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalnią w Pomorzowicach, rozpoczęcie kanalizowania aglomeracji Lisięcice oraz sanitacja dorzecza rzeki Troi - budowa kanalizacji sanitarnej w Bogdanowicach, Zubrzycach, Zopowy, Zopowy Osiedle. Na obszarach w których jest wręcz niemożliwe lub nieekonomiczne budowanie sieci kanalizacyjnej dąży się do tego by w tych miejscach powstawały przydomowe oczyszczalnie ścieków. W tym celu gmina dofinansowuje budowę przydomowych oczyszczalni ścieków i szczelnych zbiorników bezodpływowych.

9.2. Ograniczenie emisji hałasu

W celu ograniczenia emisji hałasu komunikacyjnego i jego negatywnego oddziaływania na człowieka oraz budynki w tym zabytki realizowane będzie przebudowa ulicy Kochanowskiego i Sosnowieckiej w Głubczycach.

Urząd Gminy udzieli również w 2009 roku dotacji dla Urzędu Marszałkowskiego na dofinansowanie projektu budowy obwodnicy Głubczyc.

9.3. Ochrona powietrza

W ramach ograniczenia niskiej emisji na terenie gminy planuje się przeprowadzenie termomodernizacji Przedszkola nr 1, Gimnazjum nr 1, Gimnazjum nr 2 oraz Miejskiego Ośrodka Kultury w Głubczycach.

W 2010 roku planuje się podłączenie do sieci ciepłowniczej przy ul. Olimpijskiej obiektów: LO, ZUS, Domu Dziennego Pobytu, Starostwa Powiatowego, Urzędu Miejskiego oraz Przedszkola Nr 2.

Również w 2010 roku planuje się opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „fermy wiatrowej” Zawiszyce.

9.4. Ochrona zasobów przyrody

Zadania zaplanowane do realizacji zasobami przyrody wpłyną na poprawę zasobów przyrody na terenie gminy. W związku z powyższym planuje się:

- Ochrona starych i nowych pomników przyrody,
- Urządzanie i utrzymanie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień i parków.

9.5. Ochrona ludzi, roślinności oraz zwierząt

Projektowane elektrownie wiatrowe będą posiadały oznaczenie przeszkodowe wymagane zarówno przez Szefostwo Infrastruktury Lotniskowej jak i przez Główny Inspektorat Lotnictwa Cywilnego obejmuje oznakowanie podwójne: nocne oraz dzienne.

Jako oznakowanie nocne przyjmuje się jako wystarczające umieszczenie lamp oświetleniowych koloru czerwonego na maszcie gondoli. Jako oznakowanie dzienne zaś – malowanie końcówek łopat śmigieł na kolor czerwony.

Polskie przepisy zbieżne są z zaleceniami Międzynarodowej Cywilnej Agencji Lotnictwa (ICAO), wg której jednak w przypadku elektrowni wiatrowych, nie ma obligatoryjnego obowiązku stosowania takiego oznakowania.

Typowe oznakowanie elektrowni wiatrowych:

1. Podstawowe oznakowanie przeszkodowe stosowane najczęściej w elektrowniach wiatrowych jest to oświetlenie składające się z dwóch czerwonych synchronicznie migających świateł ostrzegawczych, odpowiednio rozstawionych i montowanych na gondoli. Światła takie migają z częstotliwością ok. 30 błysków na minutę. Włączane i wyłączane oświetlenia ostrzegawczego sterowane jest w zależności od jasności otoczenia przez przełącznik zmierzchowy. W razie awarii sieci oświetlenie ostrzegawcze zasilane jest z odpowiednio przygotowanego układu zasilania awaryjnego.
2. Dodatkowe oświetlenie ostrzegawcze stosuje się w zależności od usytuowania elektrowni wiatrowej np. w pobliżu lotniska. Lampy takiego oświetlenia rozmieszczone są na gondoli w taki sposób, by były dobrze widoczne ze wszystkich stron. Lampy włączane są przełącznikiem zmierzchowym.

Oznakowanie wiatraka stosowane w porze dziennej nie spowoduje wystąpienia zjawisk stroboskopowych. W porze nocnej przy zastosowaniu oświetlenia w postaci lamp, zjawiska stroboskopowe mogą być obserwowane w momencie, kiedy częstotliwości obrotów wiatraka jest równa stosunkowi częstotliwości tętnień źródła światła do liczby skrzydeł. Mając na uwadze zmienność prędkości wiatru i jego kierunku, wystąpienie efektów stroboskopowych przez dłuższy okres czasu, w porze nocnej jest mało prawdopodobne.

9.6. Racjonalna gospodarka odpadami

9.6.1. Intensyfikacja działań na rzecz selektywnej zbiórki na terenie gminy (w tym rozwój zbiórki odpadów biodegradowalnych)

Podstawowym elementem poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi jest podniesienie sprawności systemów zbierania odpadów z jednoczesnym zapewnieniem ich odzysku i unieszkodliwiania w instalacjach spełniających wymagania ochrony środowiska.

Wprowadzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów, w tym odpadów ulegających biodegradacji i niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych bardzo korzystnie wpłynie na stan środowiska w gminie. Przyczyni się to do zmniejszenia ilości odpadów kierowanych bezpośrednio na składowiska poprzez poddawanie ich w pierwszej kolejności procesom odzysku. Ponadto objęcie wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym zbieraniem odpadów wyeliminuje zjawisko niekontrolowanego pozbywania się odpadów, przeciwdziałać będzie powstawaniu dzikich „wysypisk śmieci”. Jednakże powodzenie tych działań wymaga wdrożenia odpowiednich instrumentów finansowych, właściwej kontroli i nadzoru nad jednostkami odpowiedzialnymi za realizację tych zadań a także wykonanie działań zgodnie z określonymi terminami. Nie bez znaczenia jest tutaj przeprowadzenie szeroko zakrojonej akcji edukacyjno – informacyjnej wśród społeczeństwa. Wzrost ilości zbieranych odpadów, które można ponownie wykorzystać będzie pozytywnie wpływał na ograniczenie degradacji gleb i zasobów leśnych.

W projekcie planu gospodarki odpadami dla gminy Głubczyce przedstawiono działania, z określeniem terminu ich realizacji, które mają na celu poprawę sytuacji w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. Zaproponowany system gospodarki odpadami komunalnymi obejmuje rozbudowę infrastruktury do segregacji odpadów i pozyskiwania surowców wtórnych.

Realizacja zadań powinna korzystnie wpłynąć na stan środowiska i jednocześnie zdrowie ludzi. Rozbudowa infrastruktury do segregacji odpadów i pozyskiwania surowców wtórnych odbywać się będzie w ramach istniejących instalacji dla której już wcześniej ustalono warunki lokalizacyjne.

9.5.2. Wydzielenie odpadów wielkogabarytowych ze strumienia odpadów komunalnych

Na terenie gminy Głubczyce zbiórka odpadów wielkogabarytowych odbywa się na zasadzie tzw. „wystawek” i realizowana jest przez Usługi Komunalne Sp. z o.o. Odpady odbierane są sprzed posesji w każdą ostatnią sobotę miesiąca. Ponadto odbiór odpadów z tej grupy odbywa się również na bieżąco - na zgłoszenie wytwórcy.

Wydzielenie odpadów wielkogabarytowych wpłynie na zmniejszenie składowanych odpadów oraz możliwość pozyskania odpadów do dalszego wykorzystania.

9.5.3. Zbiórka odpadów remontowo – budowlanych

Dalszy rozwój istniejących systemów zbiórki odpadów remontowo – budowlanych przyczyni się do minimalizacji występowania tego rodzaju odpadów na „dzikich wysypiskach”, a w przyszłości całkowite wyeliminowanie tego zjawiska.

9.5.4. Rozbudowa infrastruktury do segregacji odpadów i pozyskiwania surowców wtórnych

Wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów z podziałem na odpady niebezpieczne, surowce wtórne, odpady biodegradowalne, wielkogabarytowe i remontowo - budowlane przyczyni się do poprawy stanu środowiska gminy poprzez:

- stworzenie możliwości ponownego wykorzystania odpadów (stłuczka szklana, makulatura, tworzywa sztuczne, metale, oleje przetworzone),
- wyeliminowanie odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych trafiających na składowisko, powodujących znaczne zagrożenie zanieczyszczeniem substancjami toksycznymi wód i gleb,
- zmniejszenie ilości odpadów biodegradowalnych deponowanych na składowisku i skierowanie ich do kompostowania, co przyczyni się do zmniejszenia uciążliwości dla środowiska przyrodniczego składowiska oraz spowoduje uzyskanie kompostu,
- zmniejszenie ilości odpadów deponowanych na składowisku i tym samym wydłużenie czasu jego eksploatacji,
- stworzenie możliwości wykorzystania surowców wtórnych znajdujących się w odpadach wielkogabarytowych oraz odzysku odpadów budowlanych poprzez zastosowania ich jako kruszywa w robotach drogowych, inżynierskich itp.

9.5.6. Zorganizowanie systemu zbiórki i transportu odpadów zwierzęcych z terenów podlegających Gminie

Sprawna zbiórka odpadów zwierzęcych z terenów podlegających Gminie wpłynie korzystnie na środowisko. Zalegająca padlina wytwarza odory oraz powoduje zanieczyszczenie gleby a co za tym idzie wód podziemnych.

9.5.7. Zbiórka odpadów niebezpiecznych pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych

Potencjalnym zagrożeniem dla środowiska są odpady niebezpieczne występujące w strumieniu odpadów komunalnych, które dziś w większości trafiają na składowiska odpadów. Prowadzenie stałej edukacji i informacji dotyczącej konieczności selektywnego zbierania tych odpadów ze wskazaniem

miejsc ich odbioru a także pokazującej szkodliwość ich oddziaływania na zdrowie i środowisko w przypadku niewłaściwego postępowania, oprócz funkcjonowania instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych, powinno w rezultacie przyczynić się do znaczącej poprawy stanu środowiska w gminie.

9.5.8. Dofinansowanie demontażu, transportu i unieszkodliwiania wyrobów azbestowych

Jednym z głównych problemów związanych z gospodarką odpadami niebezpiecznymi na terenie miasta są odpady zawierające azbest. Niezbędnym działaniem do realizacji w tym zakresie jest wdrożenie mechanizmów finansowych umożliwiających dofinansowanie zadań związanych z usuwaniem i unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest. Działania zaproponowane w tym zakresie w projekcie Planu wpłyną korzystnie na stan środowiska w gminie. W przypadku braku realizacji w/w zadań może nastąpić sytuacja składowania tego rodzaju odpadów w miejscach na ten cel nie przeznaczonych – zanieczyszczenie środowiska oraz zagrożenie dla zdrowia ludzi poprzez niewłaściwe usuwanie azbestu.

9.5.9 Rekultywacja składowiska

Bardzo ważnym elementem gospodarki odpadami jest rekultywacja składowiska odpadów w Głubczycach przy Alei Lipowej. Brak rekultywacji może powodować następujące skutki dla środowiska:

- zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego – niekontrolowana emisja gazów nagromadzonych na terenach zanieczyszczonych,
- zanieczyszczenie i degradacja gleb i wód – niekorzystne oddziaływanie nagromadzonych odpadów,
- degradacja krajobrazu przyrodniczego – występowanie terenów zanieczyszczonych.

10. ODDZIAŁYWANIA TRANSGRANICZNE

10.1. Oddziaływania transgraniczne ustaleń POŚ dla Gminy Głubczyce

Realizacja ustaleń projektu POŚ dla Gminy Głubczyce nie będzie powodować znaczących oddziaływań transgranicznych. Jednakże, ze względu na fakt podpisania przez Polskę i ratyfikowania Konwencji o ocenach oddziaływania w kontekście transgranicznym należy podkreślić obowiązek informowania państw w przypadku podejmowania działań mogących znacząco oddziaływać na ich terytorium.

10.2. Oddziaływanie transgraniczne ustaleń PGO dla Gminy Głubczyce

Wdrożenie ustaleń projektu Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Głubczyce nie wywoła negatywnych oddziaływań transgranicznych.

11. ANALIZA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAPROPONOWANYCH W PROJEKTACH

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach POŚ dla Gminy Głubczyce ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Ponadto brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych, dlatego przy budowie nowych dróg, urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii należy rozważać warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać: warianty lokalizacji, warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne czy wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”. Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe.

Warunkiem prawidłowego funkcjonowania zaproponowanego w projekcie PGO dla Gminy Głubczyce systemu gospodarki odpadami jest zachowanie określonych terminów realizacji przyjętych zadań, dostępność środków finansowych i brak protestów mieszkańców.

Wybór sposobu prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów w tym odpadów ulegających biodegradacji i odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych jest prawidłowy.

W przypadku pozostałych zaproponowanych działań, wpływających korzystnie na środowisko, zaproponowanie rozwiązań alternatywnych jest nieuzasadnione.

12. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA I PLANU GOSPODARKI ODPADAMI ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Aby w przyszłości istniała możliwość obiektywnej weryfikacji i modyfikacji celów i projektów proponowanych w ramach POŚ dla Gminy Głubczyce, konieczne jest prowadzenie monitoringu, który dostarczy danych niezbędnych do realizacji tych działań.

Monitoring ten – ze względu na częstotliwość gromadzenia, a w szczególności udostępniania danych – powinien być prowadzony w cyklu rocznym, a sprawozdania z jego realizacji, łącznie ze sprawozdaniami z postępów wykonania ustaleń POŚ, powinny być udostępniane, zgodnie z wymogami ustawy Prawo Ochrony Środowiska, co najmniej w cyklu dwuletnim. Monitoring ten obejmuje dwa podstawowe rodzaje kontrolowania zmian, które najogólniej można określić jako:

monitoring ilościowy,
monitoring jakościowy.

Ujęcie ilościowe – obrazuje prognozę zmian konkretnych wielkości (wskaźników). Nie do wszystkich elementów środowiska da się przypisać wskaźniki (nie wszystkie dane są dostępne), aby dokonać prognozy ilościowej w niektórych elementach środowiska. Do prognozowania zmian wskaźników w przyszłości wykorzystano informacje o dynamice zmian tych wskaźników w przeszłości, nakładów w okresach poprzednich i planowanych do poniesienia (uwzględniono fakt, iż część zaplanowanych nakładów w poprzednim okresie nie została zrealizowana), oraz wymogi UE.

Prognoza optymistyczna – powstała przy założeniu, że wszystkie wymogi UE w zakresie ochrony środowiska zostaną spełnione oraz zostanie wydatkowanych 100% nakładów zaplanowanych na ochronę środowiska.

Prognoza realistyczna – uwzględniono w niej dotychczasowe tempo zmian wskaźników oraz środków jakie poniesiono na ochronę środowiska.

Prognoza pesymistyczna – powstała przy założeniu, że nie uda się wydatkować 100% zaplanowanych nakładów na ochronę środowiska a dotychczasowe tempo zmian wskaźników zostanie osłabione.

Ujęcie jakościowe – dla elementów środowiska, dla których nie można prognozować określonych wskaźników lub jest to utrudnione, wykorzystano ocenę jakościową, która stanowi jednocześnie uzupełnienie do oceny ilościowej.

Listę tę można ewentualnie w przyszłości uzupełnić o pojedyncze nowe wskaźniki dotyczące jakości środowiska. Wskazane byłoby także podanie, które wskaźniki służą do monitorowania których celów projektu POŚ.

Określony w projekcie PGO dla Gminy Głubczyce monitoring realizacji ustaleń planu jest zgodny z wymaganiami KPGO oraz wystarczający. Niemniej jego jakość zależy będzie od rzetelności dostarczania danych do bazy wojewódzkiej przez wszystkie podmioty gospodarujące odpadami.

13. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

13.1. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Głubczyce

- Projekt „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Głubczyce na lata 2009–2012 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013-2016” jest zgodny ze strategicznym dokumentem Unii Europejskiej –priorytetami VI Wspólnotowego Programu Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego. Projekt POŚ dla Gminy Głubczyce uwzględnia również zapisy podstawowych, krajowych dokumentów strategicznych: Polityki Ekologicznej Państwa, Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Głubczyckiego oraz Krajowego Planu Gospodarki Odpadami.
- Projekt POŚ dla Gminy Głubczyce umożliwia identyfikację skutków środowiskowych oraz potencjalnych zmian warunków życia mieszkańców regionu w wyniku realizacji ustaleń dokumentu. Ze względu na brak jednoznacznej oceny realizacji ustaleń poprzedniego Programu za okres minionych czterech lat, nie ma możliwości jednoznacznego podsumowania prognozowanych efektów obecnego Programu.
- Spośród zidentyfikowanych problemów środowiskowych gminy Głubczyce, z których wynikają konkretne cele ochrony środowiska, należy w szczególności wymienić:
 - ochronę zasobów wodnych,
 - ochronę przyrody, w tym różnorodności biologicznej,
 - zmniejszenie emisji hałasu.
- W horyzoncie, dla którego opracowano projekt POŚ dla Gminy Głubczyce konieczne jest zwrócenie szczególnej uwagi na działania z zakresu:
 - usprawnienia gospodarki wodno-ściekowej, z konieczności osiągnięcia do 2015 roku dobrego stanu wód: powierzchniowych i podziemnych,
 - ochrony przyrody i utrzymania różnorodności biologicznej poprzez m.in. rozszerzenie obszarów chronionych.
- Przeprowadzone w ramach niniejszej Prognozy analizy zgodności celów POŚ dla Gminy Głubczyce z celami nadrzędnych dokumentów strategicznych oraz podstawowych dokumentów opracowywanych na szczeblu regionalnym, wskazują na znaczną ich spójność

oraz zharmonizowanie. Spójność regionalnej polityki ekologicznej ze strategicznymi celami rozwoju powiatu i gminy jest podstawą równoważenia rozwoju w horyzoncie średnio i długookresowym. Dzięki temu POŚ dla Gminy Głubczyce może stać się skutecznym narzędziem koordynacji działań na rzecz wdrożenia rozwoju zrównoważonego w regionie.

- Program Ochrony Środowiska w odniesieniu do ekosystemów leśnych, rolnych, wodnych i zurbanizowanych oraz podstawowych komponentów środowiska charakteryzuje się zdecydowaną przewagą korzystnych skutków środowiskowych.

13.2. Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Głubczyce

- Projektowany system gospodarki odpadami jest zgodny z ustaleniami Krajowego Planu Gospodarki Odpadami oraz spełnia podstawowe uwarunkowania wynikające z Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami oraz unijnych przepisów.
- W okresie obowiązywania planu nastąpiła wyraźna poprawa gospodarki odpadami komunalnymi w odniesieniu do segregacji odpadów „u źródła”, odzysku odpadów opakowaniowych i niebezpiecznych oraz zbierania odpadów wielkogabarytowych i wyeksploatowanego sprzętu oraz urządzeń na terenach miejskich. W najbliższym okresie należy kontynuować i utrwalać powyższe działania oraz usprawnić system zbierania i odbioru odpadów również z terenów wiejskich.
- Uzyskanie zamierzonych efektów gospodarczych i ekologicznych przez planowane zakłady zagospodarowania odpadów uzależnione jest głównie od rozbudowy linii segregacji i przekształcania odpadów w instalacje umożliwiające produkcję kompostu oraz paliwa alternatywnego jako produktu handlowego, o parametrach użytkowych potwierdzonych atestem jakości.
- Rozwiązania przewidywane w projekcie Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Głubczyce, można uznać za przyjazne środowisku, nie generujące nieodwracalnych negatywnych oddziaływań transgranicznych.
- Brak kontynuacji działań określonych w Planie Gospodarki Odpadami dla Gminy Głubczyce z 2004 roku. (wariant zerowy) stanowiłby zaprzeczenie podstawowym wymaganiom ochrony środowiska i jest niedopuszczalny.

14. STRESZCZENIE

Podstawą prawną sporządzenia niniejszej „Prognozy oddziaływania na środowisko projektów Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Głubczyce na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013-2016” jest art. 46 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. (t.j. Dz.U. z 2008 Nr 199 poz. 1227).

Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań skutków wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Głubczyce na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013-2016” (POŚ dla Gminy Głubczyce) i „Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Głubczyce na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013-2016” (PGO dla Gminy Głubczyce) na środowisko i stwierdzenie czy realizacja proponowanych zadań sprzyjać będzie ochronie środowiska i zrównoważonemu rozwojowi.

Analiza celów ustanowionych w POŚ i PGO dla Gminy Głubczyce wykazała, że są zgodne i realizują cel strategiczny wyznaczony w:

Traktacie Akcesyjnym - VI Wspólnotowym Programie Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego.

Polityką Ekologiczną Państwa w lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 (PEP),
Aktualizacją Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Głubczyckiego,
Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2010 (KPGO 2010),
Aktualizacją Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Głubczyckiego,
Strategią Rozwoju Gminy Głubczyce,

Ocena stanu środowiska na terenie gminy pozwoliła wskazać następujące problemy ochrony środowiska:

usprawnienia gospodarki wodno-ściekowej, z konieczności osiągnięcia do 2015 roku dobrego stanu wód: powierzchniowych i podziemnych,
ochrony przyrody i utrzymania różnorodności biologicznej poprzez m.in. rozszerzenie obszarów chronionych.

Wskazane problemy środowiskowe na terenie gminy znajdują rozwiązanie w ramach zaproponowanych w projekcie POŚ i PGO dla Gminy Głubczyce zadań do realizacji.

W Prognozie przeanalizowano możliwy wpływ wskazanych do realizacji w projektach zadań na następujące elementy: powietrze i klimat, wody, bioróżnorodność, powierzchnię ziemi i glebę, krajobraz, dziedzictwo kulturowe, w tym zabytki, populację oraz zdrowie ludzi. Określono oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska.

Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Ponadto oceny tej dokonano przede wszystkim pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji, zakładając, że uciążliwości występujące w fazie budowy z reguły mają charakter przejściowy.

Pozytywne oddziaływania zadań wskazanych w POŚ dla Gminy Głubczyce na środowisko zdecydowanie przeważają nad negatywnymi. Negatywne potencjalne oddziaływanie mogą mieć przedsięwzięcia w ramach priorytetu:

zachowanie bogatej różnorodności biologicznej,
zapewnienie 75% redukcji całkowitego ładunku azotu i fosforu w ściekach komunalnych kończąc krajowy program budowy oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnych,
dokonanie wiarygodnej oceny narażenia społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe.

Negatywne krótkoterminowe oddziaływania na zasoby środowiska mogą być związane z fazą realizacji inwestycji. Jako ewentualne długoterminowe oddziaływania zidentyfikowano m.in.:

nieodwracalne przekształcenia terenów (np. inwestycje drogowe),
nieodwracalne zmiany w krajobrazie (np. inwestycje drogowe),
pogorszenie jakości powietrza (w przypadku budowy nowych dróg),
podwyższenie poziomu hałasu (np. inwestycje drogowe),
przerwanie szlaków migracji (np. inwestycje drogowe).

Realizacja zadań nie pociągnie za sobą transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. W przypadku inwestycji, których oddziaływanie na środowisko może być negatywne należy rozważać warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie niekorzystnie oddziaływać na środowisko.

W przypadku gdy projekty nie zostaną wdrożone prowadzić to będzie do pogłębiania się problemów w zakresie ochrony środowiska, co negatywnie wpływać będzie na zdrowie mieszkańców. Przeprowadzona analiza i ocena wszystkich priorytetów pozwala na stwierdzenie, że generalnie ich realizacja spowoduje poprawę jakości środowiska, zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, a także wpłynie na ograniczanie zużywania zasobów środowiskowych.

15. LITERATURA

1. Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009–2012 z perspektywą do roku 2016”. – Warszawa, 2008 rok,
2. Program Ochrony Środowiska Województwa Opolskiego na lata 2007-10 z perspektywą do 2014 roku
3. Biuletyn Statystyczny Województwa Opolskiego, WUS, Opole 2005
4. Raport o stanie środowiska w województwie opolskim w 2004, 2005, 2006, 2007 roku - Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu
5. Strategia Rozwoju Infrastruktury Transportowej w Województwie Opolskim w latach 2008-2013.
6. Strategia rozwoju Gminy Głubczyce,
7. Stan bezpieczeństwa pożarowego województwa opolskiego PSP Opole 2005,
8. Biernat S. Kryszowska M. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski 1:50 000
9. Kardasz, Kamińska, 1987 – Norma branżowa. Agrotechnika. Analiza chemiczno-rolnicza gleby. Oznaczanie wartości pH. Wyd. Normalizacyjne “Alfa”.
10. Klima St. (1999): Zarządzanie ochroną środowiska w Unii Europejskiej. Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości. Kraków. Kraków, grudzień 2000; AGH Wydział Górniczy w Krakowie.
11. BEDNAREK R., Prusunkiewicz Z. Geografia gleb, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 1997
12. Bernaciak A., Gaczek W., Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska, Akademia Ekonomiczna w Poznaniu, Poznań 2002.
13. Błaszyk T., Górski J., Odpady a problemy zagrożenia i ochrony wód podziemnych, Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska, Warszawa 1996.
14. Kardasz, Kamińska, 1987 – Norma branżowa. Agrotechnika. Analiza chemiczno-rolnicza gleby. Oznaczanie wartości pH. Wyd. Normalizacyjne “Alfa”.
15. Centralna baza danych geologicznych - <http://baza.pgi.waw.pl/>
16. <http://natura2000.mos.gov.pl/natura2000/index.php>
17. <http://baza.pgi.gov.pl>
18. <http://energetyka.w.polsce.org>
19. <http://www.mwik.com.pl>
20. <http://www.oze.rankking.pl>
21. <http://www.opole.pios.gov.pl>
22. Urząd Regulacji Energetyki, baza koncesji 2007.
23. www.wrotaopolszczyzny.pl